KURTULUŞ SAVAŞINDA KÜRTLER

RESMİ BELGELER VE OLAYLARLA

MUSTAFA KEMAL SORUYORDU
"Milli hududumuz neresidir?"
VE CEVAP VERİYORDU:
"Vatanımız Türk ve Kürtlerin yaşadıkları alandır"
Hazırlayan: AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN

bugün 8. sayfamızda

★ ★ ★

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

ÇARŞAMBA 30 MAYIS 1979

500 KURUŞ

Hadi Uluengin Brüksel'den bildiriyor

Türkiye'ye yapılacak yardım miktarı bugün saptanıyor

5. sayfada

Yayınımız üzerine Savcı, Jandarma Alay Komutanlığına müracaatta bulunmuştu

Urfa Jandarma Alay Komutanlığı da Binbaşı Padar hakkında soruşturma açtı

ADANA (ÖZEL) Suruç köylülerinin gazetemize şikayet ettiği Suruç kazasında görevli seyyar Jandarma Tabur Komutanı Binbaşı Mehmet Padar hakkında da Urfa Jandarma Alay Komutanlığı idari soruşturma açtı.

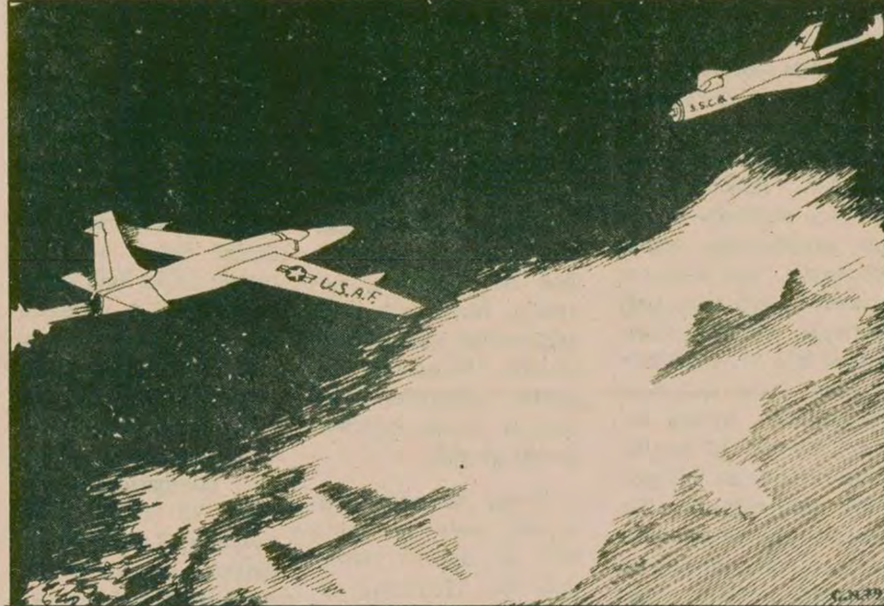
(Devamı sa.7, sü.4'de)

U-2'lerin 26 yıllık öyküsü

U-2:1960'ta casus uçağı 1979'da "Anlaşma Denetleme Aracı"(!)

"Ünlü" Lockheed firmasının imzasını taşıyor

1 Mayıs 1960'da dünyanın sır dolu bir uçağı siyasi bir skandala yol açıyordu. Lockheed şirketinin yaptığı stratejik amaçlı casusluk faaliyeti için kullanılan U-2, Türkiye'deki üssünden kalkıp Sovyet toprakları üzerinde casusluk yaparken Swerdlovsk'da düşürülmüştü. Bu olay, Amerika ile Rusya arasında siyasi bir buhrana dönüşmüş, buhran güçbela giderilebilmişti.

Bu uçakların yapımı 10 yıl önce durduruldu. Fakat Lockheed şirketi 1978 yılından beri U-2'leri Amerikan Tatbik Hava Kuvvetleri içinyeniden geliştirme çalışmalarını sürdürmektedir.

U-2'nin öyküsü 1953 yılında başlar. Amerikan yetkilileri ile Lockheed uçak şirketi arasındaki görüşmeler sonunda, stratejik amaçlı çok yüksekten casus uçuşları yapabilecek bir uçağın yapımı kararlaştırılır. 1954 yılında Lockheed şirketi aynı amaçlı iki tip uçak yapmak için kesin siparişi alır. California'nın Burbanks kentinde çok gizli uçağın yapımına başlanır. Şef mühendis Kelly Johnson'un yönetiminde sonradan U-2 olarak isimlendirilecek olan uçak 1955 yılında hazırdır. U, Utility, yani çok amaçlı anlamına gelmektedir. Aynı yılın ağustos ayında ise Ameri-

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Gayri resmi Sovyet onayından sonra

U-2'ler için şimdi de ABD güvencesi geliyor

- Washington Post:"ABD, U-2 meselesinde basına sızan haberlerden rahatsız oluyor"
- "Christopher, uçuşla ilgili olarak Türkiye'ye bir belge sunmaya söz verdi"
- "1950'lerde bir NATO müttefikinin, Sovyetler Birliği üzerine keşif uçuşları yapmasında, Sovyetler'in onayının istenmesini insan aklından bile geçirmezdi"

HABER MERKEZİ

ABD U-2 casus uçaklarının Türkiye semalarında uçması konusunda gayri resmi Sovyet onayından sonra, ABD'nin Türkiye'ye yazılı bir güvence vermeye hazırlandığı bildirildi. U-2 casus uçaklarının ABD ile Rusya arasında imzalanacak SALT-2 Anlaşmasıyla birlikte tekrar gündeme gelmesiyle birlikte ABD hükümeti resmen başvurarak uçuş için izin istemişti. Ecevit Hükümeti ile ABD arasında yapılan görüşmelerde, Hükümet, ABD ve Rusya'nın bu konuda kendi aralarında anlaşmalarını istemişti.

Türkiye'nin bağımsızlığını pazarlık konusu yapan tartışmalar sırasında Sovyetler Birliği uçakların uçuşunu gayri resmi olarak onaylar bir şekilde sessiz kalmıştı.

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Ecevit ve komutanların izlediği bir gösteride

Jandarma Komandoları miting dağıttı, soyguncu yakaladı, rehin alınan diplomatları kurtardı

HABERİ 7. SAYFADA

Canları sırtlarında Suruçlular...

Büyük Kavas Gündoğdu Jandarma gelince köyde kaçmayan tek erkek: "Soyadımız Gündoğdu, ama üzerimize hiç gün doğmadı. Benim jandarmadan korkacak nem kaldı?"

Binbaşının dayağını köyde bir Kavas yememiş

Röportaj:
Kemal Demirel-Ali Tokatlı

— Şimdi deseler binbaşı geliyor, ne yaparsınız?
— Valla, hepimiz kaçarız.
— Peki, bu köyde dayak yemeyen var mı?
— Valla, hepimiz yemişizdir. Bir tek, Kavas yememiştir.

Burası Parapara köyü. Binbaşın.. dayağını yememiş Kavas'ı merak ettik. Kim bu Kavas demeye kalmadan köyün yaşlısı Büyük Kavas Gündoğ-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Akaryakıtın damlası yok, hükümet bol bol karne dağıtıyor

Akaryakıt darlığı yüzünden Ankara Belediyesi hizmetlerini durdurdu

- İstanbul'da öncelikli araçlar da yakıt bulamıyor
- Bir çok ilde akaryakıt dağıtımı karneye bağlandı

HABER MERKEZİ

Bütün yurtta akaryakıt darlığı gittikçe artarken, akaryakıt dağıtımında çeşitli kesimlere öncelik tanınacağı şeklinde kararlar alınmaya devam ediliyor. Ankara'da akaryakıt dağıtımında tarım sektörüne öncelik verilmesi kararlaştırıldı. Öte yandan bir çok ilde akaryakıt dağıtımı karneye bağlandı. Ankara Belediyesi ise akaryakıt darlığı nedeniyle ulaşım ve temizlik dışındaki hizmetlerini durdurdu.

TARIM KESİMİNE ÖNCELİK

Ankara akaryakıtın İzleme ve Düzenleme Kurulu tarım araçlarına öncelikle akaryakıt verilmesini kararlaştırdı. Bu kara-

(Devamı sa.7, sü.4'de)

BAŞYAZI

Türkiye halkı U-2'lerin uçuşuna izin vermeyecektir

U-2'lerin Türkiye semalarından uçması için her yola başvuruluyor. Önce Amerikan tehdidi geldi. Christopher, eğer uçuş için izin verilmezse, yardımı keseceklerini söyledi. Fakat bu kadar tehdit bizim hükümet için yeterli değildi. Çünkü U-2 uçakları Sovyetler'in nükleer silahlarını denetlemek için kullanılacaktı. Sovyetler'e yönelik böyle bir girişim için izin gerekliydi. Yeni Çarların onayı olmadan U-2'ler uçamazdı. İşte bizim hükümetin tutumu buydu. Sovyetler de onaylarsa uçuş vizesi tamam olacaktı.

Görünen o ki, iki süper devlet U-2'lerin uçuşu konusunda el altından bir anlaşma yapmışlardı. İki süper devlet anlaştıktan sonra, artık

(Devamı sa.7, sü.7'de)

Aydınlık

Gecekonduları yanan 12 aile hâlâ sokakta yaşıyor

7. sayfada

MHP'liler MSP konvoyuna saldırdı

LÜTFÜ OFLAZ
Yozgat'tan bildiriyor

MSP Konvoyu şehre girip, mitingin yapılacağı alana doğru ilerlerken, MHP'lilerin saldırısına uğradı. Bazı MSP'li gençlerin yaralandığı saldırıdan sonra, Yozgat Ülkü Ocakları'nın

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Pazarcık Köylüleri Türkiye İşçi Köylü Partisi ile birlikte yaptırdıkları mezarın başında Mehmet Çetin'i anlattılar.

Köylülerinin ağzından Mehmet Çetin

- "Bize hakkımızı aramayı öğretti"
- "Kadınlara değer verirdi"

5. sayfada

SAMSUN TEKEL YANGINI KESİNLİKLE SABOTAJ...

Yangının başladığı yerde, yanıcı özellik taşıyan bir emülzer kutusu bulundu

SAMSUN (THA)

Samsun Tekel Tütün fabrikasında 22 Mayıs günü çıkan ve üç gün süren yangının bir sabotaj sonucu çıktığı anlaşıldı.

Yangın yerinde temizlik yapan işçi Mahmut Eker yangın yerinde 5 kiloluk bir emülzer kutusu buldu. Üç kişilik bilirkişi heyetinin yangın'ın çıktığı yerde yaptığı incelemeler sonucu ve emülzer kutusunun bulunması yangının sabotaj sonucu çıktığını kesinleştirdi.

(Devamı sa.7, sü.10'da)

CHP'liler Meclisi terkedince gensoru önergeleri görüşülemedi

HABER MERKEZİ

Millet Meclisi Genel Kurulu, dün saat 15.00'te Başkanvekillerinden AP'li Şevket Doğan'ın başkanlığında toplandı.

Salonda çoğunluğun bulunduğunun belirlen-

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Sol görüşlü bir genci öldürmekten yargılanan

Bir sanık karısının İpekçi cinayetiyle ilgisi olduğunu söyledi

ANKARA (AA)

Tepecik mahallesinde sol görüşlü bir genci öldürdükleri iddiasıyla yargılanan Mehmet Aktepe ve Arif Çok'un yargılanmasına dün Sıkıyönetim Mahkemesinde devam edildi. Sanıklardan Mehmet Aktepe dünkü duruşmada, ülkücü olması için kendisine baskı yapıldığını bildirerek, "karımha yriye Aktepe'yi dezorla bir

(Devamı Sa. 7 Sü. 2 de)

AYDINLIKTA

Sina Çıladır

N'olacak şimdi?

Kaç ay oldu, tam olarak hatırlayamıyoruz: Günlerden bir gün, evimizin kapısının altından içeriye bir dergi atmıştı birileri; herhalde geç vakitlerde atıp savuşmuşlar. Dergi, "Kurtuluş" ismini taşıyordu. "Kurtuluş" dergisi, tabii yabancımız değildi. Soldaki elliye yakın grubun seksene yaklaştığı söylenen yayın organlarının "önemlice" sayılanlarını biz de izliyorduk. "Kurtuluş" da bunlar arasında yeralıyordu. Peki öyleydi de kimler ve niçin gereksinmişlerdi "Kurtuluş"un o sayısını biran önce bize ulaştırmayı? Kimler ve niçin ille de o sayıyı okumamızı istiyorlardı?

Bunun yanıtını derginin manşetine şöyle bir göz atınca kavrar gibi olduyduk. "Kurtuluş"un o sayısının manşetinde, "Yaşasın Eylem Birliği!" gibi bir slogan yeralıyordu; tam öyle değilse bile buna benzer birşey.. "Eylem Birliği", malum, düzmece TKP'nin düzmece sloganı! İyi ama, "Kurtuluş" grubu (ki sol çevrelerde kısaca KSD diye anılır) "TKP"ye karşı değil miydi? Hatta, söylentilere göre, bunların arasına kan girmemiş miydi? Mapusane arkadaşım, kardeşim Zeki Erginbay'ın vahşice, namussuzca öldürülmesi olayını "katı bir Anti-TKP'li" oluşuna bağlayanlar yok muydu? Zeki'nin "TKP"yi eleştiren kitabını "Kurtuluş Yayınevi" basmamış mıydı?.. "Kurtuluş"un 'Eylem Birliği"ni vurgulayan yazısını, kafamızda bu soruların düğümlerini hissede hissede okuduyduk. Yazıyı okuyup bitirdikten sonra, kafamızdaki düğümler çözülmüştü: Evet, "Kurtuluş" grubu da "TKP"nin kuyruğuna takılmıştı! Bir bakıma üzücü ama bir bakıma da doğal karşılanması gereken bir olguydu bu: Sovyet revizyonistlerini açıkça kollayan bir tavır alış, benzeri gruplar gibi "Kurtuluş"u da eninde-sonunda "TKP"nin kucağına savuracaktı. Savurmuştu bile!..

***

Aradan aylar geçti. Varılıp nisan ayına dayanıldı. "Haydi 1 Mayıs 1979'a!", "Haydi 1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanına!" çığrışmaları arşa yükselmeye başladı. Alttan alta yayılan haberlere bakılacak olursa, birçok grup gibi 'Kurtuluş" grubu da, 1 Mayıs İşçi Bayramını, kırkbeş yıldır Türkiye toprağına ayak basmayan İ. Bilen'in karagözlüklü portresi altında kutlayacaktı! "Öncü Savaş"ın "Leninist" yorumcuları, uluslararası revizyonizmin namlı kuklalarının ardında gireceklerdi Taksim Alanına!..

Derken, "TKP"nin, beklenmeyen değil, beklenen atraksiyonu: DİSK yöneticilerinin dımdızlak ortada bırakılıp İzmir'e tüyülmesi!.. Hem, Ecevit hükümetine "itaatli" görünme manevrası, hem İ. Bilenlere, onun efendilerine yaranma fırsatını değerlendirme "savaşım"ı!..

Hep biliyoruz, değerlendirildi de. Şu farkla ki, başta "Kurtuluş" olmak üzere "TKP"nin "bağlaşığı" siyasetleri İzmir'de koydunsa bul!..

***

Gazete haberlerinden anlaşıldığı kadarıyla, "TKP"ye en fazla "Kurtuluş"un tavrı koymuş olmalı. Adamlar bir bakıma haklılar da. Daha bundan birkaç ay önce sen tut "Eylem Birliği" şiarının altına mührünü bas, sonra da mührün mürekkebi kurumadan İ. Bilen'in karagözlüklü portresinin altında toplanma! Sığar mı bu erkekliğe?

Sığmaz. Sığmadığı içindir ki İGD'li arslanlar (!), "Kurtuluş" grubuna karşı cihat ilan ediyor.. İzmir'de, Ege Üniversitesinde, kan gövdeyi götürüyor!..

Konserve reklamı yapmıyoruz, içtenlikle soruyoruz:

N'olacak şimdi?

Bu sorunun yanıtını "Kurtuluş"un liderleri enine-boyuna düşünmelidirler. Mesele, "kana kan" mantığı ile değil, devrimci mantıkla ele alınmalı; revizyonist "Birlik"lerin kısa ömrünü şu yana koyalım, halk kitlelerine, ülkeye ve devrime ne denli zararlı olduğu artık bilince çıkarılmalıdır.

Gerçi çok söyledik, ama tekrarda yarar var:

"TKP"nin, Sovyet revizyonistlerinin kuyruğunda devrimcilik olmaz! Olsa olsa, devrim düşmanlığının değirmenine su taşınır!..

FİKİR MEYDANI

GÜNDEMDE OLAN "MİLLİ DEVRİM" (1)

Mehmet Tekin

DENGE Kawacılar bugün Kürdistan'da "milli devrim"in gündemde olduğunu iddia ediyorlar. Bu milli devrimin hem bölge devletlerine, hem de iki süper devlete karşı mücadele edilerek başarıya ulaştırılacağını söylüyorlar.

Bugün gerçekten gündemde olan "milli devrim"midir? Yoksa sosyal-emperyalizmin boyunduruğu altına düşüp düşmemek mi? Bölgedeki durumun somut bir tahlili, gerçek durumun Denge Kawacıların söylediklerinin tam tersi olduğunu gösterecektir. Sosyal-emperyalizmin bugün dünyada esas yüklendiği yer, Türkiye, İran ve Pakistan'dan oluşan bölgedir. Kawacılar bunu görmemektedirler. Rusya bugün bölgede doğrudan doğruya ayrılıkçılığın ardına geçmiştir. Sosyal-emperyalizmle doğrudan bağı olmayan ayrılıkçı hareketler bile sosyal-emperyalizme karşı teslimiyet içindedirler. Ayrıca bugün Güney Doğu Anadoluda revizyonist milliyetçilik gelişmektedir. Kawacılar işte böyle şartlarda "milli devrim"in geliştiği tahlilini yapmaktadırlar. Bu yazıda yukarıda belirttiğimiz noktalar açısından bu fikri eleştireceğiz.

Rusya bugün faaliyetlerini bölgemizde yoğunlaştırıyor

Rusya, rakibi ABD'yle en büyük hesaplaşmayı Avrupa'da yapacaktır. Bundan dolayı Rusya bugün Avrupa'yı kuşatmak amacı gütmektedir. Rusya bu amaçla 2-3 sene evvel Afrika'ya yükleniyordu. Geçen sene yine bu amaçla Güney Doğu Asya'da faaliyetlerini yoğunlaştırdı. Şimdi ise Avrupa'nın kuşatılmasını tamamlamak için bölgemize yüklenmektedir.

Rusya'nın bütün bu faaliyetleri, Güney Doğu Asya'dan başlayan, Güney Asya'yı takip ederek Orta Doğuyu kapsamına alan, Afrika'da stratejik öneme sahip ülkeleri kontrol eden bir kuşak yaratmaya yöneliktir. Rusya bu şekilde Akdeniz, Hint Okyanusu ve Atlas Okyanusunu denetim altına alacak, Arap ve İran petrolünü ele geçirecek, Avrupa'yı hammadde kaynaklarından yoksun bırakacaktır. Rusya'nın bölgemize yüklenmesini bu çerçeve içinde değerlendirmek gerekir.

Denge Kawacılar herşeyden evvel bu durumu görmüyorlar. Onun için bize "Her taşın altında Rusya'yı arıyorsunuz" eleştirisini yöneltiyorlar. Aslında doğrudan doğruya Rusya'dan kaynaklanan ve revizyonist milliyetçiler tarafından bugün her tarafta propagandası yapılan "milli devrim" Denge Kawacıların gözlerini karartmıştır. Oysa bugün yapılması gereken artan Sovyet tehdidini tespit etmektir. Her yerde Rusya'yı aradığımız iddiasına gelince, mesele bizim aramamız meselesi değildir. Her yerde Rusya'nın olması bugün gerçeğin kendisidir. Önemli olan bu gerçeği tespit etmektir. Bugün Rusya'ya karşı mücadele meselesini baş köşeye oturtmadan hiçbir devrimci mücadele verilemez. Bizzat Rusya'nın faaliyetleri bunu zorunlu kılıyor. Durumu tam olarak anlayabilmek için Rusya'nın son bir iki sene içinde bölgemizde yoğunlaşan faaliyetlerini geniş olarak ele alacağız.

Son bir yılda önemli gelişmeler

Rusya'nın Afganistan'da gerçekleştirdiği darbeyi rastgele bir darbe olarak değil, Rusya'nın bölgeye hakim olma amacının bir parçası olarak ele almak gerekir. Nitekim darbeden bu yana geçen zaman süresi içinde olanlar Rusya'nın bölgeye hakim olma amacına uygun olmuştur. Afganistan şimdi Rusya'nın İran ve Pakistan'a hakim olması doğrultusunda faaliyet göstermektedir. Bu devlet Beluci ve Peştu meseleleri ile ilgili bölücü çabalarına hız vermiştir. Bu yüzden İran ve Afganistan ile ilişkileri daima gergin durumdadır. Geçenlerde gazeteler Afganistan topçusunun Pakistan'ı bombaladığını yazdılar. 15 Mayıs tarihli Aydınlık, Taraki'nin son günlerde yaptığı bir konuşmada Beluci ve Peştularla dayanışma içinde olduklarını ve Pakistan'a müdahale edebilecekleri şeklinde konuştuğunu ve bu konuşmanın Kabil radyosundan yayınlandığını yazdı. Kısacası Rusya, Afganistan darbesi ile önemli bir mevzi kazanmıştır. Şimdi bu mevziyi İran ve Pakistan'a hakim olmak için kullanmaktadır.

Şah'ın devrilmesinden sonra Rusya'nın İran'daki faaliyetleri de yoğunlaşmıştır. Rusya'nın öteden beri İran'da faaliyetleri vardı. Devlet mekanizması içinde ve basında Şah döneminde bir takım mevziler ele geçirmişti. Bu mevziler bugün de Rusya'nın elindedir. Hepsinden önemlisi İran'ın ne olacağı belli değildir. İran yönetiminde Rusya'ya karşı uyanıklık zayıftır. Bu durum, Rusya'nın nispeten rahat faaliyet göstermesine yol açmaktadır. TUDEH'in faaliyetleri yoğunlaşmıştır. Halkın Fedaileri isimli maceracı örgütün faaliyetleri Rusya'ya hizmet etmektedir. Ezilen milliyetler içinde faaliyet gösteren çeşitli örgütler içinde Rusya'nın önemli bir etkinliği vardır. Azeriler içinde Rus yanlısı Gulam Yahya faaliyet göstermektedir. Kürtler içinde etkin olan Dr. Kassemlu'nun partisi Rusya'ya yakındır. Ayrıca bizzat Talabani'de İran'da faaliyet göstermektedir.

Türkiye'de Sovyet Beşinci Kolunun yoğun bir faaliyeti vardır. Sahte TKP çeşitli kamu kuruluşlarına sızmıştır. İktidar partisi içinde belli bir etkinliği vardır. İktidarların bugüne kadar Rusya'ya karşı izlediği teslimiyet siyaseti, Beşinci Kola gelişme imkanı vermiştir. Bunun yanısıra Rusya, Türkiye'de etkin bir iç kargaşalık siyaseti izlemektedir. Sahte TKP iç savaş çağrısı yapıyor. Rusya'nın şu veya bu şekilde yönlendirdiği bütün maceracı örgütler bu iç savaş korosuna katılmaktadırlar. Rusya iç yıkıcılık yoluyla Türkiye'yi ele geçirme faaliyetine, Kürtlerin içinde yürüttüğü ayrılıkçı faaliyeti de eklemiştir. Rusya'nın yürüttüğü bu ayrılıkçı faaliyeti araştırmak, neyin bugün gündemde olduğunu gösterecektir.

Rusya bölgemizdeki ayrılıkçı hareketlerin arkasına geçmiştir

Yakın zamana kadar Rusya merkezi iktidarları denetim altına alarak bölgeye hakim olma yolunu izliyordu. Rusya'nın bugün bu siyasetini değiştirdiği ve iç yıkıcılık yolunu esas almaya başladığı bilinmektedir. Rusya ayrılıkçılık meselesine de el atmıştır. Doğrudan doğruya ayrılıkçılığın ardına geçmiştir.

Rusya Kürt ayrılıkçılığının da arkasına geçmiştir. Son bir buçuk sene içinde gerek Sovyetler'in gerekse Sovyetlerin Beşinci Kolu durumunda olanların siyasetlerinde bu konuda gözle görülür değişiklikler olmuştur.

Sahte TKP 1977 yılına kadar Kürt kelimesini bile doğru dürüst ağzına almazdı. 1977'de toplanan sözde Konya Konferansında alınan kararlardan biri de Kürt meselesi ile özel olarak ilgilenilmesi ve bir Kürt bürosunun kurulması idi. TKP'nin Sesi bu konferanstan sonra Kürtçe yayınlar yapmaya başladı. Gerek TKP'nin Sesinde olsun, gerekse Bizim Radyoda olsun Kürt meselesi ile ilgili yayınlar önemli bir yer tutmaya başladı.

Sovyet beslemesi Talabani'nin faaliyetleri arttı. Rusya, artık Talabani'yi gerektiği yerde piyasaya sürmeye başladı. Irak'la Rusya'nın arasının açılması, Rusya'nın Talabani'yi Irak'a karşı savaşa sürmesine yol açtı. Rusya açısından bugün İran önem kazanıyor. Talabani de orada faaliyet göstermektedir.

Rusya bu yıllar içinde yoğun bir silahlandırma faaliyeti yürüttü. Mardin'de bulunan roketler bunun somut örneğidirler. Talabani'nin silah ve para dağıtarak adam topladığı öteden beri bilinmektedir. Örsan Öymen İran'la ilgili röportajında Sovyetler'in Mahabad'a paraşütle silah attıklarını yazıyordu. Bütün bu silahlandırma faaliyetleri Rusya'nın amacını açıkça ortaya koymaktadır.

Rusya'nın artan faaliyetleri bütün Kürt örgütleri üzerinde etkili olmuştur. Artık herkes şu gerçeği gittikçe daha açık bir şekilde görmektedir. Bugün ayrılıkçılık yolunda yürüyen, Rusya'yla birlikte yürüyecektir. Bu gerçeği KDP'de görmektedir. Bundan dolayıdır ki 1975'te Irak'ta kendi önderliğindeki hareket Rusya tarafından ezildiği halde bugün Rusya'ya karşı açık tavır almamaktadır. Rusya'nın kendisine destek olması için kapıyı açık tutmaktadır. Rusya'ya kapıyı açık tutmak bugün KDP'yi bölmüştür. KDP'den ayrılan KUK isimli örgüt, Sovyetlerin desteğini almadan hiç bir şey yapılamayacağını açıkça söylemektedir.

KDP için sözkonusu olan bu durum bütün Kürt örgütleri için geçerlidir. Rusya'nın Kürtler içinde artan faaliyeti hemen bütün örgütleri etkiledi. Şıvancılar eskiden Rusya'ya revizyonist diyorlardı. Bir senedir bu görüşlerinden vazgeçmişlerdir. Şimdi Rusya'ya toz kondurmamaktadırlar. Talabani'yle tam bir uyum içinde hareket etmektedirler.

Rızgari ikiye bölündü. Özgürlük Yolu da bir bölünme içindedir. Bütün bu bölünmeler KDP'de olduğu gibi Rusya'ya karşı tavır noktasındadır.

Rusya'nın giriştiği faaliyet Rusya'ya en uzak olan ve belli ölçülerde Rusya'ya karşı mücadele eden Denge Kawa'yı da etkilemiştir. Denge Kawa'nın savunduğu "milli devrim gündemdedir" tezi Rusya'nın tezidir.

Bütün bu yazdıklarımız, bugün Kürdistanda "milli devrim" değil Rus boyunduruğu tehlikesinin sözkonusu olduğunu göstermektedir. Yarın bu meseleyi ele alacağız.

(Devam Edecek)

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

DÜŞÜŞ MÜ?

Kim ne derse desin?

Ne kadar kamufle edilirse edilsin...

İsterse CHP lideri sürekli toz pembe tablolar çizsin...

Hiç biri, evet, bunların hiç biri CHP'nin şimdi içinde bulunduğu durumu gizleyemez...

Zira görünen köy kılavuz istemez.

CHP; modern bir köy-kent'i değil, bakımsız bir dağ köyünü andırıyor...

Birden bu köyün şiddetli bir deprem geçirdiğini düşünün...

Ve artık gerisini siz hesabedin.

* * *

Hükümette yıpranan Ecevit, kurultayda bayağı hırpalanmıştır...

Şahsı direkt olarak hedef alınmasa da, "Kızım sana söylüyorum, gelinim sen anla.." vari konuşmalar yapılmıştır...

Kazanan aslında kaybetmiş, kaybeden aslında kazanmıştır...

Parti içi muhalefet liste çıkartmamakla, Ecevit ve çevresini bir anlamda kaderleriyle başbaşa bırakmıştır...

Böyle yapmakla da kurnaz davranmış, ileriye dönük yatırım yapmıştır...

Bundan böyle Ecevit'in her tökezleyişi, parti içi muhalefete puan kazandıracaktır....

Kaldı ki, önümüzdeki günlerde bunun ortamı da oluşacaktır...

İlk etapta, yolsuzluklarla ilgili gensorularda acaba CHP yönetimi nasıl bir tavır takınacaktır?

Öbür taraftan ekonomik kurtuluş savaşından acaba başarıyla çıkılacak mıdır?

Vatandaş feraha kavuşturulacak mıdır?

Yoklukların artışı, anarşinin tırmanışı durdurulacak mıdır?

Dış politikada kapalı kapılar aralanacak mıdır?

CHP ağırlıklı hükümet, önümüzdeki günlerde bu sorunlarla boğuşacaktır.

Boğuşacaktır ama bunun için hükümetin tam bir uyum içinde olması lazımdır.

Hükümet böyle uyumlu bir yapıda mıdır?

Genel Merkeze ve bir anlamda Ecevit'e karşı Parti içi muhalefetin başını çeken Deniz Baykal Ali Topuz ikilisi bu hükümetin bakanlarıdır.

6 bağımsız bakanın durumu ise henüz açıklığa kavuşamamıştır.

Enver Akova'nın MHP'ye geçeceği söylentileri ortalıkta dolaşmaya başlamıştır.

Eğer bu söylentiler gerçekleşirse CHP ya MHP ile ortak olmak durumunda kalacaktır...

Ya da hükümeti bırakacaktır.

Nitekim MHP Genel Sekreter Yardımcısı Nevzat Kösoğlu adeta saat vererek, bu hükümetin 10 Haziranda düşeceğini açıklamıştır...

Beri yanda haziranda toplanacak olan AP Temsilciler Meclisi, muhtemelen bir erken seçim kararı alacaktır.

Bu karar doğrultusunda AP kurmayları; bir erken seçim hükümeti kurabilmek için Ecevit kabinesini düşürmek üzere kolları sıvayacaktır...

Esasen hem MSP, hem MHP; AP'nin oluşturacağı bir hükümeti dışardan desteklemeye dünden hazırdır.

Ecevit, tüm bunlardan paçayı sıyırsa bile, ekimdeki senato seçimlerinde ne yapacaktır? Nasıl bir sonuç alacaktır?

Demirel, şimdiden 50 senatörlükten 35'ini çantada keklik gibi görmeye başlamıştır?

Böylesine bir hezimet, Ecevit'e karşı parti içi muhalefeti ayaklandıracaktır...

O zaman da; Ecevit'in zaten bitkisel hayattaki kabinesi, son nefesini verecek ve Allahın rahmetine kavuşacaktır!

İşte Ecevit için; siyasi hayatındaki asıl düşüş ondan sonra başlayacaktır!...

SOL nasıl birleşecek ?

Edirne'den bir Devrimci Kurtuluş sempatizanına cevap

Aydınlık meclisi

Kimler aktivist, kimler pasifist?

Dünkü yazımızda THKP-C'li grupların eylemlerine değinerek, bunların halkın sempatisini kazanıp kazanmadığını tartışmıştık. Mektubunuzda bir diğer iddianız da şuydu: Bu tür eylemleri yapanlar "devrimci teoriyi" hayata geçirmeye çalışan kimselerdir. Aydınlık gazetesini çıkaranlar ise laf yapmaktan öte birşey yapmamaktadırlar.

Ülkemiz solunda hayli yaygın olan bir yanlış düşünceden kaynaklanan bu iddiaya da kısaca değinelim.

Sizin de etkilendiğiniz bu düşünceye göre, bombalı, silahlı; gürültüsü ve tantanası büyük eylemleri esas mücadele yolu seçenler, gerçek devrimcilerdir. Aktivistlerdir. İçinde böylesine bir şiddet unsuru taşımayan kitle çalışmaları, gazete çıkarmak Marksist eserleri çevirmek, parlamenter mücadeleye katılmak ve bunun gibi eylemleri esas alanlar pasifisttirler. Sahte Marksistlerdir. Kısaca bu düşünceye göre, mücadele biçimleri silahlı ve barışçı diye ikiye ayrılır. Her dönem silahlı mücadeleyi temel almak gerekir. Bunu yapmayanlar laf ebesidir.

Kitlelerin bilinç seviyesini, ruh durumunu, sınıflar ve onları temsil eden güçler, siyasi partiler arasındaki ilişkileri göz önünde tutmaksızın yapılan bu ayrım yanlıştır. Kitlelerin katılmaya hazır oldukları, bizzat kendi tecrübelerine dayanarak ulaştıkları mücadele seviyesine yani kitle çizgisine uygun mücadele biçimlerinin kullanılması doğrudur.

Kitlelerin gerçek durumundan habersiz, ülkenin ve dünyanın somut durumunu değerlendirme yeteneğinden tamamen yoksun bir avuç insanın, kendi kafasından çıkardığı mücadele biçimlerini kitlelere kabul ettiremeyeceğini, bırakalım diğer ülkelerin tecrübelerini, ülkemizin son on yıllık tecrübesi bile fazlasıyla göstermiştir. İlkin kitlelerin kendiliğinden mücadele içinde ortaya çıkardığı biçimlerden öğrenmeye bakmalıyız. Bunun için "aktivizm" derken üzerinde düşünmeliyiz.

Eğer devrimin emekçilerin kendi eserleri olduğunu, başka bir deyişle, emekçilerin kendi kendilerini kurtaracaklarını düşünüyorsak; aktivizm-pasifizm meselesini değişik ele alırız. Yok eğer devrimin seçkin bir azınlığın çabasının eseri olacağını, başka bir deyişle emekçi kitleleri kurtarılması gereken "politik pasiflik içinde"ki durgun bir yığın olarak değerlendirirsek, daha değişik ele alırız.

Biz devrimin emekçilerin eseri olacağını düşündüğümüz için içinde bulunduğumuz her değişik şartta, durum değerlendirmesi yapıyoruz. Emekçilerin mücadelesinin gelişmesine en fazla hizmet edecek, onlara bu yolda en büyük adımı atmada yardımcı olacak mücadele biçimlerini saptıyor ve bunları hayata geçirmeyi savunuyoruz. Bu noktada aktif olmaya çalışıyoruz.

Örnekleyelim. Rusya'da 1800 sonlarında Marksist düşüncelerin ülkeye sokulması Rus proletaryası için en önemli sorundu. Bu konuda çaba harcayanlar için gerçekten bir "aktivizm" sorunu vardı. Marks ve Engels'in eserlerini Rusça'ya çevirmek için en fazla çabayı gösterenler, bunları Rusya'ya sokmak için fedakarca çaba gösterenler "aktivist"ti. Çar'a ve onun bakanlarına suikastlar düzenleyen Narodnik'ler ise bir başka türden "aktivist"lerdi. Demek ki, aktivizmin sınıflara göre değişik anlamı var.

Ülkemize gelelim. 1960'larda Kruşçevci ihanetin uluslararası proletarya hareketi içinde büyük bir karışıklığa sebep olduğu şartlarda ülkemiz proletaryasının ihtiyacı, en başta, modern revizyonizme karşı mücadelenin ülkemize de yansıtılması, Marksizmin revizyonist tahribatı yenmesiydi. Gerçek aktivistler bu soruna katkıda bulunmak için en büyük çabayı gösterenlerdi. Buna bağlı olarak aynı zamanda ülkemizde revizyonistlerin anti-emperyalist mücadeleyi saptırma çabalarına, teslimiyetçi tutumlarına karşı mücadelede kararlı olmaktı. 1970'lerde ülkemizde proletarya partisinin inşasını gerçekleştirmek ve bunun için doğru bir ideolojik ve siyasi çizgi, kitlelere sunulacak düzgün bir program ortaya koymak en önemli sorundu. Bu sorun için aktivizm gerekliydi. Yoksa partisiz devrimcilik yapmaya çalışmak, adam kaçırmak ve banka soymak türünden "aktivizm" değil. Bunlar da aktivizmin göstergesiydi ama küçük-burjuva anlamda.

Bugün de aktivizm proletaryanın çıkarlarını yüksekte tutmak ve mücadelesinin başarıya ulaşması için yapılması gerekeni, en büyük enerjiyi sarfederek yapmaktır. Bugün aktivizm en başta Rus sosyal-emperyalistlerinin gerek bütün ülkelerin işçileri ve halklarına, gerekse ülkemiz proletaryası ve halkına karşı yürüttüğü faaliyete karşı çıkmaktır. Yeni çarlara ve MHP'nin saldırılarına karşı halkı seferber etmeye çalışmaktır. Aktivizm öncelikle bu meselede gösterilmelidir. Yoksa Adana'da 100'ü aşkın bombalama, tarama, cinayet düzenleyen THKP-C'lilerin "aktivizmi" türünden bir aktiflik ne yazık ki Rusya'ya hizmet yolunda bir aktifliğin ifadesidir.

Aktivizmin sınıf tutumuna bağlı bir anlamı olduğunu sanırız sizin de kabul edeceğiniz bir tespit olur.

Aydınlık gazetesinin çıkarılması da bu bakımdan ele alınmalıdır. Böyle bakıldığında proletaryanın 50 yıldır ülkemizde yürüttüğü mücadelenin en büyük başarılarından birinin Aydınlık'ın çıkması olduğunu görürüz. Bir günlük gazete ile halka siyasi gerçekleri her gün proletaryanın bakış açısıyla yansıtmaktan, özellikle de bugün Rusya'nın ve MHP'nin faaliyetlerini günü gününe teşhir etmekten daha devrimci ne olabilir? Bu açıdan gerçek aktivistler olmak gerekir. Gazetemiz tüm çalışanları bunun çabası içindedir.

Emekçilerin mücadelesinin devrimi gerçekleştireceğini düşünen herkes bu gerçeği teslim etmektedir.

(BİTTİ)

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

GÖLKÖY **ORDU**

Bu gidişle kışın dua ile yaşayacağız

Ekim dikim zamanı geçti, daha gübre alamadık.

Yine ilkbahar geldi. Ekim, dikim, rençberlik zamanı geldi geçiyor. Yoksul çiftçi bir sürü sorunla karşı karşıya. Yok derdiyle ilgilenen.

Geçim derdiyle uğraşan köylümüzün tek güvencesi, bir kaç parça bahçe ve tarla. Çoluk çocuğunun boğazını doyurabilmek için bir şeyler bekliyor, bahçesinden, tarlasından. Aldığı yetse de, yetmese de birazcık ürün alabilmek için bir şeyler vermek zorunda, "Kör Allaha nasıl bakarsa Allah'ta köre öyle bakar derler ya." Tarlamıza istediğini vermezsek ondan ne alabiliriz ki?

İşte bu yüzden bir-iki aydır gübre için yollara düştü vatandaş. Gölköy Zirai Donatım ve Alanyurt Tarım Kredi Kooperatifinin kapılarını aşındırıyor durmadan. Ama ne yaparsa boşuna. Yoksul köylü, eli boş dönüyor evine.

Gübre sorunu için Alanyurt Köyü Tarım Kredi Kooperatifi Müdürü Sayın Cengiz Sözen ile görüştük. Bu konuda şunları söylüyor Cengiz Sözen:

"Biz kooperatif olarak, ortaklarımızın ihtiyaçlarını giderebilmek için 500 tonluk gübre ihtiyaç belgesini Gölköy Zirai Donatım'a zamanında ilettik. Buna karşılık 133 ton gübre teslim almış bulunuyoruz. Daha 367 ton gübre almamız gerekiyor. Vatandaş haklı olarak gelip gidip bizi sıkıştırıyor. Gerçekten bu durum karşısında ben de huzursuzum. Ancak, işin formalitesini yürütmekten başka elimden gelen bir şey yok. Gübre tahsis ve dağıtım işi Ordu Valiliği İl Zirai Donatım Kurumuna aittir. Valilik Zirai Donatım Kurumu ile birlikte gübre dağıtım işini, ihtiyaçları tespit ettikten sonra ihaleye verir. Ordu'da bu ihaleyi alan, Küpüco Kemal diye birisiymiş. İhaleyi alan müteahhitin, Gölköy için ayrılan gübreyi, Gölköy Zirai Donatıma teslim etmesi zorunludur. Yani devlet, ortaklarımızın gübresini kooperatifimize kadar getirtmek zorundadır. Biz de kooperatif olarak gübreyi burada vatandaşa 140 kuruştan teslim etmek zorundayız. Arada ortaya çıkan fiyat farkları köylüyü ilgilendirmez. Şu durumda arabacıların büyük farklar aldığını görüyoruz. Bu bir soygundur.. Ben bu soyguna karşıyım. Üstelik Sayın Valimiz, gübre taşıyacak arabalara bol miktarda mazot verdirmektedir."

Alanyurt Köyü Muhtarı ve Alanyurt Tarım Kredi Kooperatifi Yönetim Kurulu üyesi Zikri Usta ve Ahmet Yanık bu konuda şunları söylüyorlar:

"Bu ne biçim iştir anlamadık arkadaş. Ekim, dikim zamanı geldi, geçti. Böyle giderse kışın dua ile yaşayacağız. Gübremizi verin diye Zirai Donatıma gidiyoruz. Araba bulun da Ordu'dan getirin diyorlar. Arabacılar Ordu'dan köye kadar kiloda 40-50 kuruş fark istiyor. Bu fark devletin verdiği navlunun dışında. Adamlar Ordu'dan buraya bir kamyon çakılı 4 bin liraya getiriyor da, gübreye gelince 8 bin liradan aşağı kesmiyor. Ordu'yla köy arası 77 km. Yakıta verecekleri para en çok 700-800 lira. Vallahi arkadaş bu açıktan soygun. Adamlar gerçekten korkunç fırsatçılık yapıyor. Ama bu sorunumuzun halledilmesi için, Sayın Valimiz dahil bakanlığa kadar gideceğiz. Halktan yana olduğunu iddia eden hükümetimizden sorunlarımıza çözüm bekliyoruz. Zaten hayat pahalılığı canımıza tak dedi."

Köylü üretmeyince, kendileri de aç kalacak olan tüm yetkililerden özellikle Sayın Valimizden halkımızın zorunlarına çözüm bekliyoruz.

Abdullah Coşkun

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Karışık, telaşlı ve tehlikeli bir durum belirten bir deyim. 2) Gövdesi üç köşeli olan Rus mandolini- Hitler Almanyasının, işkence ve katliamlarıyla ün yapan gizli faşist polisi. 3) Asya ile Avrupa arasında uzanan sıradağ- Tersi bir balıkçı malzemesi- Kuşbaşı doğranmış etle yapılan bir tür yemek. 4) Kanımızın içinde dolaştığı- Alaturka müzikte bir makam. 5) Zonguldak'ın bir ilçesi- Yayla atılır. 6) Karın, göbek- Şalgama benzer bir bitki. 7) Ayağımızın yerde bıraktığı- Yılıp bir köşeye çekilme- Baston. 8) Bir şeyin herhangi bir yolla sıcaklığını artırma- İman.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Birleşik Arap Emirlikleri içinde yeralan bir emirlik. 2) Külhanbey haykırışı- Çiğneğici dişlerimiz. 3) Belirti, iz. 4) Bir arı türü. 5) Kırmızı- Tersi kimya sanayisinde ve özellikle boyacılıkta çok kullanılan bir eritici madde. 6) Üzüm bahçesi- Tersi kimyada Mangan'ın simgesi. 7) Doğru olana göre düzelme, düzenleme. 8) Tersi kilogramın kısa yazılışı- Karı koca ve çocuklardan oluşur. 9) Üniversiteye giriş sınavlarının kısa adı. 10) Yayalara kapalı olan, şehirlerarası sürat yolu. 11) 'Ast' karşıtı- İçinde para ve değerli eşya saklanan çelik dolap. 12) Yıkıcı, başıboş su akıntısı- Nam, şöhret.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

ortadoğu ortadoğu ortadoğu

Filistin kamplarına İsrail saldırısı devam ediyor

● **Sedat:"Özerklik görüşmelerine FKÖ'nün katılması söz konusu değil"**

● ***BM Ajansı Filistinlilere yardım çağrısı yaptı***

● ***Gali'nin İsrail'e büyükelçi olacağı bildirildi***

BEYRUT

İsrail birlikleri ve Falanjistler, 29 Mayıs gecesi de Filistin kamplarını, bir çok köy ve kasabayı top ateşine tutmaya devam ettiler. "FKÖ'nün Sesi' radyosu, can va mal kaybı konusunda bir açıklama yapmadı.

Radyo aynı gece, Sayda ve Sur limanları açıklarına bir çok İsrail hücumbotunun seyrettiğini ve İsrail helikopterlerinin kentler üzerinde uçtuğunu haber verdi.

Bu arada Filistin kaynakları, İsrail ve Falanjistlerin sürekli saldırısı altındaki Sur kentinde ve sınıra yakın kasabalarda çok sayıda insanın kaçarak başka yerlere sığındığını bildirdi.

BM YARDIM ÇAĞRISI

BM'nin Filistinli mülteciler için yardım ajansı, Güney Lübnan'da İsrail'in ve Falanjistlerin saldırılarından dolayı 40 bin Filistanli mülteciye acil olarak 500 bin dolarlık yardım çağrısında bulundu.

SEDAT'IN AÇIKLAMASI

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, düzenlediği bir basın toplantısında, üç yıllık geçiş döneminin sonundan önce yapılacak özerklik görüşmelerine, FKÖ'nün katılması olasılığını söz konusu etmeyeceğini söyledi

Sedat, geçiş dönemi sırasında, Filistin'in temsil edilmesi sorununu görüşeceklerini ve Filistinlilerin yeni tavırlar alacağını umduğunu, o zaman da kesin kararlar alınabileceğini bildirdi.

İsrail'in FKÖ'yü tanımayı reddetmesi konusundaki bir soruya Sedat, 'İsrailliler, bölgenin yapısının yadsınamaz gerçeklerinden birini oluşturan Filistinlilerle bir arada yaşamayı öğrenmelidirler" karşılığını verdi.

BUTROS GALİ MISIR'IN İSRAİL BÜYÜK ELÇİSİ OLACAK

Mısır dışişleri bakanı görevini üstlenen Butros Gali'nin İsrail'e Mısır büyükelçisi olarak atanacağı bildirildi. Haberi duyuran El Ahram gazetesi, atama işleminin 8 aydan önce gerçekleşmeyeceğini kaydetti.

Mısır'daki seçimlere de değinen El Ahram, yeni parlamentonun 22 Haziranda yapılacağı ilk toplantıdan sonra başbakanlık görevinin tekrar Mustafa Halil'e verceceğini yazdı.

El-Ariş'in Mısır'a devrinden sonra, İsrail, bir "iyi niyet" gösterisi olarak, 28 Mayıs günü, 16 Arap tutukluyu serbest bıraktığını açıkladı. Tutukluların bir kısmı Gazze ve Şeria'daki ailelerinin yanına döndü, diğerleri ise Mısır sınır kapına gönderildi.

Yeni Çin Haber Ajansı "Vietnam, 4000 Vietnamlıyı Çin topraklarına girmeye zorluyor"

PEKİN

Yeni Çin Haber Ajansı Vietnam yönetiminin, 4000 Vietnamlıyı, zorla Çin'in Yunnan eyaletine girmeye zorladığını açıkladı.

Haberde, ajans muhabirlerinden birinin, Vietnamlıların silahlı Vietnamlı askerler tarafından küçük gruplar halinde Çin topraklarına girmeye zorlandıklarının gözlendiği belirtildi.

Laos'taki Meo azınlığı Vietnam birliklerine karşı direniyor. Dağlarda çarpışan Meo'lar, M-16 tüfeklerle...

AFTONBLADET

"Laos'ta 60 bin Vietnamlı asker var oysa Laos askerlerinin sayısı 48 bin"

ABDULLAH GÜRGÜN
STOCKHOLM'DEN BİLDİRİYOR

İsveç'te yayınlanan Afton Bladet gazetesinin muhabiri Stefan Heimerson, Laos'ta 60 bin Vietnamlı asker bulunduğunu, oysa Laos'un kendi asker sayısının 48 bin olduğunu açıkladı.

Bir süre önce Laos'ta bulunduğu sırada Vietnam'ın Laos Büyükelçisi Nguyen Xuan'la görüşen Heimerson, büyükelçinin Vietnam'ın Laos üstündeki egemenliği nedeniyle, Laos Başkanından ve Başbakanından daha güçlü olduğunu yazıyor. Heimerson'la yaptığı görüşmede Vietnam'ın Laos'ta 60 bin asker bulundurduğunu kabul eden Nguyen Xuan, Vietnamlıların ülkede Laos'a yardım etmek için bulunduğunu iddia ediyor ve *"Laos bizim yardımımız olmadan kendini kurtaramaz"* diyor. Vietnam'ın bir federasyon kurmak istemediğini ileri süren Vietnam Büyükelçisi, daha sonra Çin'in Laos sınırında 50 bin asker bulundurduğunu ve küçük bir kenti işgal ettiğini iddia ediyor.

Çin'in Laos Elçiliğinde görevli Su Şeng ise Heimerson ile yaptığı görüşmede şunları belirtiyor:

"Vietnam, Çin ile Laos'un arasını açarak, Laos üzerindeki denetimini artırmak ve Kamboçya işgalini unutturmak istiyor. Bugün Vietnamlı uzmanlar her kademedeki Laos yöneticilerine emir veriyor. Laos ve Kamboçya'yı egemenlikleri altına almak ve Sovyetler'in dünya stratejisine hizmet etmek istiyorlar. Çin'in Laos'ta bir tek askeri yok. Laos'ta yol inşaatı için bulunan işçilerimizi de bizden istedikleri zaman derhal geri gönderdik."

Bu arada Sovyetler Birliği'nin Laos Büyükelçisi İvan Gretonj da Laos'da 600 Rus doktor, mühendis, öğretmen ve ziraatçi bulunduğunu kabul ediyor.

Gerginlik olduğu ileri sürülen Kuzey Laos'a gitme izni alamadığını ve telefonsuz, televizyonsuz, yolsuz bir ülkede daha fazla bilgi toplayamadığını belirten Heimerson, yazısını şöyle bitiriyor:

"Pek çok yabancı gözlemciye göre, Çin ile Laos arasındaki geleneksel dostluğun devamı arzulanırdı. Ama hükümet Vietnam'ı seçti. Vietnam, siyaset ve savunma alanlarında denetimi elinde tutuyor. Kübalılar da benim otelimde kalıyorlar."

1960 yıllarındaki Laos Yurtsever Cephesi yöneticileri çoğu şu anda görevden uzaklaştırılmış durumda
(Okla işaretli olan Devlet Başkanı Souphanouvong)

Bazergan, iktidar ve yönetim organları arasındaki kopukluğu eleştirdi

● Halhali:"SAVAK, İsrail'le beraber FKÖ yöneticilerini öldürdü"

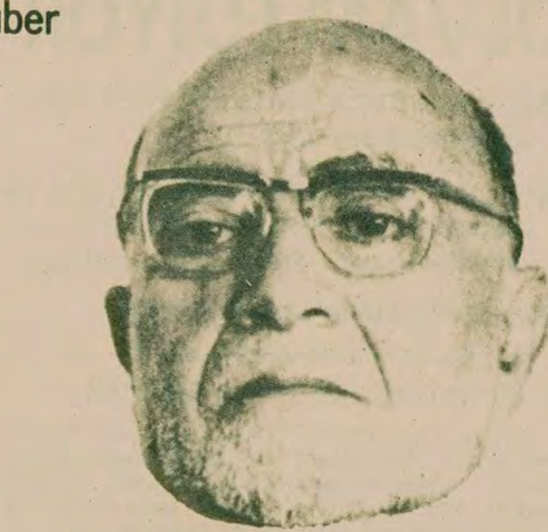
● 5 işkenceci daha idam edildi

TAHRAN (THA/AA)

İran Başbakanı Mehdi Bazergan, iktidar ve yönetim organları arasındaki kopukluklar konusunda sert eleştirilerde bulundu.

Tahran Radyosu aracılığı ile konuşan Bazergan, bugün İran'da iktidar organlarını, Ayetullah Homeyni, İslam Devrim Konseyi ve hükümet olarak güç sırasına göre sıralandığını belirtti. Bazergan, çoğu kez, bu organlar arasındaki bağlantıların kopuk olduğunu ifade etti. Bazergan, "Bazen yönetim örgütlerinde bağımsız ve bireysel hareketler yapılmaktadır. Bu, ülkenin bütünlüğü için bir tehlike teşkil etmektedir" dedi.

Benzer gerekçelerle Doğu Azerbeycan valisinin istifa ettiği gelen haberler arasında.

İRAN BAŞBAKANI MEHDİ BAZERGAN

SAVAK'IN FKÖ'YE YAPTIĞI TERTİPLER

Birleşik Arap Emirliklerini ziyaret eden Ayetullah Halhali, SAVAK'ın üç Filistinli yöneticinin Beyrut'ta öldürülmesi olayına karıştığını söyledi. Halhali, bu cinayetin palanlarının SAVAK ajanlarınca İran'da hazırlandığını ve SAVAK'ın bu olaya fiilen katıldığını öne sürdü. Halhali SAVAK'ın devrik Şah zamanında İsrail gizli servisleriyle sıkı işbirliği içinde çalıştığını sözlerine ekledi.

FKÖ nün üç yöneticisi, Kemal Nasır, Kemal Aduam ve Abu Yusuf-1973 yılında deniz yoluyla Lübnan'a çıkan İsrailli komandolar tarafından Beyrut'ta kaldıkları apartmanda öldürülmüşlerdi.

Halhali İran'daki Amerikalılar üzerinde de durdu. Halhali, hava kuvvetlerinde görev yapmış subayların, yapılan duruşmaları sırasında Şah zamanında İran ordusunda 40 bin ABD'li ve 10 bin İsrailli askeri danışmanın görev yaptıklarını açıkladığını, İran'ın 1973 Ekim Savaşında İsrail'e destek sağladığını belirtti.

5 İDAM DAHA

İran Devrim Mahkemelerinde ölüme mahkum edilen beş er ve subay, 29 Mayıs sabahı kurşuna dizildi. Kurşuna dizilen eski askerler, masum insanları katletmek ve işkence yapmaktar suçlu bulundular.

Sudan hükümetinde değişiklik yapıldı

HARTUM (AA)

Sudan basın ajansı, Devlet Başkanı Cafer El Numeyri'nin General Abdülmecit Hamid Halil'i Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay başkanlığına atadığını bildirdi.

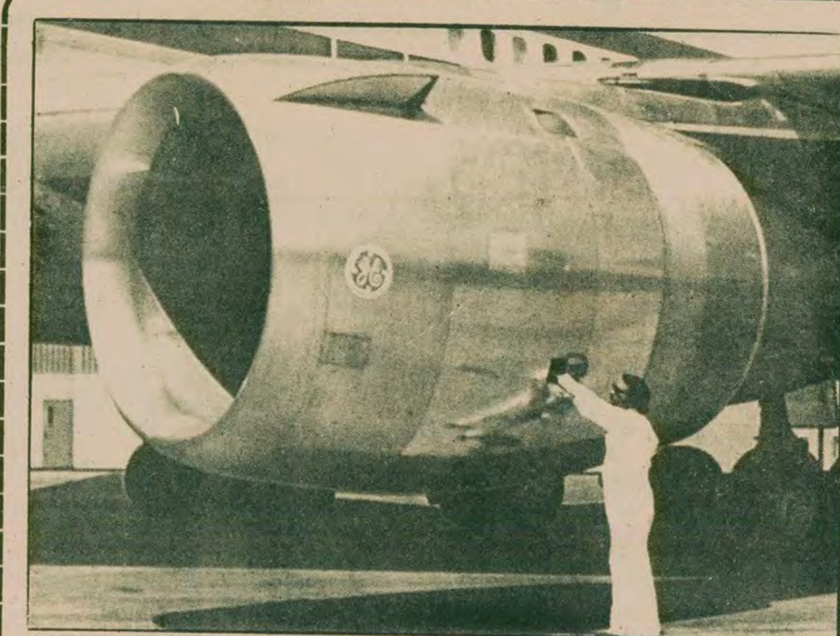
Geçen 19 Temmuz 1978'deki Hükümet değişikliğinden bu yana, Numeyri'nin Savunma Bakanlığını yürüttüğünü bildiren ajans, General Halil'in şimdiye dek Kara Kuvvetleri Komutanı olduğunu haberine ekledi.

Başkan El Numeyri, ayrıca, Faruk Almagbol'u da işbirliği, Ticaret ve İkmal Bakanlığına atadı. Almagbol daha önce Devlet Bakanı idi ve görevinden istifa eden Muhammed Haşim Avad'ın yerine göreve getirildi.

Vance'nin 1980 seçimlerinden sonra görevden çekileceği bildirildi

ROMA (THA)

ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'in, Başkan Carter'a, 1980 seçimlerinden sonra görevden çekileceğini söylediği bildirildi. Açıklamayı, halen İtalya'da bulunan ve Vance'a eşlik eden bir dışişleri yetkilisi yaptı. Yetkili Vance'ın görevini sadece bir dönem sürdüreceğini Carter'a söylediğini hatırlattı. Carter'in de bunu kabul ettiğini söyleyen yetkili, 1980 seçim sonuçları ne olursa olsun, Vance'in görevinden ayrılmaya kesin kararlı olduğunu söyledi.

DC-10 uçaklarının motorlarının her biri 50 bin pound itiş gücündedir. Üç gün önce meydana gelen kazaya motoru kanada bağlayan mekanizmadaki bir hatanın neden olduğu saptandı.

IKINCI BIR EMRE KADAR DC-10 UÇAKLARI UÇUŞTAN MENEDILDI

WASHİNGTON (AA)

Federal Havacılık Dairesi, ABD'de kayıtlı tüm DC-10 tipi yolcu uçaklarının salı sabahından itibaren ikinci bir emre kadar uçuştan menedildiğini açıkladı. ABD Federal Havacılık Dairesi, başka ülkelerin havayollarına da aynı şekilde önlem almalarını tavsiye etti.

Federal Havacılık Dairesi Yöneticisi Langhorne Bond, uçakların hepsinin üç gün önce meydana gelen ve 271 kişinin ölümüne yolaçan uçak kazasının ışığında inceleneceğini belirtti.

Uçağın yapımcısı Mc Donald Douglas firması, dünyanın çeşitli yerlerinde 41 havayolunun yaklaşık 275 DC-10 uçağı kullanmakta olduğunu bildirdi.

Öte yandan, dün Kopenhag'ta bir açıklama yapan İskandinav Havayolları (SAS) sözcüsü, geçen ay SAS'ın elindeki DC-10'lardan birinin alandan kalkışı sırasında, motor kapaklarından birinin yerinden kurtularak düştüğünü, ancak bu kazanın önemli bir aksamaya yolaçmadığını açıkladı. Sözcü, İskandinav Havayollarının elindeki DC-10 tipi bütün uçakları gözden geçireceğini sözlerine ekledi.

D. Alman Savunma Bakanı General Hoffmann

Doğu Alman Askeri Heyetinin Mozambik gezisi sona erdi

FRANKFURT (ÖZEL)

Savunma Bakanı ve Politbüro üyesi General Hoffmann Başkanlığındaki Doğu Alman askeri heyeti Mozanbik'e yaptığı bir haftalık resmi geziyi bitirerek, Etyopya'ya geçti. Doğu Alman Resmi Haber Ajansı ADN'nin bildirdiğine göre, başkent Maputo'da Doğu Almanya ile Mozanbik arasındaki "işbirliği" anlaşması imzalandı.

Bilindiği gibi Doğu Almanya ile Mozambik'e rasındaki ilişkiler Doğu Alman Parti ve Devlet Başkanı Honecker'in geçtiğimiz şubat ayında yaptığı Afrika gezisi sırasında başlamıştı. Bu gezi sırasında yapılan anlaşmaya göre de nisan ayından itibaren Mozambik-Doğu Almanya arasında uçak seferleri başlamıştı. Doğu Alman Savunma Bakanı gezisinin bitişi sırasında yaptığı konuşmada "Gelecekte ordularımız arasındaki ilişkiler de gelişecek" dedi.

ANDIN PAKTİ TOPLANDI
Venezuella, Bolivya, Kolombiya, Ekvator, Peru

Uluslararası kamuoyu Nikaragua halkıyla dayanışmaya çağrıldı

CARTAGENA-COLOMBİA (AA)

Bolivya, Kolombiya, Ekvator, Peru ve Venezüella Devlet Başkanları uluslararası kamuoyunu Nikaragua halkıyla dayanışmaya çağırdılar.

Kolombiya'nın Cartagena kentinde düzenlenen "Andin" Paktı zirvesinde, ayrıca Nikaragua Amerika'da barış için bir tehlike olarak nitelendirildi ve Nikaragua'ya karşı önlemler alınması istendi.

Öte yandan, üç günlük tartışmalardan sonra yayınlanan ortak bildiride, Andin Paktının, siyasi planda olduğu kadar ekonomik planda da güçlendirilmesi gerektiği ifade edildi.

Tito Cezayir'de Bloksuz ülkeler ve Mısır sorununu görüşecek

CEZAYİR

Yugoslavya Devlet Başkanı Josip Broz Tito, birkaç gün sürecek resmi ziyaret için dün Cezayir'e gitti.

Tito, Havalimanında Cezayir Devlet Başkanı Bençedid Cadlı, Cezayir Ulusal Kurtuluş Cephesi Siyasi Büro üyeleri ve Hükümet üyeleri tarafından törenle karşılandı.

Tito, Cezayir Devlet Başkanı Cadli ile Bloksuz ülkeler arasındaki görüş ayrılıklarının eylül ayındaki Bloksuzlar Konferansıdan önce giderilmesi konularını görüşecek.

Daha sonra Libya ve Malta'ya geçecek olan Tito'nun gezisi sırasında İsrail'le bir barış anlaşması imzalayan Mısır'ın Bloksuzlar hareketinden ihraç edilmesi sorununu da ele alacağı belirtildi. Bilindiği gibi Yugoslavya böyle bir tutumun bloksuzlar hareketine zarar verebileceği görüşündedir.

Tito, Cezayir Eski Devlet Başkanı Hayri Bumedyen'in ölümünden sonra Cezayir'i ziyaret eden ilk yabancı Devlet Başkanıdır.

"İdam Mangası" Brezilya'da 5 ayda 181 kişiyi öldürdü

RİO DE JANERİO (AA)

Rio de Janerio basını 28 Mayısta "İdam mangası"nın 1 Ocak ile 27 Mayıs günleri arasında 181 kişiyi öldürdüğünü haber verdi.

"O Globo" gazetesi, 'İdam Mangası"nın kurbanlarını işkenceyle öldürdüğünü ve misillemede bulunulması korkusuyla tanıkların ortaya çıkmadığını belirtti.

Son yıllarda "İdam Mangası" işlediği cinayetlerle ilgili olarak bir çok polis memuru çeşitli cezalara çarptırıldı.

Rodezya'da ırkçı beyaz rejimin siyah cumhurbaşkanı seçildi

SALİSBURY (AA)

Eski bir okul Müdür ve Devlet memuru olan Josiah Gumede, dün Rodezya'nın ilk siyah Cumhurbaşkanı seçildi. 60 yaşındaki Gumede, Başbakan Muzereva'nın Birleşik Afrika Ulusal Konseyi'nin adayı olarak, hem Senato hem de Meclis tarafından Cumhurbaşkanlığına seçildi.

PETROL SORUNU...PETROL SORUNU...PETROL SORUNU

Newsweek

Suudi Arabistan petrol üretimini artıracak

KUVEYT (THA)

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü OPEC Başkanı Mana Al Oteiba, dünyanın bugünkü büyük enerji bunalımından sanayileşmiş ülkelerin petrol tüketimlerini kısmamaları halinde kurtulunamayacağını söyledi.

Kuveyt Haber Ajansının bildirdiğine göre, ülkesinin petrol pazarındaki anarşiyi kontrol etmeye çalıştığını da belirtti.

OPEC Başkanı Mana El Oteiba'nın Kuveyt'e yaptığı bu ziyaret, 5 ülkeyi içeren gezisinin ikinci durağıdır. Oteiba, cumartesi günü Suudi Arabistan'da Kral Halit ve Petrol Bakanı Zeki Yamani ile görüşmüştü.

Gelecek ay Cenevre'de yapılacak OPEC Toplantısı ile ilgili olarak Birleşik Arap Emirlikleri Devlet Başkanının mektuplarını da ileten Oteiba, Iran, Irak ve Katar'a da gidecek.

OPEC Başkanı Mana El Oteiba,

"Sanayileşmiş ülkeler petrol tüketimini kısmadan enerji krizinden kurtulunmaz"

NEW YORK (THA)

Enerji krizinin karşılanması ve petrol fiatlarına yapılan zammın etkisinin azaltılması için Suudi Arabistan ve ABD yönetimi, Suudi Arabistan'ın petrol üretimini artırması konusunda anlaştılar.

Newsweek dergisinin son sayısında, konu ile ilgili olarak, Suudi Arabistan'ın petrol üretimini şimdilik en az 8,5 milyon varilden 9 milyon varile yükseltmeyi kabul ettiği belirtildi.

Dergi bu arada, bütün petrol ülkelerinin OPEC fiatına yaptıkları ek artışa değinerek şu ana kadar petrol fiatına zam yapmayan Suudi Arabistan'ın petrol fiatlarını 1 Temmuz tarihinden itibaren artıracağını kaydetti.

OPEC Başkanı ve Birleşik Arap Emirlikleri Petrol Bakanı El Oteiba

Tarım-İş Genel Başkanı Zeynel Irmak

"Hassas bölgedeki ülkemizin birliğinin korunması işçilerin görevidir"

ANKARA (ÖZEL) Tarım-İş Sendikasının Bursa Uludağ'da başlayan Yönetim Kurulu toplantısında bir açış konuşması yapan Genel Başkan Zeynel Irmak, ülkemizin dünyanın en hassas ve stratejik bir bölgesinde bulunduğunu ve bu nedenle çeşitli tehlikelerle karşı karşıya kalmanın sancılarını çektiğini söyledi. İşçileri bu tehlikelere karşı uyanık olmaya çağıran Irmak, "Ülke bütünlüğünü korumak her yurttaşın özellikle işçilerimizin görevidir" dedi.

Paranın değerinin hızla düştüğünü belirten Irmak şunları söyledi"

"Toplusözleşme farklarının ödenmemesi, emekliye ayrılanların veya işten çıkarılanların kıdem tazminatlarının tam ve zamanında verilmemesi, askıda bulunan yetki uyuşmazlıklarının partizanca tutum veya ideolojik nedenlerle sonuçlandırılmamış veya geciktirilmiş olması işçilerimizin sabrını aşmış bulunmaktadır. Vergi adaletsizliğinin bir an önce düzeltilmesi, asgari geçim indirimi yasasının çıkarılması gerekir. Asgari ücretlerin geçim indirimi aynı orantıda ve vergiden muaf tutulmalıdır."

Zeynel Irmak, tarım kesimi için belirlenecek asgari ücretin bu kesimdeki işçilerin ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde tutulmasını istedi.

2.gün ilk güne göre sakin geçti

İSTANBUL YOL-İŞ GENEL KURULU DEVAM EDİYOR

- Çalışma Raporunu eleştirmek için 20 delege söz aldı
- Hesap Tetkik Komisyonu Raporu ve muhalefetin tüzük değişikliği önerileri sert tartışmalara yol açtı
- Genel Kurulda kabul edilen bir kararla üye aidatları 40 liradan 105 liraya çıkarıldı

İstanbul Yol-İş Genel Kurulundan bir görüntü (Fotoğraf: Korhan ATAY)

İSTANBUL (ÖZEL) Beyazıt'ta Şık Sinemasında çalışmalarına başlayan İstanbul Yol-İş Sendikası Genel Kurulunun ikinci gününde Çalışma Raporunun eleştirisine devam edildi.

20 civarında delege Çalışma Raporu üzerine söz alıp konuştu. Hesap Tetkik Kurulu Raporu ise sert tartışmalara yol açtı. Raporda, gelir gider hesaplarının fatura ve belgesiz giderlere göre uygun olduğu, fakat sendika kasasında veya herhangi bir bankada grev fonuna ait bir paranın bulunmadığı, öte yandan YSE Tekirdağ Lokali için 3 adet okey takımı da dahil olmak üzere gereksiz birtakım masraflar yapıldığı kaydediliyordu. Halil Gülşen adlı delege bu raporla ilgili yaptığı eleştiride, "Zor şartlar altında kazandığımız paraların kumarlara, okey takımlarına harcanmasını istemiyoruz" dedi. Maksut Genç adlı 17. Bölgeden bir delege ise "Geçen Genel Kurulda bir matbaaya faizle 300 bin lira verildiği söylenmişti. Bu Çalışma Raporunda bu matbaadan hiç söz yok. Bu matbaaya ne oldu? 300 bin liramız ne oldu? Bunun hesabını istiyoruz" diye sordu.

Sendikanın Mali Sekreteri Zeki Hırçın, delegelerin eleştirilerini cevaplarken, bazı delegeleri göz göre göre riyakarca suçlamalarda bulunmakla eleştirdi.

TİP-TKP ve Kurtuluş gruplarının başını çektiği muhalefet grubunun oluşturduğu Tüzük Tadilat Komisyonunun Raporu da tartışmalara yol açtı. Raporun bazı maddeleri delegeler tarafından "Bu değişiklik önerileri sendikanın despotik bir yönetime kaymasına yol açacaktır" şeklinde eleştirilerek bütün delegeler, bu tür değişikliklere karşı çıkmaya çağrıldı.

Bu arada iki oylama yapıldı.

Muhalefetin tüzük değişikliği önerisinde, görevinden istifa eden sendika yöneticisinin tazminat almaması istendi. Bu konuda yapılan oylamada öneri 170 oya karşı 183 oyla reddedildi. İkinci oylama, sendikadan ayrılan yöneticilerin eski işlerine dönene kadar geçecek sürenin bir ayının ücretinin ödenip ödenmeyeceği konusunda yapıldı. 1 aylık bir tazminat ödenmesi, 146'ya karşı 191 oyla kabul edildi.

Genel Kurulda kabul edilen bir kararla üye aidatları da 40 liradan 105 liraya çıkarıldı.

Genel Kurulun ikinci günü en son olarak, Kararlar Komisyonu tarafından hazırlanan karar tasarıları görüşüldü ve kabul edildi.

İstanbul Yol-İş Genel Kurulunda Başkanlık Divanı ve konuşma yapan bir delege. (Fotoğraf: Korhan ATAY)

Ne yollar tükenir, ne dert, Elimizde dağlar yeşerir Umut boy verir kıraç toprakta

Erzincan Erozyon bölgesinde çalışan erkek ve kadın emekçiler:

"Fidanlık işçileri adamdan sayılmıyor"

■ İşçilere yasal olarak verilmesi gereken hakların hiç biri verilmiyor

Niyazi Ağaç

Türküye bile geçmiştir. "Yağmur yağar sel alır, bir yar sevsen el alır" Yağmur yağınca ortalığı sel alır. Sel toprağı önüne katar götürür. Kıraç toprak suyu tutmaz. Böyle tutamaksız, umarsız topraklar yamaçlardan bayırdan aşağı kayar gider. Arazi verimsiz çöl taneleri gibi olur. Bu toprak kaymasının adına bilim dilinde 'Erozyon' denir. 'Erozyon' kıraç ve dik Doğu Anadolu bölgelerinin ezel-ebed derdidir. Pekiyi, bu derdin ilacı yok mudur? Vardır!

Toprak kaymasının ilacı ağaçtır. Ağacın kökü toprağı el gibi sıkar, tutar birleştirir. Kaymasını önler. Ama tabii tek ağaç değil. Ancak ormanlık olursa sağlanır bu. Yamaçları bayırları, ağaçlandırırsan seli de önlersin, erozyonu da..

Eskiden Anadolu dağları gür ormanlıkmış derler. Sonradan sonraya, kese kese, bakmaya bakmaya kıraç bir hale gelmiş.

Gelecek kuşaklara böyle bırakmamak lazım Anadoluyu. Gene ağaçlarla ormanlarla kaplanmalı dağlarımız. Herkesin ortak özlemi bu. Ama ağaç kendiliğinden bitmez. Dikeceksin, bakacaksın, koruyacaksın. El emeği ister alınteri ister.

ERZİNCAN FİDANLIK İŞÇİLERİ

Devlet yurdun çeşitli bölgelerinde "Ağaclandırma ve erozyon önleme alanları" kurmuştur. Biri de Erzincan'dadır bunların. El emeği-alınteri olacaksa orada işçilik var demektir. Devlet de ağaçlandırma işi için, mevsimlik işçi tutar. Bunlar fidanlık işçileridir.

Toprak ağaç ister, ağaç bakım ister-emek ister, ya onları dikip büyüten bu işe alınterini döken işçiler ne ister? Onların halini derdini soran arayan var mıdır?

İşte kıraç toprağı canlandırmaya, Anadoluyu ağaçlandırmaya çalışan bu işçilerin derdini de biz sorduk. Anlattıklarını satır satır yazdık. Elbet bu dertlerin çözümünün takipçisi de olacağız.

Fidan işçileri mevsimlik işçidir. Bu işte çalışan 90'a yakın işçiden çoğu kadındır. Ne işgüvenceleri vardır, ne de sosyal hakları. Emekleri kayan toprak gibi akar gider ellerinden. Mevcud yasal hakları bile verilmez, süründürülür...

Sorunlarını işçi temsilcisinin ağzından dinleyelim:

'İşyerimiz Erzincan'a 13 km. kadar uzaktır. Çalışmaya Erzincan'dan gelen arkadaşlarımız üstü açık bir kamyonette taşınmaktadır. 45-50 kişi mezbahaya götürülen hayvanlar misali kamyonete tıkılmaktayız. Yol çok bozuktur. Bir kaza olsa büyük can kaybı olur. Radyolarda, traktörle, kamyonla yolcu taşımayın diye öğütler verilir, ama bu öğüdü en başta devletin kendisi bozuyor. Çalıştırdığı işçisini kapalı ve insanca araçlarda taşımıyor."

Kağıt üstünde işçilerin bazı hakları alacakları vardır. Pekiyi bunlar işçiye verilir mi? Dinleyelim.

"Bugüne kadar hiç birimiz hakkımız olan elbise, yağmurluk, çizme ve eldiven gibi şeylerin yüzünü göremedik. Sabahtan akşama kadar toz toprak içinde çalışıyoruz. Bu şartlara ne elbise ne de ayakkabı dayanıyor. Zaten kıt kanaat geçiniyoruz. Elimize geçen üç beş kuruşu da hep bunlara mı yatıralım? Kullandığımız malzemeyi koyacak doğru dürüst yer de yok. Kaybolunca da yövmiyemizi kesiyorlar?"

"Şehir dışında çalışıyoruz. Buna rağmen belediye sınırları dışında çalışanların yararlanması gereken ek ödeneği alamıyoruz. Vermiyorlar. Öğleleri yemek çıkmasını istiyoruz. 15 lira para veriyorlar. Bunu alsınlar bize sıcak yemek çıkarsınlar. Her gün yanımıza aldığımız kuru şeylerle idare etmeye çalışıyoruz."

YA ÜCRETLER?

"Alamadığımız haklarımız bir yana, ücretlerimiz bile zamanında ödenmiyor. Zaten asgari ücrete talim ediyoruz. Bu da 3-4 ay geciktirilerek veriliyor. Aldığımız ücretten bir takım kesintiler yapılıyor. Nereye ne kadar kesinti yapılıyor, bilmiyoruz. Ücret bordrosunun bir suretinin de bize verilmesi gerekir. Yakacak parası var. O da verilmiyor. Geçmiş yıla kadar izin kullanmadık. Geçen izin haklarımız ne olacak? Köle gibi çalışıyoruz işte...

İNSAN ÖKÜZÜNE BİLE DAHA İYİ BAKAR

Bakın bir kadın işçi neler söylüyor:

"Fidanlık işçisi adamdan sayılmıyor. İnsan sapana koştuğu öküze bile gözü gibi bakar. Ama bizim durumumuz öyle değil. Ne kadar hasta olursak olalım sigortaya çıktığımızda üç günden fazla rapor alamıyoruz. Fazla olunca ücretimiz kesiliyor. Kesilen ücreti de alamıyoruz. Sigortada iyi bakılmıyor."

Yaşlı ve genç kadın işçiler arasında ayrım yapılması, bazı çavuşların kadın işçilere kötü sözler söylemesi de şikayetler arasında yer alıyor. 'Kadın işçilere kötü gözle bakılmasını istemiyoruz. Hepimiz ekmek parası için çalışıyoruz" diyor. işçiler.

Fidan dikmek için civardaki Mecidiyeköy'den gelen bir grup kadınlı-erkekli işçinin ayrı bir derdi de yol meselesi...

"Her gün 1 saat yayan yürüyerek işe geliriz. Araba istiyoruz, vermiyorlar. Günde 1 saat geliş, bir saat de yayan dönüş. İki saatimiz yollarda geçiyor. Haydi araba vermiyorlar, bari mesaiye saysalar, o da yok..."

İşgüvenliği olmadan mevsimlik çalışma sağlıksız çalışma şartları yasada olup da verilmeyen haklar, ödenmeyen ücretler.

Toprakla boğuşan, ülkemizi ağaçlandırmaya çalışan orman emekçilerine fidan işçilerine devlet işte bunları veriyor.

Ülkenin toprağını ağacını düşündüğünü söyleyen ilgililer biraz da onu yaratan koruyan insanları düşünseler ya!

ESHOT Yardım Sandığı Genel Kurulu yine ertelendi

İZMİR (ÖZEL) İzmir-ESHOT Yardımlaşma Sandığının Kongresi Divan seçimlerinin yapılmasından sonra ikinci kez ertelendi. Kongreye 7-8 Haziran günleri devam edilmesi bekleniyor.

Belediye yetkililerinin yakından ilgilendiği Genel-İş Sendikasının İzmir'deki 2 ve 3 nolu şubelerine bağlı işçiler arasında bir rekabet havasına büründürülen kongre'nin artık bir Yardımlaşma Sandığı Kongresinin boyutlarını aştığı söyleniyor. Öğrenildiğine göre bizzat İhsan Alyanak kongre ile ilgili olarak bazı toplantılar yaptı ve Belediye Meclis üyeleri de bu konuda gruplaştı. Genel-İş 2 nolu şube Tanju Akata'yı 3 nolu şube ise Nejdet Özelçinler'i destekliyor. İlgili çevreler Tanju Akata'yı CHP Genel Merkezinin, Özelçinleri ise Süleyman Genç grubunun desteklediğini belirtiyorlar.

Daha eski ve tecrubeli işçiler ise bu bölünmenin işçinin aleyhine olduğunu söylüyorlar. Eski işçiler, şu ana kadar kime hizmet ettiği belli olmayan sandığın, gerçek bir yardımlaşma sandığı haline gelmesini, sendikacıların bu işin dışında kalmasını, sandıktan borç alırken imtiyazlı kimse olmamasını, faiz paralarının ya alınmasını ya da üyelere dağıtılmasını ve pul parasının kaldırılmasını istiyorlar.

Malatya Belediyesinde iki işyeri Türkiye Genel-İş'e geçti

MALATYA (ÖZEL) Malatya Belediyesinde yetkili olan DİSK Genel-İş Sendikasının Şube Başkanının tutumu sonucu Belediyeye bağlı iki işyerinde Türkiye Genel İş Sendikasının yetki aldığı bildiriliyor.

İşçiler Genel-İş Şube Başkanı Ahmet Karaarslan'ın AP'li olduğunu, MHP'lilerle uzlaştığını ve Genel-İş Sendikasını çökertmek için çalıştığını belirtiyorlar.

Öğrenildiğine göre ESO ve Mezbahada Türkiye Genel-İş'e geçilmesine öncülük eden MHP liler bu sendikanın şube yönetimini ele geçirmeyi ve Belediyede etkinlik sağlamayı amaçlıyorlar.

Malatya Belediye işçileri Genel-İş Sendikasına başvurduklarını, ancak konu ile ilgili olarak gönderilen müfettişin sorunlara eğilmediğini ve işçilerle birleşmediğini belirttiler ve MHP'lilerin Türkiye Genel-İş'i alet olarak kullanmasını önlemek için mücadele edeceklerini söylediler.

Devrimci Maden-İş Zet Redüktör'de uyuşmazlığa gitti

İSTANBUL (ÖZEL) İstanbul Şişli'de kurulu Zet Redüktör Sanayi ve Ticaret şirketine ait fabrikada çalışan 60 işçi adına Devrimci Maden-İş Sendikası ile işveren arasında sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlandı.

Devrimci Maden-İş Sendikası yetkililerinden edinilen bilgiye göre toplusözleşme görüşmeleri sırasında MESS'in bu işyerini grup sözleşmesine dahil etmeye çalışması anlaşmazlığa yolaçtı.

Bulancak'ta bir öğretmen ve arkadaşı öldürüldü

● İstanbul ve Ankara'da 4 yere patlayıcı madde atıldı

HABER MERKEZİ Giresun'un Bulancak İlçesi Kovanlık Bucağında Öğretmen Fikret Yılmaz ve arkadaşı Ahmet Sarıkaya pusuya düşürülerek öldürüldü.

Edinilen bilgilere göre, Kovanlık Bucağında ilkokul öğretmenliği yapan Fikret Yılmaz ve arkadaşı Ahmet Sarıkaya Pazarsu Irmağına balık avlamak için gittiler. Bu arada silahlı kişilerin açtığı ateş sonucu öğretmen ve arkadaşı olay yerinde vurularak öldürüldüler.

Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

İSTANBUL'DA

İstanbul'da dün sabaha karşı üç yere patlayıcı madde atıldı.

İlk patlama 05.25 sıralarında Laleli'de Akgün oteli yanındaki handa bulunan Maliye Muhasebe derneğinde oldu. Bu patlamanın soruşturması sürerken olayın geçtiği yerden 100 metre uzaklıkta bulunan bir çöp tenekesinde ikinci patlama meydana geldi. Her iki patlamada semt sakinleri arasında panik yarattı. Ve çevredeki tüm evlerin camlarının kırılmasına yol açtı. Üçüncü patlama ise 05.30 sıralarında Eyüp otobüs durağının yanındaki büfe içinde meydana geldi. Patlamada geniş maddi hasar meydana geldi.

● Düzgün Avseren adlı devrimci dün gece saat 20.40 sıralarında Devrimci Halkın Yolucu Fahri adlı bir sahte solcu tarafından tabancayla vuruldu. Zeytinburnu Şabanağa Mahallesi Fatma Süslü ilkokulu önünde meydana gelen olaydan sonra halk Fahri adlı saldırganı taş ve sopalarla kovaladı. Kolundan ve göğsünden yaralanan Avseren'in sağlık durumunun iyiye gittiği bildirildi.

● Bayrampaşa Devrim Mahallesi Bozkurt Sokakta bulunan bir kıraathaneye dün akşam gelen altı kişi Emrullah Şenöz adlı şahsı yaralavarak kaçtılar.

ANKARA'DA KOMANDOLAR BİR ÖĞRENCİYİ YARALADI'

Abidinpaşa Akdere mahallesinde dün saat 16 sıralarında Ankara da komandolar Ayhan Sevinç adlı bir üniversite öğrencisine ateş açarak yaraladılar. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi hastahanesine kaldırılan öğrencinin kol ve göğsünden aldığı kurşunlarla yaralandığı ve hayatının tehlikede olduğu öğrenildi.

Ayhan Sevinç'i vuran komandonun "asker" adıyla tanınan Haluk Cecenoğlu olduğu saptandı.

KONYA'DA 14 ÖĞRENCİ TUTUKLANDI

Konya'da önceki gün evinde öldürülen Selçuk Eğitim Enstitüsü öğrencisi Mehmet Sevindik'in cenaze töreninden sonra olaylar çıktı.

Sevindik'in ailesi için para toplayan bir grup öğrenciye komandolar tarafından müdahale edildi. Çıkan olaylar üzerine bazı işyerlerinin camları kırıldı. Olaylar üzerine yakalanan 23 öğrenci'den 14'ü gönderildikleri mahkeme tarafından tutuklandılar.

ERZURUM VE YOZGAT'TA KOMANDOLAR AKINCI GENÇLERE SALDIRDI

Enfarktüs geçirerek ölen Erzurum Atatürk Üniversitesinde görevli doçent adayı Saadettin Yıldırım için yapılan törende bir grup komando Akıncı gençlere saldırdı. Saldırı sonucu üç Akıncı gencin çeşitli yerlerinden yaralandığı bildirildi.

Yozgat'ta da MSP Gençlik Kongresinin yapıldığı sinema önünde toplu halde bekleyen bir grup Akıncı gence komandolar saldırdı. Jandarmanın güçlükle bastırdığı olayda sopa ve taşlar kullanıldı.

BALIKESİR'DE

Komandoların Balıkesir'de meydana gelen olaylarda kullandıkları silahları saklamaktan sanık Ramazan Çekim adlı komando tutuklandı.

Sanık Ramazan Çekim'in daha önce aynı suçtan tutuklu bulunan Nazlı Kurucu adlı kadının polisteki ifadesinde "Bu işi Ramazan Çekim'le birlikte yapıyorduk" demesi üzerine yakalandığı bildirildi.

TİKP Merkez Komitesi Bingöl İl yöneticilerinin 10 gündür gözaltında tutulmasını kınadı

İSTANBUL (ÖZEL) Türkiye İşçi Köylü Partisi Merkez Komitesi bir basın bildirisi yayınlayarak TİKP Bingöl il örgütüne yapılan saldırıyı nefretle karşıladığını ve yedi arkadaşlarının 10 gündür gözaltında tutulmasını kınadıklarını açıkladı.

TİKP Merkez Komitesi bildirisinde:

"18 Mayıs günü Özgürlük Yolu—DHKD gurubuna mensup sahte solcular Bingöl İl örgütümüze saldırdılar. Olaya müdahale eden sıkıyönetim makamları saldırıya uğrayan 7 arkadaşımızı gözaltına aldılar.

Aradan on gün geçmiş olmasına rağmen arkadaşlarımız halen serbest bırakılmamıştır. Saldırıya uğradıkları halde gözaltına alınan Bingöl İl Yönetim Kurulu üyelerimiz Ali Rıza Yurtsever, İbrahim Gözen ve arkadaşlarımız Kadim Kılıçgedik, Fuat Kışın, Yavuz Beltir, Erdal Kışın ve Kazım Bektaş'ın halen gözaltında tutulmaları, Partimizin faaliyetlerini önlemekte ve saldırganlara cesaret vermektedir

Aydınlık gazetesi muhabiri Aziz Tanrıverdi de saldırı olayını gazetesine bildirdiği için aynı saldırgan gurup tarafından tehdit edilmiştir.

Bingöl İl örgütümüze yapılan saldırıyı nefretle karşılıyoruz. Yasadışı olarak on gündür gözaltında tutulan arkadaşlarımızın serbest bırakılmalarının istiyoruz."

Üsküdar'ı haraca kesen komandolar hakkında 100 yıla kadar hapis cezası istendi

İSTANBUL (ÖZEL) Üsküdar ve çevresinde cezaevlerindeki arkadaşlarına para temin etmek için yaptıkları çeşitli gasp olaylarından yargılanan Ülkücü komando Ercüment Demir için 100 seneye kadar Sabahattin Civelek için ise 40 sene kadar ağır hapis cezası istendi.

Dün İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde yargılanan sanıklar aralık 1978 ve ocak 1979 tarihleri arasında yaptıkları 5 ayrı gasp olayında toplam 81 bin 400 lira para 45 bin lira da çek çaldılar.

Soruşturmayı açan askeri savcı Ahmet Koç dünkü duruşmada okuduğu iddianamede şunları belirtti.. "Ülkücü görüşe sahip Ercüment Demir ve Sabahattin Civelek'in cezaevlerinde tutuklu bulunan aynı görüşe mensup arkadaşlarına para temin etmek maksadıyla Üsküdar semtinde ve muhtelif şahıslardan paralarını silah zoruyla gasp ettikleri tesbit edildi"

Askeri Savcı sanıklardan Ercüment Demir için 50-100 yıl arasında diğer sanık içinde 20 ila 40 yıl arasında hapis cezasına çarptırılmasını istedi. Aynı olaylara katıldığı tespit edilen Ahmet Çoşar adlı komando ise halen firarda bulunuyor, Sanıklar hazırlık soruşturmalarındaki ifadelerinde gasp ettikleri paraları Edirne cezaevindeki ülkücü arkadaşlarına verdiklerini bir kısmınıda harcadıklarını söylemişlerdi. Duruşmada dinlenen mağdur tanıklardan birisi Ercüment Demir'i teşhis ederek iki kişi ile birlikte silah zoruyla ev kirası olan 21 bin 700 lirasını aldıklarını söyledi.

Sanıklar ise eski ifadelerindeki suçlamaları kabul etmeyerek "Ülkücü olduğumuz için bu suçlar bize yükleniyor, Türk milliyetçileri böyle şey yapmaz" dedi. Duruşma tanıkların dinlenmesi için başka bir tarihe ertelendi..

Öte yandan Işık Mühendislik Yüksek Okulunda Ayhan Gökdemir adlı öğrenciyi falçatayla öldürmek ve Metin Aras'ı da öldürmeye teşebbüs etmekten 40 seneye kadar hapis istemiyle yargılanan ülkücü Metin İlhan'ın duruşmasına dün devam edildi. Sıkıyönetim Mahkemesinde yapılan duruşmada dinlenen tanıklardan birisi olay günü Metin İlhan'ın Ayhan Gökdemir'i falçatayla öldürdüğünü gördüğünü söyledi. Duruşma ileri bir tarihe ertelendi.

TİMİSİ'NİN KIZI

Dün Istanbul Sıkıyönetim Askeri mahkemesinde yapılan duruşmada tabanca taşımak suçundan yargılanan Bahçelievler Lisesi öğrencisi Muzaffer Türkmen ile aynı okul öğrencisi, TBP Genel Başkanı Mustafa Timisi'nin kızı Aliye Timisi'nin yargılanmaları sona erdi.

Mahkeme sanıklardan Muzaffer Türkmen'i okul içinde silah taşımak suçundan iki seneye Aliye Timisi'yide tabancayı saklayarak suçluya yardım etmek suçundan 6 aya mahkum etti.

Muzaffer Türkmen'in cezası iyi hali göz önüne alınarak 1 sene 8 aya, yaşı 18 den küçük olan Aliye Timisi'nin cezası da 3 ay 19 güne indirildi.

Köylülerinin ağzından Mehmet Çetin

Röportaj:
Kemal Demirel- Pervin Ulusoy

Geçen sene bu zaman sabah büroyu açar açmaz bir notla karşılaşmıştık. Köylü önderi TİKP kurucusu Mehmet Çetin öldürüldü, hastanede, morgta resmini çekmemiz gerekiyordu. İçimiz kan ağlayarak gitmiş, çekmiştik resmini. Morg önü doluydu. Pazarcıklılar kadınlı, kızlı, erkekli, çocuklar sırtta Pazarcıklılar kapıda bekliyorlardı.

Şimdi yine elimizde fotoğraf makinası, Yine Pazarcıklılar toplanmış. Mehmet Çetin'i anlatıyorlar. Köyün genç delikanlıları birer Mehmet Çetin. Pazarcıklıların resmini çekiyoruz.

Herkes bildiğince anlatıyor Mehmet'i.

"Amcasıyım. Yanımızda büyüdü. 10 yaşından beri köylünün sevgisini, güvenini kazanmıştı. Zaten insanların birine güvenmesi için yarı yolda koymayacağına inanması gerekir. Bizim sülalade onun gibi birisi bugüne kadar doğmadı.

"Bazı adamlar vardır, bin kişiyi etrafında toplar. Bazıları da bir kişiyi etrafında toplayamaz. Mehmet bin kişiyi etrafına toplayabilenlerdendi. Mehmet yanımda olduğu zaman bir orduya karşı koyacak güçte sanırdım kendimi. Benim dört tane oğlum var, onların hepsi ölseydi de, Mehmet ölmeseydi."

"Salmanıpak köyündenim. Köyümüzde toprak işgali olmuştu. Köye devrimcilerin geldiğini söylediler. Merak ettik, gittik. Devrimcileri banka soyan uçak kaçıran adamlar olarak biliyorduk. Mehmet ve arkadaşlarını görünce fikrimizden vazgeçtik. Baktık hepsi bizim gibi köylü. Köylü mücadelesine katılıyorlar. Bizden farkları yok."

Bir başka köylü konuşuyor:

"Şu yakın köylerde 20 dönüm toprağı olan birisi vardı. Beş kardeş, bu adamın tarlasını gidip zorla sürdüler. Köylü bunları mahkemeye verdi. Hakim tarlanın köylüye verilmesine ve buğdayın sökülmesine karar verdi. Buğdayı sökmeye jandarma geldi, zorbalar ekini söktürmediler. Köylü Mehmet'in yanına gelerek durumu anlattı. Bana yardım et, tarlayı üç sene sen ek dedi.

"Köylünün tarlasındaki buğdayı söküp yerine pamuk ekmeye başlamışlar. Zorbalar gelince, Mehmet "tarlaya girmeyin, sizi vururum" demiş. O tarla şimdi, köylünün elinde, köylü ekip biçiyor. Mehmet'e mahsul senin olsun demiş köylü. Mehmet pamuk ekse işi bitince köye geldi bir daha o tarlaya gitmedi.

Genç bir Pazarcıklı:

"1975'te İncirlik yürüyüşü olmuştu. Bu yürüyüşe birlikte katılmıştık. Yolda hastalandı. Daha önce mide kanaması geçirmişti. Ceketimi verdim, midesinin üstüne kapatarak uyudu. "Hastaysan katılmasaydın" dedim. Bana şunu söyledi: 'Bugün önemli gün, bir hastalık için evde yatılmaz. Yürüyüş boyunca en öndeydi. Adana'da faşistler yürüyüş koluna saldırdığında en öndeydi."

* * *

"Mehmet köyün en yoksullarından biriydi. Bir karış toprağı bile yoktu. Yedi çocuğunun bakımı kendisinin üstündeydi. Sakalık yapardı, çapaya giderdi, hayatını kazanırdı."

* * *

BERABER SAKALIK YAPIYORDUK, HAKKIMI ARAMAYI ONDAN ÖĞRENDİM

"Beraber sakalık yapıyorduk. Siyaset nedir bilmiyordum. Sakalık yaparken, ilk önce bana ağanın emeğimizin karşılığını vermediğini mücadele ederek almamız gerektiğini söylerdi. Bir gün ağa, bize 150 ton pamuğu anbara döktürmek istedi. Biz bu bizim işimiz değildir diyerek dökmedik. Ben hakkımı aramayı ondan öğrendim."

PAZARCIKLI KIZLAR: KADINLAR MEHMET'İ ANLATIYOR

"Devrimci olmadan önce Mehmet de karısını döverdi. Devrimci olduktan sonra kadınlara değer vermeye başladı, karısına yardım ediyordu, ben cahilmişim, karımı onun için dövermişim derdi. Toplantı yapacağı zamanlar tek tek evlerimizi dolaşır, bizi de çağırırdı.

Pazarcıklıların Mehmet Çetin'le ilgili daha pek çok anısı var. Kardeşi Mehmet'in sesini banda almış. Mehmet'i kendi sesinden dinliyoruz:

"14-15 yaşlarında bir genç, bir akrabasının evine gidiyor. Gittiği evdeki kadın bir yere elli lira para koyuyor. Genç o zaman cahil kalkıp bu parayı alıyor. Kaçıp köye geliyor. Ağanın büyük oğlu "Sen hırsızlık yapmışsın" diyerek çocuğu motora bağlıyor. Çocuk akşama kadar güneşin altında kalıyor. Okuldan çıkan bütün çocukları bu gencin yüzüne tükürtüyor Eğer hırsızlık yapanın ayağına zincir vurulup, güneşin altında bırakılacaksa ağanın büyük oğlunun ayağı zincire vurulmalıdır."

Mehmet burada kendisini anlatmış...

Arkadaşı anlatıyor:
"Onu devrimci olmadan önce tanımıştım. Yiğit bir köy delikanlısıydı. Devrimci olduktan sonra toprak mücadelesinin başına geçti.

"Kadınlara değer verirdi" "Bize hakkımızı aramayı öğretti" "Yiğit delikanlıydı" "Önderdi"

Pazarcıklı kadınlar: Bize değerimizi öğretti.

Hadi Uluengin Paris'ten bildiriyor

Türkiye'ye yapılacak yardım miktarı bugün saptanıyor

- Yardım miktarının yaklaşık 600 milyon doları bulması bekleniyor
- Yardımın saptanmasından sonra Müezzinoğlu IMF yetkilileri ile görüşecek
- Türkiye'nin yardımın tümünü kullanabilmesi için IMF'nin onayı şart

Türkiye'ye yapılması öngörülen ivedi yardımı saptamak için OECD üyesi sanayileşmiş batılı ülkelerin temsilcileri bugün Paris'te biraraya geliyorlar. Uluslararası İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün OECD Genel Sekreteri Van Lennep' in başkanlığında bu sabah yapılacak olan toplantısında Türkiye'ye yapılacak devletten devlete yardım ve kredi miktarı saptanacak ve bu rakam dün Paris'e gelen Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'na iletilecek.

Paris'teki OECD Merkezinden ve çeşitli Batı başkentlerinden sızan haberler kredi tutarının yaklaşık 600-650 milyon dolar civarında olacağını gösteriyor.

Yine bu kaynaklardan elde edilen bilgilere göre ABD'nin yardıma katkısı 250 milyon, Federal Almanya'nın ise 200 milyon dolar civarında olacak. İngiltere, Fransa ve Japonya'nın toplam 100 milyon dolar tutarında yardım yapacakları, ancak bu payın artırılması için Batı Almanya Başbakanı Schmidt'in özel temsilcisi Dr.Kiep'in üç ülke hükümetleri nezdinde yeni girişimlerde bulunduğu bildiriliyor. Devletten devlete borç niteliği taşıyan bu kredilerin Türkiye'nin kullanabilmesi için bazı ülkelerin kendi parlamentolarında onaylatmaları gerektiği ve Türkiye ile imzalanacak ikili anlaşmalarla yardımın yeterlik kazanmasının bir aya yakın bir süre alacağı belirtiliyor.

IMF'SİZ YARDIM YOK

Öte yandan Paris'te bulunan Maliye Bakanlığı Müsteşarı Vural Güçsavaş'ın IMF yetkilileriyle yardım toplantısı öncesinde sürdürdüğü görüşmelerine dün Washington'dan Fransa başkentine gelen IMF Türkiye masası şefi Woodward ile Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ve Hazine Genel Müdürü Aysel Öymen arasında devam edileceği öğrenildi.

Bugün yapılacak toplantıda OECD üyelerinin yardımı belirlemesinden sonra rakamın Müezzinoğlu'na öğle yemeğinde iletileceği ve IMF koşulları konusunda Müezzinoğlu'nun vereceği cevaptan sonra Batılı ülke temsilcilerinin yeniden toplanarak yardımın ne kadarının "iyinivet" simgesi şeklinde Türkiye'nin derhal kullanması için serbest bırakılacağını saptaması bekleniyor. Derhal verilecek olan bu miktarın 220 milyon dolar olacağı belirtiliyor.

Bugün yapılacak olan toplantıda "iyiniyet simgesi" dışında kalan miktarın kullanılması için Batılı ülkelerin Türkiye ile IMF arasında hiç olmazsa bir ilke anlaşmasına varılmasını ön koşul olarak öne sürdükleri çeşitli diplomatik kaynaklar tarafından doğrulandı.

Türkiye'nin IMF isteklerine ödün vermeden yardımın tümünün serbest bırakılamayacağı belirtilirken, konuya ilişkin olarak Müezzinoğlu'nun IMF yetkilileriyle yarın bir görüşme daha yapması bekleniyor. Bu görüşmede Türkiye ile IMF arasında yeni bir stand-by anlaşması imzalanmasının, saptanan yardımın tutarı ışığında ele alınacağı sanılıyor.

Müezzinoğlu'nun IMF' ve sartlı bir niyet mektubu vereceği ve yardımın Türkiye'ye ulaşması halinde anlaşmanın geçerli sayılacağı da belirtilen haberler arasında.

IMF ile kesin bir anlaşmaya varılması halinde Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve diğer özel bankaların Paris toplantısında saptanan devletten devlete yardım dışında yaklaşık 450 milyon dolarlık bir kredi açacağı, fakat Türkiye'nin bu krediyi yeterli görmeyerek miktarının artırılmasını ve faiz oranlarıyla ödeme şeklinin gözden geçirilmesini isteyeceği belirtiliyor.

Dört sanayileşmiş ülke başkanlarının ocak ayı başında yaptıkları Guadeloupe doruk toplantısından bu yana sürdürülmekte olan Türkiye'ye ivedi yardım çalışmalarının Paris toplantısıyla kesin bir sonuca ulaştırılmasından sonra Türkiye'nin elde edebileceği yardım miktarının ilk tahminlerin çok altında olması, Batılı diplomatik çevreler tarafından IMF ile Türkiye arasında anlaşmazlıkların uzun süre çözümlenmemesine bağlanıyor.

Yardım çalışmalarını yürütmekle görevli Dr. Kiep'in geçen ay Belçika'ya gelişinde bir Alman yetkilinin "Yardım toplantısında bir milyar 200 milyon doların altında bir rakamı tespit edilmesi hayal kırıklığı yaratacaktır" demesine rağmen bugün yapılacak Paris toplantısında devletten devlete ve özel banka kredileri tutarının bu rakkamın altında olacağının anlaşılması Batılı ülkelerin yardım konusunda IMF'nin tavrını ölçü aldıklarını kanıtlamış oluyor.

Türk-İş, ICFTU-IMF toplantısı konusunda hükümete rapor verdi

"IMF Başkanı Jacques de Larosiere, Paris Toplantısından umutlu"

ANKARA (ÖZEL)

Türk-İş'ten yapılan bir açıklamaya göre, Türk-İş'in talebi ve Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonunun (ICFTU) girişimleri ile eski Genel Başkan ve Kontenjan Senatörü Halil Tunç'un başkanlığındaki bir Türk-İş heyetinin de katıldığı Washington toplantılarında, Türkiye'ye kısa vadede gerekli ekonomik yardımın yapılması önerisi, IMF üst düzey yetkililerince olumlu karşılandı.

Türk-İş İcra Kurulunun bu görüşmelere ilişkin açıklamasında, 23 Mayıs günü IMF'nin Washington'daki genel merkezinde yapılan bu toplantının ülkemiz açısından çok olumlu geçtiği ve görüşmelerin 7 saat sürdüğü belirtildi.

DE LAROSİERE İLE GÖRÜŞME

Türk-İş İcra Kurulu açıklamasında IMF Başkanı Jacques de Larosiere'le görüşme konusunda şöyle deniliyor:

"ICFTU Genel Sekreteri Otto Kersten ve Türk-İş heyeti başkanı Halil Tunç'u kabul ederek kendileri ile görüşen IMF Başkanı ve Genel Müdürü Jacques de Larosiere, Türkiye'ye yardım konusunda söylentilerin aksine katı olmadıklarını savundu ve özellikle Paris'te başlayacak olan Türkiye'ye yardım koşulları konulu toplantıdan ümitli olduklarını bildirerek, şunları söyledi:

"Bir ülke, içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılardan ancak tüm kesimlerin fedakarlığı ve elele verip çalışması ile kurtulabilir. Hiçbir ülkeye olmadığı gibi, Türkiye'ye de içinde bulunduğu bu sıkıntılı dönemde, kredi verme konusunda katı görüşlerimiz yoktur. Ancak IMF olarak uymamız gerekli bazı kurallarımız bulunmaktadır. Bu cümleden olarak genellikle bir program olmadan, IMF'nin hiçbir ülkeye yardım olanakları sağlaması söz konusu olamaz. Bununla beraber, 30 Mayısta Paris'te Türkiye'ye yapılacak yardım konusundaki görüşmelerden olumlu sonuçlar alacağımızı ifade etmek isterim."

Pasok ve Moskovacı Parti AET üyeliğine karşı çıkıyor

VASİL MİHAİLİS
ATİNA'DAN bildiriyor

Atina'nın merkezindeki Zadyum Sarayında düzenlenen bir törenle Yunanistan AET'nin 10. üyesi olurken, çeşitli partiler de tutumlarını açıklamaya devam ediyor.

Andrei Papandreu'nun ana muhalefet partisi Pasok, Ortak Pazara girişe karşı çıkarak hükümeti şiddetle eleştirdi. Yakında hükümet olacaklarını savunan Pasok Partisi sözcüleri, başa geldikleri takdirde AET ile mali bağımlılık hangi reddeye gelmiş olursa olsun olayı halk oyuna sunacaklarını belirttiler. Ancak hükümetin de cevabı sert oldu. söz düellosu kızıştı. Moskovacı Komünist Partisi de olaya karşı çıkarak Fransa'nın Moskovacı Parti Başkanı Marchais ile ortak bir bildiri yayınladı. Fransa Komünist Partisi Lideri Marchais ayrıca Giscard d'Estaing'in son anda da olsa Yunanistan'ın kabulünü engel olunması ve imza törenine katılmaktan vazgeçmesi yolunda çağrıda bulundu. Ancak Giscard d'Estaing bir sözcüsü vasıtası ile bu çağrının dikkate alınamayacağını söyleyerek Yunanistan'ın AET'ye girişinin artık bir gerçek olduğunu belirtti.

Papandreu'nun partisi imza törenine katılmadı. Aynı şekilde Yunanistan revizyonist partisi de törende yer almadı. Diğer orta ve sol partiler muhtemelen lehte oy kullanacaklar. Ancak her halükarda anlaşmanın Yunan Parlamentosundan geçmesi için gerekli 180 lehte oyun toplanacağı sanılıyor.

Mili Güvenlik Kurulu bugün toplanıyor

ANKARA (THA)

Milli Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk Başkanlığında bugün saat 9.30'da toplanıyor.

Cumhurbaşkanı Korutürk Başkanlığındaki toplantıya Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Başbakan Bülent Ecevit, ilgili bakanlar, Genelkurmay Başkanı ile kuvvet komutanları katılacaklar.

Milli Güvenlik Kurulunun aylık olağan toplantısını yapacağı ve toplantıda ülke genelindeki sorunları değerlendireceği öğrenildi.

açıkça DOĞAN YURDAKUL

Niçin Rus elektriği?

11 ilimize Sovyet elektriği verilmeye başlandı. Hopa'daki transformatör merkezi kanalı ile Sovyetler Birliği'nden alınan elektrik Artvin, Trabzon, Rize, Ordu, Samsun, Kars, Erzurum, Erzincan, Gümüşhane, Tunceli ve Ağrı illerimiz ile bu illere bağlı bölgelere veriliyor.

Böylece şimdilik 11 ilimizin ihtiyacı olan elektrik şalteri Brejnev'in eline verilmiş oluyor.

Kendi öz kaynaklarımıza dayanarak elektriğin üretecek olan suyla ve kömürle çalışan santrallerin yapımı ise bekledikçe bekliyor, geciktikçe gecikiyor.

Linyitle çalışmak üzere kurulmakta olan santrallerin gecikme durumu şöyle:

Santral	Şu andaki gecikme
Soma – B	1 yıl 4 ay
Seyitömer	1 yıl
Tunçbilek – B	4 yıl
Afşin – Elbistan	1 yıl 8 ay
Çayırhan	1 yıl 9 ay
Kangal	1 yıl
Yatağan	1 yıl 6 ay
Çan	2 yıl
Orhaneli	1 yıl
Afşin Elbistan – B	1 yıl 6 ay

Linyitle çalışacak olan bu santraller dışında taşkömürü ile çalışacak olan yeni Çatalağzı santrali ise şu anda 5 yıl gecikmiş bulunuyor.

Bu gecikme zamanlarına "Şu andaki" diyoruz, çünkü bu hesaplar santrallerin bitmesi gerektiği zamanın üzerinden ne kadar geçtiğini, bazıları için de yapımcıların aldıkları ek uzatma sürelerini gösteriyor. Üstelik bu santrallerin büyük çoğunluğu iki, üç veya dört üniteli olacak, daha henüz birinci üniteleri tamamlanabilmiş değil.

Brejnev ve Jivkov'dan bu yıl alınacak olan elektriğin toplamı, plana göre 1979 yılı elektrik üretimimizin yüzde 3'ü kadar.

Yine planlama rakamlarına göre, sadece linyitle çalışacak olan santrallerin devreye girmesi halinde halen 4. 120 megavat olan kurulu güce, 5543 megavat daha eklenecek. Suyla çalışacak olan hidrolik santrallerin tamamlanmasıyla ise kurulu güce katkıları 6.764 megavat olacak.

Yani su ve kömürle çalışacak olan santraller bitmeleri gereken tarihte devreye girmiş olsalar, mevcut elektrik üretimi kurulu gücünün üç misli bir enerji devreye girmiş olacak. Ne Bulgar elektriğine ihtiyacımız kalacak, ne Rus elektriğine.

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında, "Enerji talebinin karşılanmasında öz kaynaklardan yararlanılması esastır" deniyor. (IV BYKP, sayfa 240)

Ama kendi öz kaynaklarımıza dayanarak, su ve kömürle çalışacak santrallerin yapımı geciktiriliyor, ardından "Yetiş Jivkov, yetiş Brejnev, elektriksiz kaldık" deniyor.

Soruyorsunuz:

– Rusya'dan niçin elektrik alıyoruz?

–Arz talebi karşılamıyor, elektrik açığı var da ondan.

–Peki kömür ve suyla çalışacak santraller niye bitirilmiyor?

–Döviz yok, su yok, bu yok, bürokratik engeller, estek köstek..

O zaman olur olmaz yerlere "özkaynaklar" gibi laflar yazıp herkesi kandırdığınızı sanmayın.

İlkay ve Necmi Demir gazetemizi ziyaret ettiler

İSTANBUL (ÖZEL)

1803 sayılı af yasasının 7. md. A bendini iptal eden Anayasa Mahkemesi kararı uyarınca, Niğde Kapalı Cezaevinden cuma günü tahliye edilen İlkay ve Necmi Demir dün gazetemizi ziyaret ettiler.

Arkadaşlarımız gazetemizde 25 Mayıs Cuma günü çıkan konuyla ilgili haberin yanlış bilgiye dayandığını Niğde ve cezaevi savcılarının Anayasa Mahkemesi kararının gecikmeden ve tüm mahkumlar için eşit ve adil bir tarzda uygulanması için içten bir çaba harcadıklarını ve Anayasa Mahkemesi kararından yararlanan tüm mahkumların kısa bir süre içinde tahliye edilmelerini sağladıklarını söylediler.

GÜNAYDIN Milliyet Politika Hürriyet Son Havadis Tercüman Hergün Cumhuriyet

BASINDAN SEÇMELER

Basında Doğu sorunu

Milliyet

Refik Erduran:"İlaçla mı, testereyle mi?"

Milliyet Gazetesinde Refik Erduran "ilaç ve testere" başlıklı yazısında Doğu ve bölücülük sorunlarına değiniyor. Erduran, daha önce gene bu sorunla ilgili olarak yazdığı bir yazıyla ilgili olarak kendisine mektup gönderen iki okuyucu mektubunu yayınladıktan sonra yazısına şöyle son veriyor:

Evet, işler bu noktaya dayanmış, Şimdiden sonra ne yapacağız?

"Güvenlik önlemleri" ile mi yetineceğiz?

Yoksa örneğin Yugoslavya'da Türk kökenli vatandaşlara tanınan "kendi dillerinde eğitim ve yayın yapma" türünden doğal halkarı burada da her isteyen azınlığa vermek gibi uygarca uygulamalara yönelecek miyiz artık?

Sağlıklı organizmalardaki çatlaklar ilaçla ve zamanla kapanıp pekişebilir.

Bunun testereyle yapılabildiği ise görülmemiştir.

☆ ☆ ☆

Örsan Öymen de köşesini okurlarına ayırmış. Doğu sorununa değinen bir mektupta, doğudaki sorunların altında yatan esas etkenin "devlet bölücülüğü" olduğu belirtilmekte ve şöyle denmekte:

"Bugüne değin yurdumuzun belli yöreleri her türlü devlet hizmetlerinden büyük ölçüde yoksun bırakıldıysa, yöre halkı her türlü kültürel ve eğitsel olanaklardan yararlandırılmayarak ulusal kültüre yabancılaştırıldıysa, toprak ağalarının baskılar sonucu topraksız köylü kaçakçılığa itildiyse, kısaca dıştan gelecek her türlü tahriklere karşı güçsüz bir duruma getirildiyse —ki bu saydıklarım büyük ölçüde yapılmıştır— bu durumu başka bir şekilde tanımlamak olanak dışıdır. Sorumlular ise, hasta çocuk, hamile kadın köyden hastaneye ulaşmaya çalışırken, kaçakçılığa itilen halk sınırda mayın patlaması ile, jandarma kurşunu ile ölürken, toprak ağalarının feodalizmi altında köylüler günden güne ezilirken, "Büyük Türkiye"den bahsedenlerdir. Kanatlı - 78 tatbikatının yapılmasına izin verenlerdir. Devleti bu yöre halkına yalnızca bir baskı aracı ve hep vaad eden, hiç bir şey yapmayan politikacılar olarak tanıtanlardır. Doğuluyu her zaman hor görünler, onun sorunlarını istismar edenler sorumludur. Toprak ağalarını Meclise Bakanlar Kurulu'na dolduranlar sorumludur.

Sorun büyüktür, fakat kesinlikle bir hükümet sorunu değildir. Baskı ise ters tepki yaratacağından bir çözüm yolu olarak görülmemelidir."

ŞEHİR İÇİNDE CEREYAN EDEN MUTEFERRİK OLAYLAR
Klasör No: 46/4-35

24

304 idam istenen davanın dosyasını açıyoruz

T.C.
ADANA, K. MARAŞ, G. ANTEP VE URFA İLLERİ SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI ASKERİ SAVCILIĞI
ADANA

İDDİANAME

K.MARAŞ DOSYASI

SANIK HASAN BALCIOĞLU'NUN ELİNDE OTOMATİK BİR SİLAH'LA SALDIRIYI SEVK VE İDARE EDERKEN GÖRÜLDÜĞÜ...ANLAŞILMIŞTIR

14. Aynı tarihte saat 11.20 sıralarında, Kahramanmaraş'ta devam eden mukateleden kaçan mağdur Rıza SERİN'in istasyonda köyüne gitmek için tren beklerken, elinde demir çubuk bulunan sanık Ali CEYHAN ve Cumhur CEYHAN tarafından "Sinkaf ettiğimin alevisi, burası Türkeşçi yatağı şeklinde" küfür edilip, kafasına demir çubukla, vücudunun muhtelif yerlerine tekme ve tokatla vurularak dövüldüğü, mağdurun sanıkların elinden kaçarak kurtulmayı başardığı, kafasında beş cm lik bir yara açılan mağdurun bilahare özel bir doktorca tedavisinin yapıldığı, mağdurun beyanı, tanık Mustafa ŞİMŞEK, Zeki KARADEMİR, İsa AKTAN, Hüseyin BAL ve Mustafa KARABEL'in ifadelerinden anlaşılmıştır.

Olayın cereyan ettiği gün ve saatte Kahramanmaraş'ta Alevi ve Sünni toplumlar arasında mukatelenin bütün şiddeti ile devam etmekte olduğu, olayın cereyan ettiği yerin şehrin içerisindeki tren istasyonu civarında bulunduğu ve buradan olayların izlenebildiği, yangınların görülüp, silah seslerinin duyulduğu, dolayısıyla her iki sanığın mukatelenin devamından etkilenerek ve bu kasıtla hareket edip Hiç bir neden yokken alevi olan mağdur Rıza SERİN'i dövdükleri kanaatine varılmıştır.(KLASÖR NO: 46/4)

38. 24.12.1978 tarihinde saat 13.00 sıralarında sanık Halil İbrahim SİMSAR'ın elinde sopa olduğu halde, Adana-K. Maraş yolunda Aksu Kışlası önünde 40-50 kişilik saldırgan bir grupla yoldan geçen araçları durdurup "Alevi misin?, Sünni misin? şeklinde içindekileri sorguladığı, kaçan araçlara ve içindekilere sopa ile saldırdığı, olay yerine gelen jandarmaca yakalanan sanığın elindeki sopa ve cebinde bulunan Hartlap bıçağının alınmasına rağmen bir fırsatını bulup kaçtığı, bilahare 28.12. 1978 tarihinde kendisini teşhis eden jandarma er Serdar GÖNÜL ve Enver CENGİZ tarafından tekrar yakalandığı, zabıt varakası, vukuat raporu yazılı delillerden anlaşılmıştır.

39. 27 ARALIK 1978 tarihinde Levazım Asteğmen Seyfettin KARAKOÇ ve Jandarma Er Sebahattin AYDIN tarafından tanzim olunan tutanakta sanık Veli KARAKULAK, Bekir KANGAL, Mehmet TAŞÇI, Ömer KARABULUT'un 23 ARALIK 1978 tarihinde Adana K. Maraş yolunda Hacı Mustafa Köyü halkını galeyana getirip yoldan geçenlere ve araç içindeki şahıslara saldırdıkları, saldırganların yollarını kestikleri, mağdurları "Alevi misin? Sünni misin?" şeklinde sorguladıkları, Alevi olanları taş ve sopalarla dövdükleri, olaylar sırasında bu şahısların teşhis edilip bilahare 27 ARALIK 1978 tarihinde karakola celp edildikleri belirtilmiş, sanıklar ilk ifadelerinde ileri sürmedikleri müdafaa tanıklarının tutuklanmalarından 1 ay sonra verdikleri dilekçelerle dinlenmelerini talep etmişler, gösterilen müdafaa tanıkları; Hüseyin TAŞÇI, Osman SIMSAR, Süleyman SİMSAR, Halil YARAOĞLU, Haydar KUMRU, Mustafa KANGAL, Ahmet SAĞLAM, Ahmet BAYKUŞ, Ali TAŞÇI, Durdu KARAKULAK, Cuma KÖSE, Süleyman TAŞÇI, ifadalerinde sanıkların köyden ayrılmadıklarını ve olaylara karışmadıklarını beyan etmişlerdir. Mevcut deliller karşısında sanıkların olay tarihinde jandarma birliklerince olayların içerisinde teşhis edilip, bilahare celp edilmeleride nazara alınarak olaylara karıştıkları kanaatine varılmıştır.

52. 23.12.1978 günü Yöri kselim Mahallesi Hastahane yanında ellerinde uzun ve kısa sopalarla yakıt bidonları bulunan saldırgan grubun başında sanık Hasan BALCIOĞLU'nun elinde otomatik bir tüfekle saldırıyı sevk ve idare ederken görüldüğü, bu mahallede meydana gelen olaylarda, çok sayıda ölü ve yaralı bulunduğu tanıklar Haydar GÜNGÖR Remzi SAKA, Ali ÖZTÜRK Ali YÜZBAŞIOĞLU ve Ali ÇETİN'in beyanları, yüzleştirme tutanakları ve keşif tutanağı ile anlaşılmıştır. (Klasör 35)

DEVAM EDECEK

Toplantı fuayesinden bir görünüş.

Temsilci yazarların oturduğu divan bölümü

Balkan Yazar Örgütleri Toplantısı üzerine

Gülseli İNAL

Geçtiğimiz hafta Atatürk Kültür Merkezinde Türkiye Yazarlar Sendikasının düzenlediği Balkan Yazar Örgütleri Toplantısı yapıldı. 6 ülkenin katılması beklenirken Arnavutluk'un son anda gelmekten vazgeçmesi, katılan ülke sayısını beşe düşürdü. Katılan ülkeler Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya, Yunanistan ve Türkiye idi. Arnavutluk'un son anda çekilmesi tepkilere yol açtı. Bu siyasi bir tavır olarak yorumlandı. Siyasi görüşü, yazarları yetiştiren ve biçimlendiren toplumsal sistemi ne olursa olsun bir ülkenin bölgesindeki yakın ülkelerin yazarları ile aynı masaya oturmaktan çekinmesi doğru değildi. Üstelik Balkan ülkelerinin dostluğuna ve dayanışmasına hizmet edecek böylesi önemli bir toplantıda.

İlk gün açılış konuşmasını TYS Başkanı Aziz Nesin'in yaptığı toplantı, beş ülke yazarlarının verdikleri bildirilerle sürdü. Nesin, gazetemizde ayrıca yansıttığımız konuşmasında toplantının amacını şöyle açıklıyordu: "Bu toplantının amacı, Balkan ülkeleri halklarının kardeşlik ve dostluk duygularını pekiştirmek ve ülkelerimiz arasındaki barışa katkıda bulunmaktır." Toplantının konusu ise "Balkan Ülkeleri Edebiyatlarında Ortak Temalar" idi.

5 ülkenin yazarları çeşitli yönlerden bu konuyu ele alan bildiriler sundular. Sonuç olarak ortaya çok verimli, derinliği olan bir yaklaşım ve tartışma ortamı çıktığı söylenemez. Zaten toplantının en belirgin yönü organizasyon konusundaki başarısızlığı, izleyici yönünden sönük geçmesi ve izleyicilerle tartışmalara kapalı olmasıydı. Toplantı süresince konuk yazarlara bildirileri hakkında sorular yöneltmek dahi mümkün olmadı. Bu durum, biraz da Türkiye Yazarlar Sendikasının siyasi tartışmalara meydan vermeme düşüncesinin ürünüydü. Bu endişe içinde edebiyat sorunları üzerinde dahi canlı bir tartışma ortamı doğamadı; yazarlar teker teker bildirilerini okuyup yerlerine geçtiler. Böylece donuk, doyurucu olmayan bir toplantı izlemek durumunda kaldık. Tartışmalara girişmeden, fikir alışverişi yapmadan Balkan yazarlarının birliğini sağlamak nasıl mümkün olabilir, biz bunu anlayamadık.

Bildiriden örnekler

Birinci günün ilk bildirisi Bulgar yazarı Kamen Kalcev tarafından verilmişti. "Hümanizm- Edebiyatta Ruh ve Anlayış" başlıklı bildirisinde Kalcev, Balkan ülkeleri edebiyatlarındaki ortak temayı Hümanizm" olarak gösterdi. Bulgar edbiyatının hümanizm kavramını her zaman ulusalcılık ve demokrasi ile diyalektik bir bağ içinde inceleyip yorumladığını ileri sürdü. Bu anlayış içindeki Balkan ülkeleri yazarlarının Bulgaristan'da, Bulgar yazarlarının da diğer ülkelerde okunduğunu ve ilgi gördüğünü söyledi. Bu görüşler üzerinde toplantı süresince bir tartışma olanağı bulunamadı.

İkinci konuşmacı Romen Corneliu Leu "Balkan Kültürleri, Efsaneleri ve Tarih Bilinci" konusunu ele aldı. Bütün yazarların görevlerinin tarihte toplumlarının başarmış olduğu gelişmeyi daha da ileri götürmek olduğunu, bu nedenle Balkanlarda ortak bir kültürel hareketin gerekliliğini vurguladı. Böyle bir kültürel hareketin tüm dünya kültürlerinin gelişmelerinde gereksinme duydukları anlayışa da örnek olacağını, ayrıca Balkan ülkelerindeki tarih bilincinin ortak geçmişe dayanarak ruhlarımızda ortak bir yan oluşturduğunu söyledi. Buna örnek olarak peri masallarını, destanları, halk edebiyatını, mitolojileri gösterebileceğini belirti. Balkan edebiyatlarında Tuna nehrinin, Ege denizinin, Karadeniz'in birçok Balkan efsanesine esin kaynağı olduğunu, son bin yıl içinde yaratılan efsanelerin tüm Balkan ülkelerinde bilindiğini ileri sürdü. Efsaneleri tarihsel bilincin ilginç bir yönü olarak belirleyen Leu, "İnanıyorum ki, tarih ve mitolojiden öğrendiklerimizle uzun ömürlü bir edebiyat oluşturabiliriz" dedi.

Birinci günün sınırlı bir tartışmaya neden olan konuşması Türkiye adına Türker Acaroğlu'nun "Bulgar Halk Yazınında Türk Motifleri" başlıklı konuşmasıydı. Acaroğlu, Bulgaristan'ın özgün bir kültürü olmadığını söyleyecek kadar ileri gitmişti. Ona göre Bulgar Halk yazını denemelerini başlatan bir Sırplı yazar olan Karakiç'ti. Ayrıca Türkler ve Bulgarlar köken bakımından bir ve aynı ulustu. Acaroğlu, bugünkü Bulgarların dedeleri olan ve Proto Bulgar denen insanların gerçekte Türk olduğunu ve Türklerin uzun süren egemenliği sonucu Bulgar yazınının Türk kökenli olduğunu ileri sürdü. Bulgar halk türkülerinin, masallarının hep Türk kökenli olduğunu söyledi. Böylece Acaroğlu, neredeyse Türk ırkının üstünlüğünü savunur duruma düştü.

Birinci günün sonunda Aziz Nesin söz alarak Acaroğlunun bu görüşlerini sendika olarak paylaşmadıklarını ve hatalı bulduklarını belirtti. Organizasyon konusunda hiç de başarılı bir çalışma gösteremeyen TYS'nin Türkiye adına sunulacak bildirilerin içeriğinde de belli bir anlaşma sağlamadığı, yeterli bir ön çalışma yapmadığı bu çelişkinin varlığıyla daha iyi anlaşılmış oldu.

Acaroğlu'nun görüşleri Yugoslav yazarı İlhami Emin tarafından da üçüncü gün konuşmaları sırasında eleştirildi. Emin, Acaroğlu'nun Bulgar yazarı olarak adını andığı bazı yazarların aslında Yugoslavyanın Makedon bölgesinde doğmuş, yetişmiş Makedon yazarları olduğunu belirtti. Bu kez ortaya bir Yugoslav-Bulgar tartışması çıkmıştı. Ancak söz isteyen Acaroğlu, divan görevlisi Şükran Kurdakul tarafından konuşturulmadı ve tartışmanın sürmesine izin verilmedi.

Romen yazarlarından Mircea Zaciu, bildirisini sunarken

İlk gün Acaroğlu'ndan sanra söz alan Yugoslav edebiyatçısı İlhami Emin, "Osmanlı Konularının Ele alınmasında Sınıfsal Açı Gerekçesi" başlıklı konuşmasında, kimi olumlu örneklerin dışında Balkan ülkeleri edebiyatlarında Osmanlı döneminin yabancı, köhne, insanlık dışı, iğrenç ve bir barbarlık simgesi olarak ortaya çıktığını, tüm bu olumsuzlukların "Türk' deyimi çevresinde toplandığını belirtiyordu. Balkanlarda birçok yazarın sorunu sınıfsal açıdan göremediğini ve Osmanlı egemen sınıflarının baskı ve zulmünü Türk barbarlığı şeklinde nitelendirdiğini vurgulayan İlhami Emin, "Birçok yazar, zavallı, yoksul Türk'ü, Osmanlı tutucusu, hükümdarı ve derebeyi ile aynı sayıyor" dedi. Emin, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Balkan yazarları ilk olarak Türk ulusuna sürülen kara lekeyi silmelidir. Bizde "faşist istilası", "Alman faşistleri", "Bulgar faşistleri", "İtalyan faşistleri" deyimlerine benzer bir şekilde Türk'ü Osmanlıdan ayırmalıdırlar. Çünkü Türk olmayanlar gibi Türk köylüsü de Osmanlı paşalarından, beylerinden, ağalarından ve bürokrat memurlarından bir hayli çekmiştir."

Birinci günün son konuşması Yunanlı yazar Ermolaos Andreadis tarafından yapıldı. Andreadis kapitalizmin sanatı giderek yok ettiğinden söz etti. Sanatta kozmopolitizm ile enternasyonalizmin eş anlamlı olmadığını, kozmopolitizmin sömürgeci bir nitelik taşıdığını, enternasyonalizmin ise halkın kökleri ile beslendiğini belirtti. Balkan ülkeleri arasındaki kültürel alışverişin kültür kurumları düzeyinde geliştirilmesi gerektiğini vurguladı.

İkinci gün sırayla şu konuşmacılar bildirilerini sundular: Bulgar yazarı Efrem Karanfilov, Romen yazarı Mircea Zaciu, Mustafa Balel, Yunan yazarı Ilia Simopulos, Aziz Nesin, Adnan Özyalçıner ve Ionna Kuçuradi. Bu konuşmacılardan Karanfilov, Bulgar yazınındaki bir gelenekten söz etti. Yalın insanlardan sevilen kahramanlar yaratmak ve yalın insan ile kahramanlar arasında bir ayrım gözetmemek şeklinde belirlediği bu geleneğin diğer Balkan uluslarının yazarları için de geçerli olduğunu söyledi.

Günün en çok alkışlanan konuşması Yunan Yazarı Simopulos'dan geldi. Yazar, zor bir dönemde yaşadığımızı, perde arkasında mevzilenmiş karanlık güçlerin karşısına yazarlarla sanatçıların karşılıklı anlayış ve kardeşlik duyguları ile çıkılabileceğini ve direnilebileceğini vurguladı. Edebiyatın öteki Balkan ülkelerinde açık bir ulusal özgürlükçü karaktere bürünürken Türkiye'de de toplumsal bir içerik kazandığını belirtti.

Aziz Nesin, İlk gün açış konuşmasında ileri sürdüğü fikirleri daha da açan ilgi çekici bir konuşma yaptı. Adnan Özyalçıner'in bildirisi ise "Yugoslav Edebiyatı ile Türk Edebiyatının Yakınlaşması ve İki Edebiyat Arasındaki Ortaklıklar "konusunu ele alıyordu. Özyalçıner, uzun bir tarihsel dönem içinde bir arada yaşayan Yugoslav ve Türklerin kültürel yönden de birbirlerini etkilediklerini belirterek iki ülke edebiyatlarının karşılıklı olarak birbirlerini nasıl tanıdıklarını anlattı. İki edebiyatın ortak yönlerini dil, tarih, gelenek, görenek ve folklor ortaklıkları olarak belirledi.

Toplantının üçüncü günü tartışma ve dileklerle geçti. Tartışma denebilecek konuşmaların azlığına karşın çeşitli dilekler ileri sürüldü. Bunlar arasında bir Balkan Yazarlar Birliği kurulması önerisi genellikle benimsendi. Bu yönde ön çalışmalar yapılması dileğinde bulunuldu.

Sonuç olarak Balkan Yazar Örgütleri Toplantısının Türkiye Yazarlar Sendikası adına yeterince başarılı bir toplantı olmadığını belirtmek zorundayız. TYS daha çok bir olay çıkmadan bu organizasyonu sona erdirmek ve Balkan Yazarlar Birliğinin kurulması için önderlik etmek düşüncesiyle hareket etti ve bu toplantı neredeyse bir formalite düzeyinde kaldı. Özellikle izleyiciler için son derece cansız ve sönük bir görünüm taşıyan toplantı, Balkan ülkelerinin dostluğuna hizmet yönünden kuşkusuz önemli bir işlev görüyordu ama edebiyat yönünden doyurucu bir tartışma ve canlılık getirmedi, getiremedi.

Romen yazarı Corneliu Leu: "Her ulusal edebiyat, halkından kaynaklandığı için olumludur"

GÜLSELİ İNAL

—Balkan yazar örgüleri toplantısını nasıl değerlendiriyorsunuz?

—Çok iyi, çok başarılı, şaşırtıcı bir başarı sayılabilir.

—Bu toplantıda bütün ülke yazarları sürekli kardeşlik, barış duygularını dile getirdiler. Ancak bildirilerin çok genel düzeyde kaldığı izlenimi uyandı bizde. Bu konuda sizin görüşünüz nedir?

—Sizin de izlediğiniz gibi bu toplantıda içimizden bazıları, genel noktaları, ortaklaşa sorunları soyut olarak ele aldılar. Çünkü kendilerini böyle davranmaya sorumlu hissettiler. Bu konferansın teknik organizasyonunu bir çeşit yanıtlamaydı bu. Eminim ki ben meselelere soyut olarak yaklaşmadım. Ve konuşmamda da olduğu gibi somut birtakım şeyleri anlattım.

Ele aldığım şeyler arasında bundan böyle gelişecek ve oluşacak olan yeni bir Balkan Yazar Örgütleri Toplantısının temalarını önerdim. Geniş anlamda halkın ilgisini çekmek için bunu yaptım. Gelecekte yapılacak olan taplantılar için temalar önermemin nedeni halkın ilgisini daha çok çekmek ve daha hareketli geçmesini sağlamak içindi. Aynı entellektüel düzeydeki her karşılaşma, toplantıları ilgi çekici hale getirecektir. Bir yayında birleşme, yazılı metinde birleşme her toplantıda alışveriş sağlayacaktır. Kısa bir sürede bu toplantıların çağdaş bir düzeye geleceğine inanıyorum.

—İlerde gerçekleşmesi önerilen Balkan Yazarlar Birliği sizce Balkan ülkelerinin dostluğuna, yakınlaşmasına nasıl katkıda bulunabilir?

—Eğer bütün kalbimizle yaptığımız edebiyata inanıyorsak ve seviyorsak, kurulacak olan Balkan Yazarlar Birliği kuşkusuz ki üye ülkeleri siyasal olarak da etkileyecetir. Benim bu soruya yanıtım sübjektifdir. İnandığım şey biz yazarların verdiği ürünlerin hem halkı, hem de birbirimizi doğrudan etkilemesi olgusudur. Her ulusal edebiyat, halkından kaynaklandığı için olumludur. Halkının dışında bir yazar düşünülemez. Bugün Aziz Nesin halkının bilincinden kaynaklandığı için kendini yazar olarak yetiştirmiş ve öyle de görüyor. Bir anlamda yazarları kendi halklarının yetiştirdiğine inanıyorum. Bir yazar kendi halkının fikirlerinden, verilerinden ayrı tutulamaz. Aziz Nesin ile aramda, büyük benzerlikler var. Eğer hepimiz bu düşüncelerden yola çıkarsak, her yıl gerçekleşecek olan periyodik toplantılarımız çok iyi sonuçlar verecek ve tinsel bir etki sağlayacaktır. Hem edebi yönden, hem de siyasal yönden birbirimizi etkileyeceğimiz hiç kuşkusuz doğrudur ve bu gerçekleşecektir.

—Ülkenizde yazar istediği konuyu seçip yazma olanağına sahip midir? Siyasi çevrelerce konu kısıtlaması söz konusu mudur?

—Yazar, halkın içinden gelir ve halka seslenir. Ülkemde ne zaman bir ödül alsam, yabancılar bunu normal görerek içinde bulunduğum sisteme bağlıyorlar. Bu kaygıları şöyle yanıtlıyorum; Ülkemde bu rejimi kuranlardan biriyim. Bu rejim benimdir, aynı zamanda halkındır. Ülkemizde şu anda yürümekte olan rejim her birey tarafından tek tek aydınlatılmaktadır, geliştirilmektedir, sanırım yanıtımı anladınız.

—Çağdaş Romen edebiyatı konusunda bize kısaca bilgi verebilir misiniz?

—Bu konu üzerinde günlerce konuşabilirim. Bir cümlede koskoca bir edebiyatı nasıl anlatabilirim. Yalnız şunu anladım ki, Romen edebiyatı ülkenizde pek bilinmiyor. Eğer bunun tersi bir durum olursa, bizler de çok sevineceğiz. Ben bir komünistim ve Romen yazarıyım. Ülkenizde Romen yazarlarının tanınması bizleri çok sevindirecektir.

Şike söylentileriyle dolu ligde

Trabzonspor'un şampiyon olmasına Orduspor'dan alacağı beraberlik yetiyor

● Orduspor Teknik Direktörü Gökalp, Trabzonspor'la kuvvetlerinin denk olduğunu ve Trabzonspor'un karşısında iyi bir futbol oynayacaklarını söyledi

Şike söylentileriyle geride bıraktığımız haftadan sonra şampiyonluk düğümü bu hafta yapılacak Orduspor-Trabzonspor maçının sonucuyla çözülecek.

Trabzonspor şu anda Zonguldakspor'dan aldığı galibiyetle şampiyonluğun sevincini yaşıyor. Orduspor Teknik Direktörü Necip Cemal Gökalp ise haklarında çıkarılacak herhangi bir şike iddialarını önceden önlemek için Orduspor'un Trabzon karşısında iyi bir futbol oynayacağını, kuvvetlerinin Trabzonla denk olduğunu belirtiyor. Genç takımların UEFA'da oynamaya hak kazanmasının kendi güçlerini ortaya koyduğunu belirten Gökalp, Trabzonspor'un Türkiye'nin en iyi takımlarından olduğunu, bu nedenle yapılacak karşılaşmanın heyecanlı ve centilmence geçeceğini ifade ediyor.

Sermet Timurlenk

Ekrem Özdamar

Necdet Ayaz

6 atletimiz 2-9 Haziran tarihlerinde uluslararası müsabakalarda yarışacaklar

ANKARA (ÖZEL)

2-3 Haziran günlerinde Bükreş'te yapılacak uluslararası atletizm yarışlarına Sadık Salman, Temel Erbek ve Mehmet Solmaz, 5-6,8-9 Haziran günlerinde Çekoslovakya'nın Bratislava ve Ostrava kentlerinde düzenlenecek uluslararası atletizm yarışmalarına Ekrem Özdamar, Sermet Timurlenk ve Necdet Ayaz katılacaklar.

Sadık Salman, Temel Erbek ve Mehmet Solmaz 1 Haziran'da, Ekrem Özdamar, Sermet Timurlenk ve Necdet Ayaz 2 Haziran'da yarışmaların yapılacağı kentlere gidecekler.

AMATÖR KULÜPLER ANLATIYOR

"Ülkemizde iyi bir organizasyon ve doğru bir spor politikası yok"

İzzet Sefa

PTT takımı bir maçtan önce

Basketbol ve Voleybol'da yıllarca birinci kümede oynayan P.T.T. 1955 yılında kuruldu. Şimdi yalnızca futbolda faaliyet gösteren P.T.T. müessese takımı.

Antrenör Abdullah Edirne takımı kurtarma çabası içinde olduklarını söyleyerek var olan tesislerden faydalanamadıklarını bu nedenle maçlara antrenmansız çıkmak zorunda kaldıklarını belirtti.

Kulübün bütün gelirinin memurlardan alınan 40-50 kuruş aidatla karşılamağa çalışıldığını söyleyen Edirne "Uzak sahalarda oynamak maddi bir sorun olmaktır. Daha önceleri müessesemiz söz konusu uzak sahalara gitmek için araba veriyordu. Ancak şimdi, benzin vb. . . sorununu bahene ederek vermemektedir. 'Henüz kulübün idarecilerinin oluşturulamadığını sözlerine ekleyen Edirne aidatlar toplanmasına rağmen, kulübün bir lokale kavuşturulamadığını söyledi.

Serbest giriş kartlarının futbolcular açısından önemini vurgulayan Abdullah Edirne amatör sporun çok zor şartlar altında yürütüldüğünü belirtti.

Iyi bir spor politikasının olmadığına değinen Abdullah Edirne gençliğin her yönüyle bunalım içinde olduğunu ifade etti.

"Gençliği bunalıma iten ülkemizin sosyal yapısıdır" diyen Edirne, bu konuda şunları söyledi.

"İyi bir organizasyon, doğru bir spor politikası yoktur. Gençlik her yönüyle bir bunalım içindedir. Bu durum ülkemizin sosyal yapısından kopuk olarak ele alınmamalıdır. Gençliğe en verimli olduğu dönemlerde ilgi gösterilmiyor. Gençler, birşeyler yapabilmenin arzusu içindedirler. . İstedikleri şeyleri yapamayınca da, kendi düşüncesinin dışında gelişen olaylara tepki duyuyor. . .Sporda geri bir ülke olduğumuz için, gençlerimiz yenilgiyi bir gururu meselesi olarak değerlendirmekte ve saldırganlaşmaktadır."

Gençliği bu durumdan kurtaracak şeyin, spor olduğuna inandığını belirten Edirne, gençlerin ilgi beklediğini söyleyerek şöyle dedi:

"Sporda bilimsel yöntemlere başvurmak esastır. Kitle sporuna yönelinmelidir. Kitle sporunun şu anda tek kaynağı okullar ve yurtlardır. Dar bakış açısından kurtulup, geniş kitlelere açılmak gerek. Kitle sporu için ne lazımsa, o yapılmalıdır. Tesisler kurulmalı, eğitimler düzenlenmelidir.

Bu güne dek iyi, başarılı eğitimciler profesyonellerin elinde kalmıştır. Oysa, bir atılım yapılmak isteniyorsa, miniklere ve gençlere yönelmek gerek. Çünkü bu yaşlar öğrenme zamanıdır."

önce dostluk

Gül Yenici

Ateş olmayan yerden duman tütmez...

Ligin sonlarına yaklaştığımız bu haftalarda şike söylentileri alttan alta yayıldı durdu. Bu söylentiler en sonunda bazı takımların isimleriyle birlikte basında da yer aldı.

Bu gelişmeleri gazetelerden şu şekilde izliyoruz. Önce Samsunspor-Göztepe maçında Samsunsporlu futbolcuların 1 milyon lirayı cebe indirdiği söyleniyor.

Tam bu sırada Federasyon'un, Zonguldakspor-Adanaspor maçı hakkında şike iddiasıyla soruşturma açtığını öğreniyoruz. Gazetelerde yer alan haberlere göre Adanaspor Zonguldakspor'dan 1 puan alarak kümede kalma şansını koruyor...

* * *

Bunun üzerine Adanaspor Genel Kaptanı Vural Oktay Zonguldaksporla oynadıkları maç hakkında tahkikat açılmasını protesto ediyor ve Federasyonu suçluyor. Oktay Federasyona, neden Zonguldakspor sahasının Fenerbahçe'ye değil de Bursa'ya kapatıldığını ve yine Bursaspor maçından önce Zonguldaksporlu Sinan ve Ömer'in sahadan atıldığını soruyor.

* * *

Tam bu arada Trabzonspor Antrenörü Özkan Sümer, 'Trabzonspor'un, şampiyonluğunu ancak şike önler" diyerek ortaya çıkıyor. "Şike söylentileri yayarak kendilerini gözden saklamak isteyenlerin gerçek niyetleri çok çirkindir" şeklinde çok açık bir ifade kullanmadan Galatasaray'ın şike yapabileceğini ima eden Sümer, Galatasaray'ın Göztepe'den iki puan almış gibi şampiyonluk hesabı yaptığını belirtiyor.

* * *

Adanaspor Antrenörü Tamer Güney ise şike yapmadıklarını, Adanaspor'un Zonguldakspor'dan bir puan olmasının garip olmadığını söylüyor.

* * *

Zonguldakspor-Adanaspor maçı ile ilgili söylentiler ve Trabzonspor ile Galatasaray'ın birbirlerini şike yapmakla suçlayan açıklamaları devam ettiği sırada Göztepe de karışıklık çıkıyor.

İlk önce Göztepe'den üç yöneticinin istifa ettiği haberini alıyoruz. Göztepe kulübünün basın sözcüsü Türker Omaç istifalarla ilgili olarak yaptığı açıklamasında "Göztepe'nin mali durumunu gözönünde tutan bazı arkadaşlarımız Galatasaray, maçı öncesi kampa girilmemesi ve maça prim verilmemesi üzerinde durdular. Bu teklife karşı çıktık. Takımı kampa aldık. En kritik maçlarda verdiğimiz primi futbolculara vereceğiz" diyor ve istifaların bu nedenle olduğunu böylece yönetimdeki ikiliğin kalktığını belirtiyor.

Hemen ardından gazetelerde Göztepe'de beş yöneticinin istifa ettiği haberini alıyoruz.

Sonuçta Göztepe Galatasaray'a 1-0 yeniliyor.

Bu hafta ise şampiyonu kim olduğu kesin olarak belirlenecek. Trabzon'un şampiyon olması Orduspor'dan alacağı galibiyete bağlı. Bu maç hakkında da çeşitli söylentiler var. Galatasaray ima yoluyla Trabzonspor'u suçlamaya devam ediyor.

* * *

Lig bu şekilde sona ermek üzereyken Federasyonumuz bütün bu olaylardan sonra lig de şike yapılıp yapılmadığı konusunda hiç bir görüş beyan etmiyor. Olaylara seyirci kalıyor. İyi ama ortada şike yoksa bu olaylar ve söylentiler niye. Ateş olmayan yerde duman tüter mi?

GÜREŞ FEDERASYONU BAŞKANI

Vehbi Emre'nin eşi ile yurtdışına çıkma isteği B.T.G.Müdürlüğünce reddedildi

ANKARA (THA)

Güreş Federasyonu Başkanı Vehbi Emre'nin eşi ile birlikte çeşitli toplantılarla uluslararası yarışmalara katılabilmek için 1980 yılı sonuna kadar yurt dışına çıkış izni istediği, ancak bunun Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünce reddedildiği öğrenildi.

Vehbi Emre Güreş Federasyonu Başkanlığı görevine atandıktan sonra resmi bir yazı ile Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne başvurdu ve 1980 yılı sonuna kadar yurt dışına çıkış izni istedi.

Emre'nin bu istemini yerinde bulmayan Genel Müdürlük, yurtdışı çıkışlarından önce ayrı ayrı başvuru yapılmasını istedi.

ÇORUM SAĞLIK KOLEJİ TÜRKİYE ŞAMPİYONASINA HAZIRLANIYOR

ALİ ÇÖPLÜ (ÇORUM)

Çorum Liselerarası Voleybol Şampiyonu olan Çorum Sağlık Koleji Türkiye Okullararası Voleybol Şampiyonasına hazırlanıyor.

Geçtiğimiz günlerde yapılan Çorum Liselerarası Şampiyonada tüm rakiplerini yenerek şampiyon olan Çorum Sağlık Koleji seyirci ve sporcuların takdirini topladı.

Hemşirelik görevleriyle sporu bir arada yürüten Sağlık Koleji öğrencileri "Sağlam kafa, sağlam vücutta olur" diyor. ve bu da sporla olur diyorlar.

Beden eğitimi öğretmenleri olmayan Çorum Sağlık Koleji Voleybol Takımını Çorum Boks Antrenörü Adil Bilir çalıştırıyor.

Binbaşının dayağını köyde bir Kavas...

(Baştarafı 1. sayfada)

du kapıdan içeri girdi. Bastona dayanarak yürüyor. Yılların izi var yüzünde. Sanki Suruç'un tarihi işlenmiş sanki derin izlerler. Oturuyor, bağdaş kurup, kaçak tütünden sigarasını yakıyor başlıyor anlatmaya. Türkçeye çeviriyorlar:

"Adım Büyük Kavas. Bir ben kalırım köyde, jandarma geldiği zaman. Benim de jandarmadan korkacak bir şeyim kalmadı" diyor. "Ne korkacam" diyor "korkacak neyim kaldı?"

"Bir ben, bir kadınlar, bir de küçük çocuklar kalıyor köyde. Ciplere binip kaçıyorlar." Ağır ağır konuşuyor

"Ne olacak bu köyün adı? Soyadımız, Gündoğdu, ama hiç üstümüze gün doğmuyor. Hep gecede gibiyiz."

Büyük Kavas konuşur, biz dinlerken, bir köylünün yakalandığı haberi geliyor. Motorda çalışırken, gelip yakalamışlar. Birisi, hakkında ihbar vermiş, bu gece kaçak vurdu diye.

Köylüler Mahmut Gündoğdu'nun yakalanmasını şöyle anlatıyorlar:

"Çocuk motorda çalışıyordu. Günlerdir eve gelmiyordu. Üstü kirlenmiş, gidip değiştireyim demiş, eve gelmiş. Geceyi köyde geçirdi. Sabahleyin geri motorun başına gitti. Binbaşının ispiyoncularından birisi ihbar vermiş, Mahmut kaçak vurdu diye. Şimdi gidip, motorun üstünde yakalamışlar. Kimbilir ne kadar dayak yer, ne kadar para cezasına çarptırılır..."

Veysi Benli eskilerden anlatmaya devam ediyor. Adı mahkuma çıkmışlardan Veysi. "Evimi bastı, beni, karımı dövdü" diyor.

"Altı ayı geçiyor, daha doğru dürüst evimi aylemi görmemişem Mahkumum, hem de büyük mahkum. Burada oturmuşam, evime gelememişem. Boyna gozum yollarda."

Binbaşı diyoruz, kesiyor sözümüzü "Geldiğini görünce, hemen kaçacağım. Ben sakatım. İş elimden gelmez. Bu sakat bacakla kaçak vurulmaz. Sakat olmadan önce, iki sene kadar önce belki... O zaman herkes kaçak vuruyordu. Belki ben de.. Adım çıkmış bir kere. Sakat olduktan sonra hiç yapmamışam. Dedim ya adım çıkmış kaçakçıya. Birisi mal vurur hudutta, yakalanmaz. Derler bu, Veysi. Gelirler evi basarlar.

"Siye diyem, geçenlerde, dört köyde kaçak vurulmuş. Yük kaçırılmış Binbaşıdan habersiz. İhbar vermişler, bu Veysi'dir diye.

"Ula demiş duyanlar, bu Veysi'nin teyyaresi mi var? Haydi kendi köyünde vurdu yükü, komşu köyde vurdu yükü, ya öbür köylerde nasıl vurdu? Böyleyken yine de dayak yemekten kurtulamıyoruz."

"Siye diyem abey, geçenlerde, altı ay kadar oldu, beni bir dövdü, bir dövdü, felç etti. Bir ay hastanede yattım.

"Gece saat 2 civarıydı, hapisten yeni çıkmıştım, evde yatıyordum. Aylem dedi, Veysi, kapı çalınıyor. Dedim kimsin. Dedi, benim. Sen kimsin ula, dedim, açarsan görürsün, dedi. Açtım ki, 15-20 tane kadar jandarma, başlarında Binbaşı. Kapıyı açar açmaz dedi, Veysi sen kaçak vurmuşsun, yükleri nere götürdün? Dedim, ben iki gün once cezaevindeydim, iki gündür de evdeyim, nasıl kaçak vurmuşum? Dedi, yalan söyleme. Valla, dedim. Vurdu, vurdu, vurdu, her bi yanıma vurdu. Beni sürükleyip, telin yanına götürmek istedi. Anladım, götürüp beni orada vuracak, kaçak vuruyordu, vurdum diyecek. Anladım, gitmedim. Dedim, nasıl olsa öldüreceksin, burada öldür. Gitmem telin yanına. Aylem yapıştı bana, götürmesinler diye. Çekti beni ellerinden. Onlar çekti beni aylemden. Başladılar ayleme de vurmaya. Vurdular, vurdular...

"Ben bayılmışım. Felç olmuşum. Binbaşı demiş, ben bunun karısını götüreceğim. O zaman, köylüler birlik oldu. Dediler, haydi biz vuruşak, bizi tekmil öldürün, ondan sonra kadını götürün. Yoksa başka türlü olmaz.

"Götürmekten vazgeçtiler kadını. Ben bir ay hastanede yattım. Şimdi adım büyük kaçağa. büyük mahkuma çıktı. Ben evde olmuyom ikide bir gelip beni soruyor. Ben olmayınca, karıma, Veysi yok seni götüreceğim demiş.

"Böyle davalar olmaz. Hükümet duysun halımızı, bilsin. Bu böyle giderse, buradan göçüp gideceğiz. Benim bilgim bu kadardır."

YARIN: SURUÇ'UN FAKİR KÖYLERİNİ 60-70 MİLYONA SATAN KİM, ALAN KİM?

Bir sanık...

(Baştarafı 1. sayfada)

örgüte soktular. Karım bana Milliyet gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'nin öldürülmesi olayına karıştığını söyledi" dedi.

Tutuklu bulunan Mehmet Aktepe kendisinin hiçbir görüşe sahip olmadığını bildirerek şunları söyledi:

"Kapalı cezaevinde benim ülkücü olmam için hem içeride hem de dışarıdan baskılar yapılıyor. Hatta bir seferinde dövdüler de. . Karımı da tehditle bir örgüte soktular. Benim karım köylüdür. Üzerinde güzel elbiseler görünce sordum. Örgütün temin ettiğini ve Abdi İpekçi'nin öldürülmesi olayına karıştığını söyledi. Ayrıca beni de kurtaracağını bildirdi"

Daha sonra Askeri Savcı duruşmaya tutuksuz olarak gelen ve Mehmet Aktepe'yi tehdit ettikleri bildirilen sanıklardan Halis Kılıç, Adıgüzel Işıksoy, Mustafa Tutal ve Cemalettin Ecik'in tutuklanmalarını istedi. Mahkeme bu isteğe uyarak 4 sanığı da tutukladı.

Duruşma bazı nedenlerle ileri bir tarihe ertelendi.

TELEVİZYON

18.30 HABERLER

18.35 ARI MAYA: Bu bölümde, kışın bitimine doğru uğursuz böcek, hasta ve ölülerin durumunu araştırmak üzere Milli ve Maya'nın kışı geçirdikleri kulübeye gelir. Onların sağlıklı ve şen olduğunu gözleriyle görünce başka yerlerde hasta ve ölü aramaya devam eder.

19.00 ÇOCUKLARLA BAŞBAŞA: Okul öncesi çocuklara, patates ve ip baskısı resim yapma öğretiliyor.

19.30 TÜRK HALK MÜZİĞİ: (Hülya Süer) Yapım: Ersoy Uğur.

20.00 BİR KONU BİR KONUK: İşçi Emeklileri Derneği Başkanı ile İşçi Emeklilerinin sorunları ve çözümleri üzerine bir söyleşi sunuluyor. Programı Jülide Gülizar ve Mete Yıldızcı hazırladı.

20.30 HABERLER

21.15 MİNİK KONSER: Mendelssonn'un ORMAN VEDASI'nı Walter Strauss yönetimindeki Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu seslendiriyor.

21.20 DEMİRYOLLARIMIZ: Dizinin 3. ve son bölümünde, bugünkü demiryolu işletmeciliğinin sorunları, nedenleri ve Dördüncü 5 Yıllık Kalkınma Planı çerçevesinde demiryolu işletmeciliği konu ediliyor. Programı Tülin Özden ve Sevgi Kartarı hazırladı.

22.15 AVRUPA ŞAMPİYON KULÜPLER FİNALİ: Nottingham Forest-Malmö karşılaşması.

24.00 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
11.05 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
11.45 Türküler
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
15.01 Şarkılar
15.40 Türküler Geçidi
16.45 Türküler
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 HABERLER
20.15 Köy Dağarcığı
21.02 Konuların İçinden
21.45 Türküler
23.00 HABERLER
23.35 Türküler Geçidi
00.02 Unutulmayanlar
01.00 Kapanış
01.00-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
10.30 Uluslar ve Biz
11.50 Türküler
11.40 Yaşayan Hukuk
12.00 Küçük Konser
13.00 HABERLER
13.30 Olayların İçinden
15.00 Türküler Geçidi
16.00 Türküler
17.00 Büyük Eserler
18.00 Yurttan Sesler
18.30 Anıların Getirdikleri
19.00 HABERLER
19.45 Türküler
20.00 Karma Fasıl
21.00 Radyo Tiyatrosu
22.00 Türküler Geçidi
23.30 HABERLER
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.03 Bette Mudler Söylüyor
10.45 Saz Eserleri
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Türkçe Haberler
12.03 İngilizce Haberler
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
18.00 Stüdyo FM
19.00 Bir Konser
21.00 Çağlar Akımlar ve Müzik
21.45 Ankara Radyosu Çoksesli Korosu
22.00 Türkçe Haberler
22.03 İngilizce Haberler
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Çarşamba Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

MHP'liler...

(Baştarafı 1. sayfada)

bulunduğu bina askerler tarafından sarıldı.

Saldırıdan sonra, MSP'liler MHP aleyhinde sloganlar atarak, "ırkçılar", "faşist köpekler" diye bağırdılar.

MSP'nin Yozgat mitingi dün yapıldı. Mitinge MSP Genel Başkanı Erbakan, Genel İdare Kurulu üyeleri ve çeşitli illerden gelen MSP Gençlik Teşkilatı üyeleri ile Akıncılar katıldı. Erbakan, mitingde yaptığı konuşmada dış güçlerin gençliğin bir bölümünü sömürücü fikirlerle bir bölümünü de ırkçı fikirlerle hak yolundan saptırdıklarını belirtti.

İşbaşındaki hükümetin icraatına da değinen Erbakan şunları söyledi.

"MSP' nin dört yıllık iktidarı döneminde başlatılan manevi kalkınma, ağır sanayi , ihracat seferberliği, sıhhatlı ekonomiye geçiş, herkese refah, şahsiyetli dış politika Müslüman ülkelerle, kardeşlik ve işbirliği hamleleri nerde, dış güçlerin çeşitli entrikalarla desteklediği 17 aylık CHP iktidarının yokluğu, kıtlığı, nerde? darlığı kuyruğu

"Dış güçler bir batıl iflas ederken, yerine diğer batılı koymaya çaba sarfediyor. Milletimizin bir hastalıktan diğer hastalığa tekrar tekrar dönmesine artık fırsat verilmemelidir."

Erbakan, konuşmasının son bölümünde, hedeflerinin elli milyon memleket evladını birleştirmek olduğunu söyledi.

Miting alanında ve yürüyüş konvoyunda da çok sayıda eski Türkçe pankart taşındı. Bu arada, ırkçılığı, montajcılığı kınayan afişlerin çokluğu göze çarpıyordu.

Urfa Jandarma Alay Komutanlığı da...

(Baştarafı 1. sayfada)

14 Mayıs tarihli gazetemizde Binbaşı Mehmet Padar ile ilgili haber üzerine daha önce de Savcı soruşturma açmış ve Urfa Jandarma Alay Komutanlığınca idari soruşturma açılması için müracaatta bulunacağını bildirmişti. Savcı soruşturmanın "görevi kötüye kullanma ve rüşvet yeme" noktasında yürütüleceğini açıklamıstı.

Savcının müracaatı üzerine harekete geçen Urfa Jandarma Alay Komutanlığı yaptıkları açıklamada konunun üzerinde önemle durulduğu ve soruşturmanın en kısa zamanda sonuçlandırılacağı belirtildi.

U-2'ler için şimdi de ABD güvencesi..

(Baştarafı 1. sayfada)

Amerika'nın en büyük gazetelerinden Washington Post, U-2 meselesiyle ilgili olarak yayınladığı bir yazıda, ABD'nin U-2 lerle ilgili haberlerin basına sızmasından tedirgin olduğunu yazıyor.

Yazıda ayrıca zaman içinde çok şeyin değiştiğine dikkat çekilerek. 1950'lerde bir NATO müttefikinin, Sovyetler Birliği üzerinde keşif uçuşları yapılmasında, Sovyetler'in onayının istenmesinin insanların aklından bile geçiremeyeceğini belirtiyor. Bununla birlikte gazete ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Warren Christopher'in Türkiye'ye Sovyet semalarında yapılacak uçuşlarla ilgili bir yazılı belge vermeyi vadettiğini bildiriyor.

Basın Yayın Genel Müdürlüğünün çeviri bülteninde yer alan haberde özetle şöyle deniliyor:

"ABD, SALT-2 anlaşmasının uygulanmasında önemli bir yeri olan U-2 keşif uçuşlarının üç köşeli onayını sağlamak amacıyla, bir yandan Sovyetler Birliği gibi rakip, diğer yandan Türkiye gibi müttefik bir ülke ile ince diplomatik nabız yoklamalarına girmiş bulunuyor.

Konunun, Ankara ve Moskova'daki siyasal açıdan gösterdiği duygusallığı açısından, görüşmelerin çok gizli tutulmasına özen gösterilmektedir. Ancak, bu iki hükümet merkezindeki basın organlarının ortaya koyduğu noktalar izlenen yöntemin kamuoyuna ulaştırılmasını sağlamıştır. Amerikalı yetkililer, görüşmelerin daha tamamlanmadığı bir sırada basına sızan haberlerden ötürü rahatsız olmakta ve hoşnutsuz görünmektedirler. Çünkü, görüşmelerin başarıya ulaşıp ulaşmayacağını açık seçik ortaya koyan bir belirti yoktur.

Bu olağanüstü durum, her iki hükümet merkezin de de hem dahili, hem de uluslararası siyasal olayların SALT-2 anlaşmasını ne derece etkilediğini ortaya koymaktadır. Keza bu durum 1950'lerden beri durumun ne derece değiştiğini göstermektedir. Zira, o zamanlar NATO'nun bir müttefikinin Sovyetler Birliği üzerinde keşif uçuşları yapmasında, Sovyetler'in onayının istenmesini insan aklından bile geçirmezdi.

Öte yandan, ABD'nin casus uçuşları konusunu onay alma umuduyla Sovyetler'e götürmesi de kimsenin aklının ucundan geçmezdi.

U-2 keşif uçuşlarının Sovyetler Birliği sınırındaki Türk hava sahalarından geçirilerek yapılması İran'daki istasyonların yitirilmesinden sonra başvurulacak en iyi ve hızlı yol olarak görünmektedir Uçuşların gerçekleştirileceği yükseklik ve gözetleme açısı dikkate alındığında, bunların uzaydaki Amerikan uydularından çok daha etkili olacağı düşünülmektedir.

Ayrıca Türkiye üzerinden gerçekleştirilecek olan bu uçuşların, Türkiye'deki Amerikan üslerinden Sovyet füzelerinin izlenmesine oranla daha etkili olacağına inanılmaktadır.

ABD bu ayın başında, Dışişleri Bakan Yardımcısı Christopher'i Ankara'ya göndererek U-2 uçuşlarının SALT-2 anlaşması içindeki önemi ve bunlara izin verilmemesinin iki ülke ilişkilerinde yaratacağı olumsuz etkiyi dile getirmiştir.

Edinilen bilgilere göre Christopher, Türkiye'ye, uçuşların amacı ve Sovyet semalarındaki yükseklikleri konusunda yazılı belge sunmaya da söz vermiştir. Moskova'daki basın çevrelerinden gelen ve yalanlanmayan haberlere göre, Amerika'nın Sovyetler'den olumlu yanıt sağlama amacına dönük nabız yoklama girişimi başlamıştır.

ABC televizyon şebekesinin haberlerinde yer alan "Sovyetler'in Türkiye üzerinden gelecek U-2 uçuşlarını dolaylı olarak onayladığı" şeklindeki haberin yönetim tarafından doğrulanması mümkün olamamıştır.

Konuya ilişkin tartışmaların her yönden hassas bir noktaya geldiğine kuşku yok. Amerika, SALT için Kongre'den onay almak durumunda, Washington ve Moskova gelecek ay Amerika-Rusya zirvesine hazırlanmakta ve Kongre Türk müttefikine silah yardımı konusunun tam ortasındadır.

U-2'ler 1960'ta casus uçağı...

(Baştarafı 1. sayfada)

kalı pilotlar uçağı başarıyla denerler.

Lockheed 1956 yılından itibaren U-2A/B dizisinden 48 uçak yapar. Amerikan Hava Kuvvetlerine bağlı 1., 2. ve 3. Hava meteorolojik araştırma filoları U-2'leri kullanmaya başladı 1957'den itibaren de Amerikan hava kuvvetlerine bağlı 4028. ve 4080. stratejik keşif filoları U-2 A'ları kullanmaya başladı.

Fakat bir süre sonra bu uçakların yüksek keşifler için yeterli olmadığı görüldü. Bundan sonra çeşitli amaçlarda kullanılmak üzere U-2'lerin U-2B, yeni uçak sistemleriyle donatılmış U-2 C, uzay merkezi NASA için U-2 CT, U-2 C/D, U-2 EPX ve U-2 R tipleri yapıldı. U-2B'ler Tayvan'da Çin üzerinde casusluk yaparken, U-2 R'ler Avrupa üzerinde, İngiltere'de servise kondu.

U-2 R'lerden çıkarak, Lockheed şirketi 1978 başından beri TR-1 uçaklarını geliştirmektedir. Bunlar taktik keşif uçaklarıdır. Öncelikle, Avrupa üzerinde taktik hava keşfinde kullanılması düşünülmektedir. Uçaklara yandan takılacak olan radarların menzili 55 km dir. Bu tip uçakların gerçekleştirilmesi için 550 milyon dolar ayrılmıştır.

Bu açıklananların 1980'de hizmete girmesi beklenmektedir.

Akaryakıt darlığı yüzünden...

(Baştarafı 1. sayfada)

ra göre tarım araçları için şehrin çeşitli yerlerinde ayrı istasyonlar belirlenecek. Traktörlere bir defada en çok 200, biçerdöverlere en çok 500 litre akaryakıt verilecek. Kurul ayrıca bidonla akaryakıt satışını da yasakladı.

BELEDİYE HİZMETLERİ DURUYOR

Ankara Belediyesi, akaryakıt darlığı nedeniyle temizlik ve ulaşım hizmetleri dışında tüm hizmetlerini durdurduğunu açıkladı.

Yapılan açıklamada, ulaşım ve temizlik hizmetlerini gören araçların şimdilik seferde oldukları kaydedilerek, daha önce iki günde bir gelen akaryakıt tankerlerinin son günlerde haftada bir kez akaryakıt getirdiği belirtildi. Açıklamada ayrıca, bu Akaryakıtın da gelmemesi halinde belediye hizmetlerinin tamamen duracağı bildirildi.

İSTANBUL'DA

İstanbul'da akaryakıt darlığı son hadde vardı. Dün dağıtım istasyonları önünde büyük kalabalıklar meydana geldi. Günlerdir araçlarına benzin bulamayan şoförlerle dağıtıcılar arasında yer yer tartışmalar çıktı. Jandarma ve güvenlik kuvvetleri dağıtım istasyonlarında önlemler aldılar. Öte yandan öncelik taşıyan araçların da akaryakıt bulamadıkları bildirildi.

ÖTEKİ İLLERDE

Adana'daki tüm akaryakıt istasyonları da kamu görevlilerinin denetimi altına sokuldu. Görevlendirilen özel ekipler tankerleri kontrol altına alarak akaryakıtın boşaltılmasını dağıtımını izliyorlar. Bu arada biçerdöverler için il merkezi ve ilçelerde özel istayonlar belirlendi.

Gaziantep, Kahramanmaraş, Hatay, İçel ve Niğde de çiftçilere akaryakıt alabilmeleri için belgeler dağıtıldı. Bu illerde şehirlerarası yolcu taşıyan otobüslere de belgeyle bildirim veriliyor.

Antalya, Afyon, Burdur ve İsparta da araçlara verilen akaryakıt, dağıtım bürolarınca kaydediliyor. Öte yandan Erzurun, Erzincan, Kars, Artvin, Ağrı Gümüşhane ve Muş'ta motorinin belirli ölçülerde dağıtıldığı bildirildi. Kütahya'da da akaryakıt dağıtımı karneyle yapılıyor.

KARNE VAR, YAKIT YOK

Bütün bu önlemlerin ise akaryakıt darlığının bu derece artması karşısında tesirsiz kalacağı belirtiliyor. Önceliğe ve karneye rağmen araçların yakıt bulamadıkları belirtiliyor.

CHP'liler ...

(Baştarafı 1. sayfada)

mesinden sonra Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar hakkındaki ilk iki gensoru önergesi okundu.

Gensoruların görüşülmesi konusunda CHP ve AP'liler birer önerge verdiler. Önergelerde CHP'liler gensorunun önümüzdeki Salı günü görüşülmesini, AP'liler ise bu Perşembe ele alınmasını istediler.

Bunun üzerine oturumu yöneten Meclis Başkanvekillerinden AP'li Şevket Doğan bu önergeleri oya koyarak, oylama sonunda AP'nin önergesi kabul edildiğini bildirdi. Ancak bu sırada CHP sıralarından gürültüler gelmeye başladı. Daha sonra Şevket Doğan'ın taraf tuttuğunu öne süren CHP liler salonu terkettiler.

Şevket Doğan bu olay üzerine oturuma saat 16.30'a kadar ara verdi.

Saat 16.30'da ikinci oturumu açan Şevket Doğan, CHP'lilerin davranışlarını eleştirerek "bana ve Başkanlık Kürsüsüne karşı sarfedilen galiz sözleri aynen iade ediyorum" dedi.

Daha sonra kürsüye gelen AP Grup Başkanvekili Esat Kıratlıoğlu CHP'lilerin salonu terketmelerini eleştirerek, "CHP bugün yolsuzlukların açıkça milletin önünde sergilenmesinden kaçmıştır. CHP sözünün eri olmamıştır" dedi.

Kıratlıoğlu'nun konuşması sırasında bazı CHP'lilerin salona girmeleri ve salonda çoğunluk bulunmadığı gerekçesiyle yoklama istemeleri üzerine yapılan yoklama sonunda salonda çoğunluğun bulunmadığını bildiren Şevket Doğan, bugünkü birleşik toplantıdan sonra toplanmak üzere oturumu kapattı.

Erzincan DGB Başkanı 7 gündür 1.Şubede

ERZİNCAN (ÖZEL)

Erzincan DGB Başkanı Erdoğan Esen ve Abdülvahap Ur adlı DGB üyesi, 7 günden beri gerekçesiz olarak alındıkları Emniyet Birinci Şube Müdürlüğünde gözaltında tutuluyor.

Sıkıyönetimin ilanından sonra faaliyeti durdurulan Erzincan DGB'nin başkanı Erdoğan Esen o zamanda yine gerekçesiz olarak bir hafta gözaltında tutulmuş ve Birinci Şubede işkence görmüştü.

Türkiye halkı U-2'ler'in uçuşuna izin vermeyecektir

(Baştarafı 1. sayfada)

bizim için de sorun yoktu! Ecevit bu konudaki görüşlerini CHP Kurultayında şöyle açıklıyordu: "Bizim de bu konuda yumuşama için üzerimize düşen görevi yerine getiririz "

U-2 uçakları bizim semalarımızdan uçacak ama buna karar veren başkaları olacak. İki süper devlet, dünya çapındaki hegemonya mücadelesindeki güçlerine göre anlaşmalar yapıyorlar ve çeşitli ülkelerin egemenliğini keyiflerince çiğniyorlar. U-2'lerin uçuşu da böyledir.

Rusya, U-2'lerin uçuşuna neden göz yumuyor?

Sovyetler, Amerika'yı yumuşatmak ve teslimiyete zorlamak için SALT-2'yi imzalatmak istiyor. 1978 Sovyetler açısından iyi bir yıl olmadı. Gerek Avrupa'da gerekse Amerika'da, Sovyetlere karşı mücadele ve direnme eğilimi güç kazandı. Çin-Japon anlaşması ve Amerika'nın Tayvan'dan çekilmesi, Moskova'nın işine gelmedi. Dünya barış cephesini güçlendiren ve savaşın esas kaynağı Sovyet sosyal-emperyalizmine darbe indiren bu gelişmeler geçen yıla damgasını vurdu. Bu gelişmelerden sonra SALT-2 özellikle önem kazandı.

Amerika'da direnme ve teslimiyet içiçedir. Geçen yıl direnme taraflısı olanlar daha ön plana geçtiler. Deng Siao-ping'in gezisi sırasında direnme eğilimi en güçlü noktasına ulaştı. Sovyetler de Washington'daki bu gelişmeleri kaygıyla izliyor ve ne yapıp, yapıp tecriti kırmayı planlıyordu. Carter'in dengeci tutumu da Brejnev'e umut veriyordu. SALT-2 işte bu şartlar altında gündeme geldi. Carter'ın anlaşmayı imzalamadan yana bir eğilim gösterdiğini sezen Sovyetler de son günlerde ihtiyatlı bir tutum içine girdi. Şu anda onlar için önemli olan bu anlaşmayı Carter'e imzalatabilmekti. SALT-1 Sovyetler'in işine yaramış ve o günden bugüne silah üstünlüğünü büyük ölçüde ele geçirmişti. Yenisini imzalamak için Amerika'yı ikna edecek bazı tavizler vermek gerekiyordu. Böylece son zamanlarda içine düştüğü tecriti de bir ölçüde kırma imkanına sahip olacaktı. Anlaşmayı imzalamayı kabul eden Carter'in kendi kamuoyunu ikna etmeye ihtiyacı vardı. U-2'ler işte böylece gündeme geldi. Casus uçakları uçurulacak ve Sovyetler'in nükleer silahlanması sözde denetlenecekti.

SALT-2'yi imzalatabilmek için Sovyetler'in böyle bir uçuşa göz yumacağı anlaşılıyor. Bu iş olursa Brejnev esas amacını gerçekleştirip yumuşama perdesini kullanabilecek, Carter'de teslimiyetçiliğini gözlerden gizleyip, kendi kamuoyunu ikna edebilmek için imkanlar ele geçirmiş olacak.

İşte U-2'lerin semalarımızdan uçurulmasının ardında bu gerçekler yatmaktadır. Bağımsızlığımız onların keyfine göre ayaklar altına alınıyor. Hem de böyle bir uçuş dünya çapında Sovyetler'e teslimiyetin bir parçası olarak gündeme geliyor. Ecevit'e göre ise bu dünya barışına katkı oluyor.

Ecevit iki süper devlete teslimiyeti gereği böyle davranıyor. Ya Demirel ne yapıyor dersiniz. Demirel'e göre ise bu uçakların uçması Türkiye'yi saldırı hedefi yapacaktır. Peki bağımsızlığımızın çiğnenmesi, Sovyetler'e teslimiyet, böyle sorunlar ne olacak? Adalet Partisi Başkanına göre bunlar da hassas konulardır. Üzerinde konuşulamaz. İki büyük partinin de tutumu bu konuda boyun eğmek yönündedir. Moskova yanlısı TKP ve onun güdümündeki sahte sol da aynı tutum içindedir. Onlar her meselede Amerikan emperyalizmine karşı mangalda kül bırakamazken, bu defa sesleri kesik. Çünkü Brejnev bu konuda susuyor. O zaman onlar da susuyor. Bunların anti-Amerikancılığının da Sovyetler'den icazetli olduğu anlaşıldı . Şimdi ise efendilerinin ne diyeceğini bekliyorlar.

Türkiye üzerinde pazarlık yapılamaz. Türkiye halkı, Kurtuluş Savaşını boşuna yapmadı, 6. Filo bugün limanlarımıza giremiyorsa, bu halkımızın bağımsızlığına olan tutkusu yüzündendir.

U-2 uçaklarının da semalarımızdan uçurulması aynı tepkiyi görecektir. Türkiye halkı bağımsızlığımızı ayaklar altına alan Ecevit'in ve Demirel'in teslimiyetçi tutumunu benimsemeyecektir. Bunu hep birlikte göreceğiz.

Bütün halkımızı, bütün yurtseverleri, ülkemizin çıkarlarını savunan herkesi bu casus uçaklarının uçuşuna ve Sovyetlere teslimiyete karşı mücadeleye çağırıyoruz.

JANDARMA KOMANDOLARI MİTİNG DAĞITTI, SOYGUNCU YAKALADI, REHİN ALINAN DİPLOMATLARI KURTARDI

ANKARA (ÖZEL)

Orta Çağ savaşçılarını ya da Romalı gladyatörleri andıran bir kıyafet. Kafada çelik miğfer gözde motosiklet sürücülerini andıran bir gözlük, onun önünde atılan taşlardan yüzü korumak üzere şeffaf bir maske, elde cop, kolda yaklaşık bir metre boyunda bir kalkan, omuzda kısa namlulu bir otomatik tüfek, göğüste bir telsiz, belde çeşitli tipte bombalar.

Meydanı bu giyimde Jandarma erleri sarmış. Sivil kıyafet giymiş erler, çevrede oturan ailelerin eşleri, çocukları, ellerinde sarılı, kırmızılı, mavili beyazlı bez pankartlar, anlaşılmaz bazı sloganlar bağırarak geliyorlar. Teker teker üstleri aranarak alana alınıyorlar. Üst aramasında dedektörler kullanılıyor. Bir göstericinin kırıkmış gibi sarılı kolunun içinde tabanca olduğu tespit ediliyor ve gösterici gözaltına alınıyor.

Miting sessiz sakin devam ediyor. Konuşmacılar çıkıp konuşuyor. Kimse üzerine alınmasın diye, ne dedikleri belli değil. Sonra yürüyüş kolunun hangi yönden geçeceği konusunda göstericiler arasında tartışma çıkıyor. Tartışma kavgaya dönüşüyor. Silahlar ateşleniyor, bombalar patlıyor.

Gösteri tertip komitesi hükümet komiserine başvurarak mitingi sürdüremeyeceğini bildiriyor. Hükümet komiseri durumu Jandarma Komutanına bildiriyor.

Jandarmalar bir oku andıran düzenle miting sahasına girerek topluluğu dağıtıyor, ateş edenleri , bomba atanları yakalıyor. Bir kenarda bir labaratuvar kurulmuş. Bilimsel yöntemlerle kimin ateş ettiği, kimin bomba attığı saptanıyor. Sanıkların fotoğrafları çekiliyor.

Ayrıca kaçırılan iki yabancı diplomatın, helikopterlerden indirilen ve ani baskın uygulanan bir Jandarma Komando timi tarafından nasıl kurtarıldığını görüyoruz.

Kıyafetler değişiyor, silahlar modernleşiyor, eğitim artırılıyor. Ama henüz anarşinin üstesinden gelebilmek için önemli olanın donatımından çok siyaset olduğu kavranmış mı, bu pek belli değil.

Gecekonduları yanan 12 aile hala sokakta yaşıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Bir süre önce Dolapdere'de gecekonduları yanan 12 aile çoluk çocukla toplam 60 nüfus, halen sokakta yaşıyor. Sokakta uyanıyor, sokakta yaşıyor. Sokakta uyanıyor, sokakta yiyor, sokakta topladıkları çöplerle yaşamlarını sürdürüyor, sokakta yatıyorlar. Yangından kurtarılan çul çaput, bir iki eşya evlerinin yıkıntısı arasında yerleştirilmiş, sanki evleri varmış gibi gökyüzünün altında geçinip gidiyorlar işte.

Gittik yanlarına bizi de buyur ettiler büyük misafirperverlikle sokak ortası evlerine. Oturacak yer gösterdiler. Sorduk "gazetelerde evlerinizin yanıp kül olduğu yazılmıştı. Hiç gelen giden olmadı mı?" diye . Cevap verdiler.

"İki polis geldi. Yazdı, çizdi, gittiler. Hiç bir şey yok."

Kanun kişilerin maddi ve manevi varlığını geliştirmesi için şartlar yaratılmasından Anayasa'nın ikinci kısım, birinci bölüm, 1. Temel Hakların niteliği ve korunması madde 10'un bir yerinde bahsediyor ama bu yurttaşlarımızın maddenin işleme girmesini beklemeye artık tahammülleri kalmamış. Borçla, harçla derme çatma birer baraka yapmaya çalışıyorlar.

Yine de yazıyorlar. Yaz, duysunlar, görsünler halimizi. Oy zamanı değil, böyle günlerde bize el uzatsınlar.

AP Kadın Kolları 1.Eğitim Semineri başladı

- Demirel:"Millet zulme ve haksızlığa karşıdır"
- Seminerde Refik Korkut'un "Psikolojik Savunma" kitabı dağıtıldı

ANKARA (ÖZEL)

AP İl ve İlçe Kadın Kolları Başkan ve temsilcilerinin katıldığı 1. eğitim seminerinin açılışında bir konuşma yapan Genel Başkan Demirel, "millet zülme ve haksızlığa karşıdır. Bunun için bugün milletimiz ayağa kalkmıştır. Ancak milletimiz ümitsizliğe de düşmüş değildir. Ve AP'den çok şey beklemektedir" dedi.

Kuvvetin kendiliğinden edinilmeyeceğini de söyleyen Demirel "çoğalın, bunu derken kuru kalabalıktan söz etmiyorum. İçeri değil, dışarı dönük olun" dedi.

Sözleri sık sık "erken seçim" diye kesilen Demirel, CHP'yi eleştirirken Cumhuriyeti CHP'nin kurmadığını, TBMM'nin kurduğunu, CHP'yi ise devletin kurduğunu, onun da hiçbir zaman bir devlet partisi olmaktan kurtulamadığını, kendi partisinin de bu yüzden bugüne kadar parti çalışması yapmaktan çok devleti ayakta tutma çalışması yaptığını öne sürdü.

Öte yandan, seminer sırasında AP Tüzüğü ve Kadın Kolları yönetmeliği dışında, eğitim malzemesi olarak, Refik Korkud'un "psikolojik savunma" adlı kitabının dağıtıldığı görüldü. Kitabın arka yüzünde fiyatının otuz lira olduğu yazılmasına rağmen, bu fiyatın üzeri çizilerek bedava olarak dağıtılıyordu.

Refik Korkud'un "psikolojik savunma" adlı kitabı, psikolojik savaş çeşitlerini, propoganda ve tahrik yöntemlerini anlatıyor.

Bilindiği gibi, psikolojik savaş, Amerikan CIA belgelerinden tercüme edilen metinlerde, Kontrgerillanın uyguladığı bir yöntem olarak geçmektedir. Refik Korkud'un gerek bu kitabı, gerekse anti-komünizm yapan daha birçok kitabı da genelkurmayın tavsiyesi ile eski tarihlerde ordu içinde dağıtılmıştı.

AP seminerinde dağıtılmış olan "psikolojik savunma" kitabının birinci sayfasının yırtılmış olduğu görüldü. Bu sayfada kitap ve yazar hakkında bilgi bulunması nedeniyle yırtılmış olduğu tahmin ediliyor. Kitapta yazar hakkında hiçbir bilgi verilmiyor.

Ecevit:"Fikir düzeyi yüksek bir kurultay yaptık"

ANKARA (ÖZEL)

CHP Ortak Grubunda 24.üncü Kurultayın değerlendirilmesi yapıldı.

Grupta konuşan Başbakan ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Kurultayla birlikte iç çekişmelerin sona erdiğini, fikir düzeyi yüksek bir kurultay yapıldığını partinin bundan sonra birlik ve uyum içinde çalışarak dışa dönük mücadeleye önem vereceklerini söyledi ve parti gruplarına teşekkür etti.

CHP Ortak Grubun dün yaptığı toplantıda, eski Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık, hükümetin izlemekte olduğu dış poltikanın, siyasi, iktisadi ve güvenlik sorunları yönünden tartışılması için genel görüşme açılması için bir önerge verdi.

Önergenin okunmasından sonra, gündeme alınıp alınmamasının CHP Ortak Grubunun gelecek hafta salı günü yapacağı toplantıda ele alınması kararlaştırıldı.

24. üncü Kurultayda Genel Yönetim Kuruluna seçilen Hayrettin Uysal'dan boşalan grup başkan vekilliği ile İsmet Atalay, Celal Doğan ve Mehmet Gümüşcü'den boşalan grup yönetim kurulu üyeliklerine seçim yapılacağı ilan edildi.

Tüzüğe göre bu seçimlerin bir hafta sonra yapılması gerekiyor.

Samsun...

(Baştarafı 1. sayfada)

Emülzerin katran cinsi bir madde olduğu ve yanıcı etkisinden dolayı kapalı yerlerde bulunmasının kesinlikle yasak olduğu bildirildi.

Samsun Cumhuriyet Savcılığı yetkilileri yapılan tahkikat sırasında tütün depolarında sigara izmariti atıldığını ancak yangın çıkmadığını, kibrit çakılmasından sonra cuvalların yanmaya başladığını bildirdiler

Bilindiği gibi 22 Mayıs günü Tekel Tütün Fabrikasında çıkan yangın üç gün sürmüş ve 1,5 milyar liralık tütünün yanmasına yol açmıştı.

Aydınlık
Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

Sahibi BAYAS Basın Yayın A.Ş. adına FERİT İLSEVER
Yazı İşleri Müdürü MEHMET ALABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GURHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 - 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt / M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95, Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
	Yurtiçi	Yurtdışı
3 aylık	450 TL	675 TL
6 aylık	900 TL	1350 TL
1 yıllık	1800 TL	2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (santimi) 250 TL
3.5.7. sayfalar (santimi) 300 TL
Yayın İlanı (santimi) 100 TL
" " (Yayın Sayfasında)(santimi) 30 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 snt.) 350 TL
Küçük İlanlar (kelimesi) 5 TL

22340-430

Aydınlik
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Hazırlayan:
AYDOĞAN
BÜYÜKÖZDEN

MUSTAFA KEMAL SORUYORDU: "MİLLİ HUDUDUMUZ NERESİDİR?" VE CEVAP VERİYORDU:

"VATANIMIZ TÜRK VE KÜRT UNSURLARIN YAŞADIKLARI ALANDIR"

Mustafa Kemal, Amasya'da amacını bütün Anadolu ve dünyaya şöyle ilan ediyordu:

"Vatanın bölünmezliği ve milletin bağımsızlığı tehlikededir. Merkezi Hükümet, İtilaf Devletlerinin etki ve denetimi altında bulunduğundan üslendiği sorumluluğun gereğini yapamamaktadır. Bu hal milletimizi esaret altında gösteriyor. Milletin bağımsızlığını yine milletin azmi ve kararı kurtaracaktır" (Amasya Kararı, Madde 1)

"Kale içerden yıkılır"

Osmanlı İmparatorluğu bir çok milletin yaşadığı bir devletti ve şimdi dağılmıştı. Sınırları belli değildi. Bir yandan da eski toprakları işgale uğruyordu. Arabistan, İngiliz ve Fransızlar tarafından işgal edilmişti. Anadolu'da da birçok milliyet yaşıyordu. Osmanlı İmparatorluğu barış şartı olarak ABD Cumhurbaşkanı Wilson'un getirdiği şartları kabul etmişti. Bu şartların 12. maddesi "Osmanlı İmparatorluğunun Türk olan unsurlarına itirazsız bir hakimiyet temini, fakat Türk boyunduruğuna bağlı diğer milletlere mutlak emniyet içinde varlıklarının ve bütün gelişme imkanlarının müttefik devletlerin koruması altına verilmesi" şeklindeydi. İngilizler de buna dayanarak bütün Anadolu'yu sömürgeleştirmek için Kürtlerin, Ermenilerin, Arapların hamisi olarak ortaya çıkıyordu. Türklerle Kürtler ve Ermeniler arasında sözde "Bağımsızlık Savaşı" adı altında çatışmaları körüklüyordu. Bu şartlarda Türkiye'de bir bağımsızlık savaşının yürütülmesine imkan yoktu. Mustafa Kemal'in söylediği gibi, Türkiye'nin mahvolması, emperyalistlerin çıkarlarıyla orantılıydı.

"Malümüaliniz, bizim Osmanlı tabirimizce 'Kale içerden yıkılır'. İşte düşmanlarımız bizi içerden yıkmaya çalışıyorlar... Üzüntüyle bildirmek isterim ki, düşmanlarımız bu uğurda her türlü işi yapmaktan çekinmemektedirler... Çünkü Türkiye'nin mahvı, kendi hayatlarıyla orantılı bir durum teşkil ediyor. Dolayısıyla en çok önem verdikleri milli teşebbüsü içinden yıkmak ve dahili cepheyi yıkmaktır. Bu meyanda... güneydoğu cephemizde bir Kürdistan Meselesi ihdas etmek, oradaki masum ahalinin fikirlerini karıştırmak ve umumi birliği bozmak için her türlü teşebbüse girişmişlerdir" (Sadi Borak, Gizli Oturumlardaki Atatürk'ün Konuşmaları, s. 338)

İşte bu karışık şartlarda Mustafa Kemal'in bahsettiği bağımsızlığın temeli olacak "vatan" neresiydi? "Azmi ve kararı ile bağımsızlığını kurtaracak" millet kimdi?

"Milli Hududumuz neresidir?"

Aslında bu noktada Mustafa Kemal'in kafasında oluşan fikirler, Türkiye'nin de hangi temelde kurulduğunu ve bugünkü sınırlarının nasıl tespit edildiğini göstermesi bakımından son derece önemlidir.

Mustafa Kemal bu konudaki düşüncelerini Türkiye Büyük Millet Meclisinin 16 Ekim 1920 tarihinde yapılan gizli celsede şöyle açıklıyordu:

"...İstanbul hükümetine teklif etti. Behemahal ordumuz düşmanın ordusuyla karşı karşıya bulunuyor. Bir hudud-ı mütareke göstermek (gerekir). Ve ben bunu bizim için faideli görüyorum. ...Çizilmiş, tespit olunmuş, kağıda geçmiş hiç bir mütareke hududu yoktur...

'Yalnız bizim Erzurum Kongresini yaparken bir anavatan düşünerek bir hudut olmak lazım gelir. O zaman dedik ki, hakim bulunduğumuz hat bizim hududumuzdur... 'Bu emperyalist, müstebit, istilacı bir ifadedir. Dünyaca menfur bir şeydir' dediler. Zaten Vilson milliyetler esasına göre bir hudut göstermek lazımdı. Milliyetler prensiplerine dayanan bir şekilde olmalı.

"Bir ifade bulalım. Milli hududumuz nedir? Behemahal Türklerle ve behemahal mukadderatımızla iş birliği yapmış olan Kürtlerle meskun olan mahaller, bizim milli hudutlarımız dahilinde kalmak lazım gelir mi? (Sadi Borak, Gizli Oturumlarda Atatürk'ün Konuşmaları, s.280-281)

Mustafa Kemal: "Ordumuzun koruduğu Kürtler ve Türklerin oturduğu alan sınırımızdır"

Mustafa Kemal, "Milli hududumuz nedir" sorusuna Erzurum ve Sivas Kongrelerinden sonra Ankara'ya gelince kendisini karşılayanlara yaptığı konuşmada, cevap veriyordu. M.Kemal durum ve şartları özetledikten sonra, Kongre kararlarını açıklıyor ve şunları söylüyordu:

"Beyannamemizin de bazı noktalarından tekrar bahsetmek isterim. Osmanlı İmparatorluğunun savaştan önceki hududu malümunuzdur. Umumi savaşın sonucu, bazı fedakarlıklar yapılmasına devletimizi mecbur kılıyordu. Buna göre, devlet için yeni bir milli hudut kabul ettik...

"Bu hudut ordumuz tarafından silahla korunduğu gibi, aynı zamanda Türk ve Kürt unsurların yaşadığı alan vatanımızı sınırlandırır. *Bunun güney kısmında* Arapça konuşan dindaşlarımız vardır." (M.Kemal daha sonra Suriye, Irak ve Yemen'de bağımsızlıkları için mücadele eden Arapları desteklediğini açıklar. Onların kendi kaderini tayin hakkını savunur). (Nutuk, 3, Belge 220)

Mustafa Kemal, Samsun'a çıkarken taşıdığı bu fikirleri 20 Ekim 1919 tarihinde, İstanbul Hükümetiyle yaptıkları görüşmelerde de açıklamış ve bu görüşmelerin sonunda imzalanan Amasya Mülakatı protokollerine şunları yazdırmış ve altını da imzalamıştı:

"Osmanlı Devletinin düşünülen ve kabul sınırı Türk ve Kürtlerin oturduğu araziyi kapsadığı ve Kürtlerin Osmanlı toplumundan ayrılması imkansızlığı izah edildikten sonra, bu sınırın en az bir istek olmak üzere elde edilmesinin temini lüzumu müştereken kabul edildi. Bununla beraber yabancılar tarafından görünüşte Kürtlerin istiklali maksadı altında yapılmakta olan tezvirlerin önüne geçmek için de bu hususu şimdiden Kürtlerce bilinmesi uygun görüldü." (Amasya Mülakatı, Madde: 1)

Görüldüğü gibi Mustafa Kemal'in "Türkiye" veya "vatan" derken kastettiği toprak "Türk ve Kürtlerin oturduğu alandır", Mustafa Kemal, bu toprakların yurt toprakları olarak emperyalizme karşı savunulmasını istemektedir.

M.Kemal: "Milli hudutlar içinde yaşayanlar birbirinin ırki ve sosyal hukukuna saygılı özkardeştirler."

Peki ama Kürtlerle Türkler arasında İngilizlerin parçalamaya çalıştığı birlik nasıl sağlanacaktı?

Mustafa Kemal bu konudaki görüşlerini de 3 Temmuz 1920'de TBMM'nin gizli bir oturumunda yaptığı konuşmada şöyle açıklıyordu:

"Biz haddi zatında gerek Suriye ve gerek Irak'taki insanların bağımsız olmaları esasını kabul etmişizdir. Buna dair bir itirazımız yoktur. ...Mesela, Ermenistan'daki insanların kendi kaderlerini kendi reyleriyle tayin ve tespit etmeleri. Erivan Cumhuriyeti kuran ve oluşturan Ermenilerin bağımsız olmalarını ve bu arada arzuları her ne ise zaten kabul etmişizdir. Fakat Kürdistan, Lazistan vs. hakkında değil.

"Genel olarak ilke şudur ki, Milli hudutlar olarak çizdiğimiz daire içinde yaşayan ve çeşitli İslam unsurlar yekdiğerine kardeş, ırki, çevre ve ahlaki bütün hukukuna saygılı öz kardeştirler. Binaenaleyh, onların arzuları hilafında bir şey yapmayı biz de arzu etmeyiz. Bizce kati olarak belli olan bir şey varsa o da milli hudutlar içinde Kürt, Türk, Laz, Çerkes vs. bütün İslam unsurların menfaatleri ortaktır, beraber çalışmaya karar vermişlerdir... Hiç şüphe etmeyiz ki Kürt, Laz vs. reyi sorulduğu zaman bu reyi vereceklerdir." (Sadi Borak, Gizli Oturumlarda Atatürk'ün Konuşmaları, s.109)

Görüldüğü gibi Mustafa Kemal'in sınırlarını Kürt ve Türklerin oturdukları topraklar olarak çizdiği alanda yaşayan bütün "unsurlara", "ırki, ahlaki ve bütün hukuka karşılıklı saygı" temelinde "kardeşlik" çağrısında bulunuyordu.

Mustafa Kemal bunları düşünürken Doğuda neler oluyordu? Kürtler ne diyorlardı?

Erzurum'dan yükselen birlik sesi

Mondros Mütarekesinden sonra İngilizlerin Doğu Anadolu'da Ermeni, Kürt ve Türkleri birbirine kırdırma ve bu bölgeyi sömürgeleştirme çabalarını gören bazı Kürt aydınları derhal bir araya gelerek İstanbul'da *"Vilayet-i Şarkiyye Müdafaa-i Hukuk Cemiyetini"* kurdular. Merkez Yönetim Kurulunun çoğunluğu Diyarbakırlılardan meydana geliyordu. Hadisat isimli Türkçe, Le Pays adlı Fransızca yayın yapan iki gazeteleri vardı. Cemiyetin Erzurum, Elazığ ve Sivas şubeleri de kısa zamanda faaliyete geçmişti.

İngilizlerin ve Kürt Teali Cemiyetinin Doğu'da çıkarmaya çalıştıkları kargaşalık üzerine Kürt ileri gelenleri de endişe duyuyordu. İngilizlerin kışkırtmaları hızlandırmaları üzerine bazı Kürt ileri gelenleri ve Silvan eşrafının bir kısmı aralarında toplanıyor ve Diyarbakır'daki 13. Kolorduya bir telgraf çekerek *"ayrılık için çalışan Kürtleri kınadıklarını ve her türlü fedakarlığa hazır olduklarını"* bildiriyorlardı. (Mondros'tan Mudanya'ya Kadar, I, s.132)

Hukuk Cemiyeti namına Şeyh Musa'nın İçişleri Bakanlığına ve gazetelere gönderdiği bir telgrafta, Kürtleri, Türkiye'den ayırıp bir İngiliz mandası altına sokmak isteyenler protesto ediliyor ve "Kürt Teali Cemiyetinin faaliyetleri kastedilerek bizim İstanbul'da hiç bir temsilcimiz yoktur" deniyordu. Telgraf daha sonra şöyle devam ediyordu:

'Bu kabil istekler ebediyyen yıkılmamıza mucip olacaktır... Van'da kurulmuş olan teşkilat-ı milliye'ye bütün eşraf ve aşiretlerle memnuniyetle dahil olduğumuzu arz eder ve bu milli sesimizi hükümet ve gazetelere duyururuz. Bu protesto bütün Kürt aşiret ve reisleri tarafından çekilmektedir". (age, s.133)

Vilayeti Şarkiyye Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Erzurum'da da bir şube açmıştı. Kısa sürede çalışmalarını ilerleten Cemiyet, Trabzon'da kurulmuş Müdafaa-i Hukuk Cemiyetiyle de ilişki kurmuş bir kongre hazırlıklarına başlamıştı. Vilayet-i Şarkiyye Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin, Trabzon'daki Cemiyete çektiği telgrafta *'bugün İslami korumak görevi Türk ve Kürt'e verilmiştir. Artık mukadderatımız gibi emellerimiz ve gayretlerimiz de birdir"* deniliyordu. (Erzurum Kongresi, Mahmut Goloğlu s.54)

İngilizler, Kürtü Türke düşman etmeye çalışırken Erzurum'da başlatılan bu faaliyet Türkiye'nin geleceğini de çiziyordu. Kürt, Türk, Laz demeden, kaderleri ortak insanlar, aynı gayeler için ve İngiliz boyunduruğuna girmemek amacıyla birleşiyorlardı. Mustafa Kemal, Anadolu'nun bağımsızlık tarihinde bir dönem noktası olacak Erzurum Kongresine doğru yol alırken, Doğudan bu birlik sesi yükseliyordu.

BİRLİĞİN TEMELİ: "Irki, ahlaki ve bütün hukuka karşılıklı saygı..."

M. Kemal: "Milletin bağımsızlığını, yine milletin azmı ve kudreti kurtaracaktır" diyordu. Ama emperyalistlerin paramparça etmeye çalıştığı Anadolu insanları nasıl birleşeceklerdi. M. Kemal ve Erzurum Kongresi bunun yolunu bütün millete gösterdi.

Emperyalist devletlerin temsilcileri 29 Mart 1919'da Anadolu'nun işgaline karar verdiler. Yukarda Wilson, Clemenceav, L.George, Orlando, Mareşal Foch Türkiye'nin paylaşılması toplantısında.

Erzurum'a giderken askerlik görevinden atıldığını öğrenen M. Kemal tarihi kararını veriyor ve "Sine-i Millet'e" döndüğünü açıklıyordu.

Amasya mülakatının birinci maddesi:

"Osmanlı devletinin düşünülen ve kabul edilen sınırı Türk ve Kürtlerin oturduğu araziyi kapsar. Yabancıların görünüşte Kürtlerin bağımsızlığı adı altında yapmakta oldukları tezvirlerin önüne geçmek için bu hususun Kürtlerce bilinmesi uygun görüldü"

☆ ☆ ☆

Mustafa Kemal Kürtlere çağrı yapıyor ve kaderleri ortak Türk ve Kürtlerin sınırlarını emperyalizme karşı ortak savunmalarını istiyordu.

☆ ☆ ☆

Erzurum'dan yükselen ses: "İslamı korumak görevi Kürt ve Türk'e verilmiştir. Artık mukadderatımız gibi amaç ve gayretlerimiz de birdir."

Yarın: M.Kemal'in Kürtlere çağrısı

Milli Eğitim Bakanlığınca yayınlanan İslam Ansiklopedisine göre

KÜRTLERİN SOY VE TARİHLERİ

ÖZET Dil ve tarih verilerine dayanılarak bir İrani kavim olduğu belirtilen Kürtlerin kökenleri çok eskilere dayanmaktadır. XX. yüzyıl başlarında Kürtlerin, atalarının bugün oturdukları bölgede çok önceleri yaşamış ve varlıklarına ilk kez Sümer eşik taşlarında rastlanan Karduklar olduğu söyleniyordu. Daha sonra bazı incelemeciler bu iki kavmi birbirinden ayırdılar. Fakat aynı yazarlar bu bölgede milattan önce görülen Cyrtii adı verilen kavmin İrani Kürtlerinin ataları olduğunu belirttiler.

- 943 yılında yazdığı eserde Masudi Kürtler hakkında etraflı bilgi veriyor ve belli başlı Kürt kabilelerinin seceresini çıkarıyordu.
- Istahri 951 yılında Kürtlerin yaşayışı hakkında şu bilgileri veriyordu:" Her kabilenin bir şehri var idi. Kürt olan reisi harac toplamakla vazifeli idi. Asayişi sağlayan da o idi"
- "Hicretin ilk beş asrındaki olaylarda Kürtler önemli roller oynadılar"

3 Türk ve Moğol istila dalgaları Kürtleri boğdu

Kürtler hakkında Arap istilacılarından itibaren etraflı bilgi vardır. Hicretin ilk beş asrında Kürtler genellikle yol açtıkları olaylarda önemli bir rol oynadılar. Bu devirde bir çok Kürt hanedanı ortaya çıktı. 19 yüzyılda büyük kabilelerde Kürt unsuru egemenliğini koruyordu.

VI. ve X. hicri asırlar arasında Türk ve Moğol istila dalgalarının Kürtleri boğmuş gibi olduğu görülür. Fakat Osmanlı-Safevi mücadeleleri sırasında, Kürtler arasında derebeylik hayatının gelişmesine uygun bir ortam çıktı. Şaraf-nama (1596) bunu doğru olarak anlatmaktadır. Türk-İran hududunda yavaş yavaş istikrar sağlandı ve İranlılar Zagros seddinin ve bu seddin güneye doğru uzanan kollarının arkasına çekildiler. O sırada Osmanlı devleti merkezi kuvvetin doğu eyaletlerinde sağlamlaştırılması işine girişti.

XIX. asrın ortalarına doğru Osmanlı devletinde (Hakkari, Bitlis, Süleymaniye) ve İran'da (Ardalan) son Kürt beylikleri ortadan kalktı. Bununla beraber büyük kabilelerin bünyesi içinde, Kürt unsurunun sosyal ve kavmi vasıfları egemen olmakta idi. İran Kürt kabilelerinin dahili hayatlarına hemen hiç karışmıyordu; Osmanlı devleti ise, Kürtleri bazan okşuyor, bazan da eski bağımsız kalıntıları ortadan kaldırmağa kalkışıyordu. Kısmen mukavemet ile karşılaşıyordu.

XIX. asır içinde bir çok Kürt isyanları vukua geldi. 1908 ihtilali Kürtleri siyaset hayatına soktu. Çarlık Rusyasının tahriki ve müttefiklerinin teşviki ile 1914-1918 harbinde Kürtler ile meskun bazı bölgelerde karışıklık çıktı ve bu bölgeler sükuna ancak harpten sonra kavuşabildi.

10. YÜZYILDA RASTLANAN KÜRT KABİLELERİ

Evvela Kürt kabilelerinin yayılışı hakkında Arap yazarların verdiği bilgileri toplamak faydalı olur. Selçuklular devrinden evvel Kürdistan deyimi bilinmediği için, Kürtlere ilişkin bilgiler Araplar tarafından ekseriya Zavzan, Hilat, Arminiya, Azerbaycan, Cibal, Fars vb. konuları vesilesi ile verilmekte idi (1)

Kürtler hakkında ilk esaslı malumat veren Masudi (943'e doğru) ve İstahri (951) olmuştur. Muruc da, Masudi şu kabileleri sayar: Daynavar ve Hemedan'da —Şuhcan, Kangavar'da— Macurdan; Azerbaycan'da —Hazbani ve Sarat (muhtemelen Şurat-Hariciler), Cibal'de — Şadancan, Lazba (Lurri?), Madancan, Mazdanakan, Barisan, Hali (Calali), Cabarki, Cavani, Mustakan; Suriye'de —Dababila vb. Musul ve Cudi'de —Hıristiyan Kürtler: al-Ya'kubiya (Yakubiler) ve Curkan'lar(Curugan)ları Aynı müellifin Tanbih'i yalnız Bazincanları Naşaviraleri, Buzikan ve Kikan (şimdi Maraş civarında)'ı ilave ediyor.(2) Bununla beraber, eskiden Kürtlerin bulunmuş olduğu yerlerin isimlerini belirtiyor: Fars, Kirman, Sicistan, Horasan'daki rumum (zumum?)lar (Asadabad nahiyesinde bir Kürt köyü), İsfahan (Bazancan kabilesinin bir kısmı ve Kurd isminde mamur bir şehir) (4) Cibal, bilhassa Mah Kufa, Mah başra, Mah Sabazan (Masabazan), iki İgar (Karac ibn Dulaf ve Burc), Hemedan, Şahrizur ve ona tabi olan Darabad ve Şamgan (Zimkan), Azerbaycan, Ermeniye (Aras sahilinde kain Dvin'de Kürtler kerpiç ve taştan inşa edilmiş evlerde oturuyorlardı) Arran (Bardaa'nın kapılarından birinin adı Bab al-Akrad idi ve İbn Miskavayhi'nin iddiasına göre, Rusların 943'deki istilası esnasında mahallin valisinin emrinde Kürtler vardı), Baylakan, Bab al-Abvab (Derbend), Cazira, Suriye ve al-Sugur (yani Kilikya tarafındaki müstahkem hat).

"ŞEHRİN KÜRT OLAN REİSİ ASAYİŞİ DE SAĞLADI"

Sırf Fars'a ait olmak üzere, İstahri (s.98) beş rumum'un ismini zikreder. Bu tabir Kürtlerin yayılmış olduğu bölgeleri gösterir.

Her ramm'in şehri var idi ve Kürt olan reisi haraç toplamakla vazifeli idi; asayişi sağlayan da o idi. İştahri ayrıca Fars'ta 33 göçebe kabilenin ismini vermektedir. Bu hususta da İbn Havkal ve Mukaddasi tarafından Divan al-sadakat'tan nakledilen bilgilere dayanılmaktadır. (5)

ESKİ FARS ORDUSUNUN EN PARLAK ASKERLERİ KÜRTLERDİ

Fars-nama (1107'ye doğru)'nin iddiasına göre eski Fars ordusunun en parlak unsurlarını teşkil eden büyük ramm'lerin Kürtleri (Ciloya, Zivan, Lavalican, Kariyan ve Bazancan) İslamiyetin nufuz devrindeki harpler sırasında ortadan kalkmıştır. Bunlardan yalnız bir Alak müslüman olarak kurtulmuş ve sülalesini devam ettirmiştir. Diğer bir takım Kürtler, Azud al-Davla tarafından İsfahan'dan Fars'a nakledilmiştir. 500.000 ailenin (?) ortadan kalkmasını kabul etmek güç olmakla beraber, bunların Fars kabilelerinin içinde tekrar toplanmaları ve milliyetlerini kaybetmeleri kabildir. Eski Ciloya (Kuh-Galu) ramm'inde bugün Lurlar oturmaktadır; bunların ne zamandan beri orada oldukları belli değildir. Bir taraftan İstahri, Fars Kürtleri arasında bir al-Lurriya (değişik şekli Lazba?) kabilesini belirtmektedir. Ayrıca Fars-nama Fars'ta sonuncu Büveyhiler devrinde çok kuvvetlenen Şabankara gruplarını Kürtlerden ayırmaktadır. al-Umari'nin Masalik al-abşar'ı Şabankaralardan özel bir başlık altında bahsetmekte, Şaraf-nama de bunları Kürt sülaleleri arasında zikretmektedir. Bununla beraber bunların topluluklarından biri (Ramani), İstahri'nin "Kürt kabilesinin ismini taşımaktadır. Dolayısıyla her şey Fars Kürtlerinin Kürdistan kabilelerinden farklı oldukları kanaatini vermektedir.

(1) Driver, Dispersion of the Kurds in Ancient Times, JRAS, 1921, s.563-572
(2) Masudi, Tanbih, s.88-91
(3) İstahri, s.282
(4) Yakubi, s.275, İstahri, s.125
(5) Mukaddasi, Divan al-Sadakat'tan naklen, s.446

Yarın: 7. Yüzyılda Kürtler, Arap istilasına karşı uzun zaman direndiler